\ gemeente
voerendaal

Jaarstukken 2021

Inhoudsopgave

Aanbieding jaarstukken 2021 5
JAARVERSLAG 7
DE PROGRAMMA'S 8
Programma Bestuur en ondersteuning 9
Programma Veiligheid 14
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat 17
Programma Economie 19
Programma Onderwijs 21
Programma Sport, cultuur en recreatie 24
Programma Sociaal domein 28
Programma Volksgezondheid en milieu 34
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 37
DE PARAGRAFEN 41
Paragraaf Bedrijfsvoering 42
Paragraaf Grondbeleid 44
Paragraaf Lokale heffingen 46
Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen 52
Paragraaf Financiering 56
Paragraaf Verbonden Partijen 61
Paragraaf Weerstandvermogen & Risicobeheersing 79
Paragraaf Open Club Klimmen 85
Paragraaf COVID-19-pandemie 87
JAARREKENING 89
Overzicht van baten en lasten 90
Reserves en voorzieningen 107
Investeringsprojecten 109
Bestemming jaarrekeningsaldo 112
BALANS 114
Balans 2021 115
Toelichting op de balans 118
BIJLAGEN 130
Algemene dekkingsmiddelen 131
Incidentele baten en lasten en bedrag voor onvoorzien 132
Verplichte beleidsindicatoren 134
Sisa bijlage 136
RAADSBESLUIT 141
Controleverklaring 143

Aanbieding jaarstukken 2021

Geachte raadsleden en inwoners van de gemeente Voerendaal,

Graag bieden wij u het jaarverslag en de jaarrekening 2021 aan. Hiermee leggen wij verantwoording af voor het door ons gevoerde beleid en uitvoering. De jaarrekening 2021 sluit met een positief saldo afgerond € 1,5 miljoen. Dit is € 1,2 miljoen positiever dan bij de najaarsrapportage 2021 (€ 375.000). Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de analyse van het jaarrekeningresultaat binnen het hoofdstuk "Jaarrekening".

Met als basis het raadsakkoord "Investeren in een sociaal en duurzaam Voerendaal!" hebben wij vormgegeven aan onze gemeente. In 2021 werden we wederom geconfronteerd met de consequenties van de corona-pandemie. Daarboven werden we in Zuid-Limburg ook hard getroffen door watersnood in juli van dat jaar. Deze crises hebben een zware wissel getrokken op de maatschappij en onze inwoners: desondanks hebben we veel veerkracht gezien bij onze bedrijven, instellingen en inwoners.

De voornemens uit onze begroting 2021 hebben wij, ondanks alles, kunnen doorvoeren. Dit betekent dat verder gewerkt is aan een aantal majeure projecten, waaronder de fietsverbinding Parkstad-Heuvelland en de Open Club Klimmen. Over de volle breedte van onze dienstverlening merken wij dat er meer vraag is: van vergunning tot wmo-voorziening. Ook zien we dat de vraagstukken vanuit de maatschappij steeds complexer worden. In combinatie met een zeer dynamische arbeidsmarkt maakt dit dat onze uitvoeringskracht soms onder druk is komen te staan. Dit is een breed probleem binnen de hele overheidssector en vooralsnog hebben we dit binnen onze begroting kunnen opvangen.

We wensen u veel leesplezier toe,

College van Burgemeester en Wethouders.

JAARVERSLAG

DE PROGRAMMA'S

Dit hoofdstuk bevat de programmaverantwoording met:

- per programma een inhoudelijke terugblik en verantwoording over het uitgevoerde beleid;
- per programma een financieel overzicht op taakveldniveau.

Programma Bestuur en ondersteuning

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Burgemeester W. Houben Wethouder R. Braun

Regionale samenwerking

Wat wilden we bereiken?
Een sterke regio met een sterke positie van en voor Voerendaal.

Wat hebben we gedaan?
- Middengebied: de projecten waar wij aan deelnemen (Landschap-Landbouw: 'Scan agrarische bouwkavels en vitaliteitsmanager' en Toerisme van de Toekomst: 'Sectorplatform vrijetijdseconomie Zuid-Limburg') zijn in 2021 in uitvoering genomen. De resultaten worden in 2022 verwacht. Naast de realisatie van het uitvoeringsprogramma Middengebied, is in dit verband ook afstemming gezocht over thema's gerelateerd aan NOVI Zuid-Limburg. Ook houden we aandacht voor de synergie die we zoeken met andere samenwerkingsverbanden en –initiatieven, hierbij gelden de lokale prioriteiten en gebiedseigen opgaven als uitgangspunten.
- Samenwerking Stadsregio Parkstad: de versterkte samenwerking heeft in 2021 haar beslag gekregen door onder andere de instelling van de Bestuurscommissie Sociaal Economische Structuurversterking (SES), daarnaast zijn diverse (tussentijdse) resultaten geboekt om financiële ondersteuning van de regionale opgaven te organiseren zoals de verlenging van de DU Bevolkingsdaling met 1 jaar en toekenningen uit het Volkshuisvestingsfonds.
- Samen Grip op Verbonden Partijen (voorheen: Zo doen we dat in Parkstad): in 2021 is vooral gewerkt in het verbeteren van de onderlinge afstemming en implementatie van het Adoptiemodel, met onder andere een aantal afgestemde/gezamenlijke zienswijzen op de Begrotingen 2022 van Gemeenschappelijke Regelingen. De goedkeuring van de wijziging Wet gemeenschappelijke regeling op de valreep van 2021 heeft ook geleid tot het gezamenlijk oppakken van het analyseren (en adviseren over) de gevolgen voor de verschillende Verbonden Partijen. Tot slot is in verschillende gevallen expertise vanuit SGVOP ingezet in de voorbereiding van de uitwerking van wijzigingen van Gemeenschappelijke Regelingen.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?
De kwetsbaarheid van (gemeentelijke) organisaties in relatie tot de opgaven die in de regio bestaan, zijn meermaals onderwerp van gesprek geweest. In gezamenlijkheid tussen de zeven Parkstad-gemeenten, de Stadsregio Parkstad en IBA Parkstad wordt nu gewerkt aan een voorstel om de uitvoeringskracht in de regio te versterken.

Werving derden middelen

Wat wilden we bereiken?
Werving middelen derden.

Wat hebben we gedaan?
Voor de projecten Transferium Mingersborg, Herontwikkeling Kerkplein, Open Club Klimmen en ondersteuning woningbouw zijn middelen van derden verworven. In totaal betreft dit een bedrag van € 914.350. Deze bijdragen zijn verstrekt door IBA Parkstad, Regio Deal Parkstad Limburg, Decentralisatie Uitkering Bevolkingskrimp Stadsregio Parkstad Limburg en Provincie Limburg.
Tevens is een aanvraag gedaan in het kader van de DU Bevolkingsdaling, echter de voorgestelde ontwikkeling voldeed niet aan de gestelde randvoorwaarden. In 2022 wordt bezien of een hernieuwde aanvraag opportuun is.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?
N.v.t.

Dienstverlening

Wat wilden we bereiken?
Verbetering interne en externe (digitale) dienstverlening.

Wat hebben we gedaan?
We hebben het bezoeken van de balies volgens afspraak gehandhaafd. De Covid-maatregelen zijn in de publieksruimte zonder problemen nageleefd. De Covid-situatie heeft wel geleid tot aangepaste Tweede Kamer verkiezingen. De meerdaagse mogelijkheid om te stemmen en het briefstemmen maakten deze verkiezingen complexer en tijdsintensiever dan gebruikelijk.

In 2021 zijn we voor onze burgeradministratie (BRP) overgegaan op een nieuw systeem, het portaal burgerzaken. Ook is in het voorjaar van 2021 het nieuwe meldingsysteem in gebruik genomen voor het doen van een melding door inwoners over de openbare ruimte.

Vanwege personeelsverloop is een achterstand ontstaan in de afhandeling van omgevingsvergunningen. Deze is in de loop van 2021 zoveel mogelijk weggewerkt door middel van inhuur en aantrekking van nieuw personeel. Daadwerkelijke overschrijding van wettelijke termijnen is niet aan de orde geweest.

Welke risico’s hebben zich voorgedaan?
N.v.t.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Bestuur en ondersteuning				***Bedragen x € 1.000***	
	Jaarrekening 2020	Primitieve begroting 2021	Bijgestelde begroting 2021	Jaarrekening 2021	Afwijking
Lasten:					
Bestuur	1.320	1.139	1.295	1.274	
Burgerzaken	312	265	266	326	
Beheer overige gebouwen en gronden	27	27	27	30	
Overhead	3.089	3.530	3.651	3.427	
Treasury	127	51	51	95	
OZB woningen	59	61	61	68	
OZB niet woningen	13	13	13	14	
Belastingen overig	6	19	19	7	
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	20	20	
Overige baten en lasten	0	387	153	0	
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	
Mutaties reserves	1.155	0	309	529	
Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.994	-41	437	1.572	
Totaal lasten:	***8.102***	***5.451***	***6.302***	***7.362***	***1.060***
Baten:					
Bestuur	14	13	13	17	
Burgerzaken	130	130	130	139	
Beheer overige gebouwen en gronden	15	20	20	48	
Overhead	37	2	18	28	
Treasury	251	173	173	213	
OZB woningen	2.267	2.336	2.336	2.343	
OZB niet woningen	528	520	520	529	
Belastingen overig	70	72	72	70	
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	17.938	17.741	18.718	19.046	
Overige baten en lasten	0	0	0	0	
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	
Mutaties reserves	2.036	512	949	631	

Programma Bestuur en ondersteuning					Bedragen x € 1.000
Resultaat van de rekening van baten en lasten			0	0	
Totaal baten:	***23.286***	***21.519***	***22.949***	***23.064***	***115***
Saldo programma	**15.184**	**16.068**	**16.647**	**15.702**	**-945**

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk “jaarrekening” (overzicht baten en lasten).

Overige informatie

Algemene dekkingsmiddelen
Tot de algemene dekkingsmiddelen worden gerekend de algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds, de onroerende zaakbelasting, de hondenbelasting, rente en dividenduitkeringen.
Deze algemene dekkingsmiddelen worden, conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) niet toegerekend aan de programma’s.
De algemene uitkering 2021 en de integratie-uitkering sociaal domein zijn berekend op basis van de decembercirculaire 2021 (respectievelijk € 17.282.890 en € 1.693.855). Hierin begrepen zijn de in 2021 door het rijk beschikbaar gestelde aanvullende compensatiemiddelen COVID-19 ad € 417.850. Daarnaast is in 2021 nog een bedrag verantwoord ad € 32.232 betreffende algemene uitkering 2019.
De opbrengsten onroerende zaakbelasting, hondenbelasting en rente- en dividenduitkeringen bedragen respectievelijk € 2.872.221, € 68.300 en € 160.429.

Overhead
In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is voorgeschreven welke kosten tot de “overhead” gerekend worden. Dit zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.
In elk geval betreft dit:
- leidinggevenden primair proces;
- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeelszaken en organisatie;
- inkoop;
- interne en externe communicatie;
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- facilitaire zaken en huisvesting;
- documentaire informatievoorziening;
- managementondersteuning primair proces.

Met ingang van 2017 worden deze kosten niet meer toegerekend aan de programma’s, maar worden deze afzonderlijk inzichtelijk gemaakt. Voor de berekening van kostendekkendheid van leges en heffingen mogen deze kosten overigens wel meegenomen worden.

Kosten welke direct toe te rekenen zijn aan de taakvelden dienen rechtstreeks op deze taakvelden verantwoord te worden.

Onvoorzien
Voor onvoorziene uitgaven was in de begroting 2021 een bedrag van € 31.000 gereserveerd.
De stelpost onvoorzien is in 2021 ingezet ter financiële dekking éénmalige dotatie aan het nationaal rampenfonds en éénmalige beloning aan een aantal medewerkers voor hun inzet bij de wateroverlast en noodopvang.

Heffing vennootschapsbelasting
Als gevolg van het feit dat gemeenten met ingang van 2016 vennootschapsbelastingplichtig zijn voor activiteiten waarbij zij optreden als ondernemer, is na vereiste dossieropbouw in een overleg met de belastingdienst onderbouwd en beargumenteerd waarom Voerendaal niet vennootschapsbelastingplichtig is. Begin 2020 heeft de belastingdienst per brief beschikt geen aanslag voor 2016 op te leggen.
Conform afspraak met de belastingdienst vindt vanaf 2017 (als onderdeel van de reguliere accountantscontrole) jaarlijks een monitoring van de Vpb-plicht plaats (door een extern bureau). In 2021 is uit de jaarlijkse monitoring gebleken dat, net als voorgaande jaren, geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht.

Programma Veiligheid

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Burgemeester W. Houben

Openbare orde en veiligheid

Wat wilden we bereiken?

Een veilige woon-, werk- en leefomgeving.

Wat hebben we gedaan?

Gezamenlijke prioritering en aanpak Ondermijning binnen SVBBL en Parkstad heeft verder vorm gekregen.
De gemeenten Simpelveld, Voerendaal, Beekdaelen, Brunssum en Landgraaf werken in gezamenlijkheid met partners zoals politie en Openbaar Ministerie aan integrale ondermijningscasussen binnen het gremium van een gezamenlijke Ondermijningstafel. Daarnaast is intensief ingezet op een vervolg-aanpak op basis van de aanbevelingen uit de vijf lokale Integrale Ondermijningsbeelden. De gemeenten Kerkrade en Heerlen zijn in 2021 aangesloten bij deze laatste structuur.
In 2021 is daarnaast ook een eerste verkenning naar een Parkstad-interventieteam (Regionaal Interventie Team) gestart.
Ook op gebied van Zorg en Veiligheid is er meer ingezet op een samenwerking tussen beide beleidsvelden en voor deze ontwikkeling is ook de structuur van het SVBBL-verband en Parkstad gebruikt.

Aanpak bepaalde criminogene branches.
In 2021 is op verzoek van de SVBBL-gemeenten door het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) een fenomeenanalyse opgeleverd van criminogene branches in deze regio. De samenwerkende gemeenten zijn met andere handhavingspartners gestart met het uitwerken van barrières voor deze criminogene branches.

Versterken informatiepositie/data-gedreven OOV
De informatie-uitwisseling met partners en de informatieanalyse gebeuren nu veelal ad hoc (per casus) en handmatig. Winst is te behalen in het gebruik van (big) data en de analyse van fenomenen: voor monitoring en evaluatie aan de achterkant en voor sturing en prioritering aan de voorkant. In 2021 is hiermee een start gemaakt door gebruik te maken van de open data van City Deal Zicht op Ondermijning. Verder is wetenschappelijk onderzoeksbureau TNO ingeschakeld om op een innovatieve manier mee te denken aan de aanpak van ondermijnings-thema's. Deze inzet krijgt een vervolg in 2022.
Op gebied van het Privacy-protocol RIEC.is in 2021 gestart met het vormgeven van een intern privacy-protocol voor bestuurlijke aanpak van ondermijning.

Aanpak jeugdoverlast.
Mede door de situatie rondom COVID-19 is het thema jeugdoverlast in 2021 meer gaan spelen in Voerendaal. In samenwerking met onder andere de interne collega's van de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling, Stichting Jens en onze wijkagenten proberen wij adequaat preventief en reactief te reageren op jeugd (overlast).

Cybercrime.
In 2021 zijn wij gestart met deelname aan een regionale aanpak van cybercrime, die ziet op het uitvoeren van voorlichtings- en communicatiecampagnes met als doel de bewustwording onder burgers en ondernemers te vergroten.

BOA's.
In 2021 is gestart met de doorontwikkeling en professionalisering van het gemeentelijk boa-team.
Zo is een van beide boa's in 2021 overgegaan van Domein I (overlastfeiten) naar Domein II (de 'groene' boa) met als taakaccent toezicht en handhaving in het buitengebied. In 2022 zal deze doorontwikkeling verder vorm krijgen.
In 2021 is gestart met het toezicht en de handhaving op de verplichtingen van landschappelijke inpassingen, bij verleende bouwvergunningen of wijzigingen van het bestemmingsplan.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

- In 2021 heeft de Covid-19 pandemie impact gehad op de inzet van de boa's (toezicht en handhaving van corona-maatregelen) en de beleidsadviseur Veiligheid (coördinatie intern corona-team, liaison voor de Veiligheidsregio).
- Ook in 2021 zien we een relatief groot aantal dumpingen van chemisch en drugsafval in het buitengebied.

Crisisbeheersing en brandweer

Wat wilden we bereiken?

Voorkomen en bestrijden van rampen en crises.

Wat hebben we gedaan?

Structureel:

- Deelnemen aan en sturen op Veiligheidsregio Zuid-Limburg (brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening, bevolkingszorg en rampenbestrijding/crisisbeheersing).
- Lokale crisisbeheersorganisatie op orde houden.

Specifiek in 2021:

- Professionele crisisorganisatie.
  In 2021 zijn wij gestart met de doorontwikkeling van de professionele crisisorganisatie. Het gemeentelijk handboek voor crises is opgesteld en binnen de gemeentelijke organisatie is een start gemaakt met de training van medewerkers ten behoeve van hun specifieke taak in de crisisorganisatie. Een aantal medewerkers wordt opgeleid om als piketfunctionaris te fungeren.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Inzet van (piket)functionarissen voor de crisisorganisatie vraagt capaciteit en middelen.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Veiligheid					***Bedragen x € 1.000***
	Jaarrekening 2020	Primitieve begroting 2021	Bijgestelde begroting 2021	Jaarrekening 2021	Afwijking
Lasten:					
Crisisbeheersing en brandweer	810	871	875	959	
Openbare orde en veiligheid	467	354	420	414	
Totaal lasten:	***1.277***	***1.225***	***1.295***	***1.373***	***78***
Baten:					
Crisisbeheersing en brandweer	51	0	0	0	
Openbare orde en veiligheid	3	5	69	118	
Totaal baten:	***54***	***5***	***69***	***118***	***49***
Saldo programma	**-1.223**	**-1.220**	**-1.226**	**-1.255**	**-29**

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk “jaarrekening” (overzicht baten en lasten).

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder P. Verbraak

Verkeer en Mobiliteit

Wat wilden we bereiken?
Leefbare en veilige wegen voor alle weggebruikers, passend bij het landelijke karakter van Voerendaal. Het onderhoudsniveau van onze wegen doen wij volgens de CROW beeldkwaliteitsbepaling vergelijkbaar met kwaliteit “C”.

Wat hebben we gedaan?
We hebben conform planning het Groot Onderhoud Wegen en het dagelijks onderhoud uitgevoerd.

Welke risico’s hebben zich voorgedaan?
In de uitvoering is de krapte op de arbeidsmarkt, die al langer zichtbaar was, verder toegenomen. Door een hoger verzuim en moeilijker werkomstandigheden als gevolg van Corona is de druk op aannemers aanzienlijk toegenomen. Daarnaast zijn de materiaalprijzen sterk gestegen.

Beleid & Projecten

Wat wilden we bereiken?
Kwalitatief passende inrichting van de Openbare Ruimte in Voerendaal met een gedegen integrale planning voor de komende jaren.

Wat hebben we gedaan?
We hebben het Mobiliteitsplan 2021-2025 vastgesteld als kaderdocument voor de mobiliteitsontwikkelingen van de komende jaren, met daaraan gekoppeld een Meerjarenuitvoeringsprogramma.
Door participatie in regionale en Zuid-Limburgse Mobiliteitsoverleggen hebben we met de buurgemeenten diverse mobiliteitsvraagstukken opgepakt, zoals bijv. de Mobiliteitsagenda Parkstad

<u>Uitvoeringsprogramma GVVP 2016-2020 / Mobiliteitsplan 2021-2025</u>
De planvoorbereiding en de aanbesteding van het kruispunt Putterweg / Steinweg hebben plaatsgevonden, zodat dit in 2022 in uitvoering kan gaan. Tevens zijn de voorbereidingen voor aanpassingen aan de Kerkstraat te Ubachsberg gestart.

<u>STRIP 2020-2025</u>
We hebben het STRIP-project “Raadhuisplein e.o.” besteksgereed gemaakt, en is een start gemaakt met de voorbereiding van de reconstructie Heerlerweg.

Het project “Reconstructie diverse straten Ransdaal” is – behoudens enkele restpunten – afgerond.

Welke risico’s hebben zich voorgedaan?
-

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat				***Bedragen x € 1.000***	
	Jaarrekening 2020	Primitieve begroting 2021	Bijgestelde begroting 2021	Jaarrekening 2021	Afwijking
Lasten:					
Verkeer en vervoer	2.121	2.015	2.080	2.188	
Parkeren	5	6	6	4	
Totaal lasten:	***2.126***	***2.021***	***2.086***	***2.192***	***106***
Baten:					
Verkeer en vervoer	272	48	48	142	
Parkeren	2	3	3	2	
Totaal baten:	***274***	***51***	***51***	***144***	***93***
Saldo programma	**-1.852**	**-1.970**	**-2.035**	**-2.048**	**-13**

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk “jaarrekening” (overzicht baten en lasten).

Programma Economie

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder P. Thomas

Economie & toerisme

Wat wilden we bereiken?

- Een goed vestigingsklimaat waar bedrijven optimaal gefaciliteerd worden.
- Een aantrekkelijke recreatieve infrastructuur en programmering gekoppeld aan de gebiedskenmerken “Land van Kalk”.

Wat hebben we gedaan?

- Regionaal beleid economie.
  Samen met stadsregio Parkstad is een start gemaakt met het opstellen van een facetplan detailhandel. Dit heeft als doel om ongewenste detailhandelbestemmingen uit het bestemmingsplan te halen.
- Ondernemers zijn geïnformeerd over de mogelijkheden van het steunpakket van de landelijke overheid inzake covid-19.
- Het Starterscentrum Limburg heeft startende ondernemers geadviseerd en begeleid. Het starterscentrum heeft in haar eerste halfjaar rapportage 2021 laten weten dat zij 11 unieke klanten uit Voerendaal heeft begeleid.
- Centrum Voerendaal.
  Bij Regio Parkstad Limburg is een subsidieaanvraag ingediend en toegekend waarmee de panden Kerkplein 54-56 gedeeltelijk kostendekkend herontwikkeld kunnen worden. Hierdoor kan gestart worden met een stuk centrumontwikkeling: overbodige retail m2 worden onttrokken, woningbouw wordt gerealiseerd en extra parkeerplaatsen worden toegevoegd.
- Herontwikkeling percelen Lindelaufer gewande 54-60.
  Beide percelen zijn in optie genomen door potentiële kopers.
- In samenwerking met IBA, gemeenten Simpelveld, Heerlen en Gulpen-Wittem, Visit Zuid-Limburg en de coöperatie Land van Kalk is verder gewerkt aan de gebiedsontwikkeling en promotie Land van Kalk.
  - Onderdeel van de IBA samenwerking is de realisatie van twee natuurtransferia: Natuurtransferium Kunradersteengroeve is in 2021 opgeleverd en de voorbereidingen voor het realiseren van een toeristische poort zijn gestart;
  - Natuurtransferium Mingersborg is in ontwikkeling gegaan: grond is verworven, samen met omwonenden en een landschapsarchitect is een ontwerp gemaakt. De aanbesteding voor uitvoering is opgestart.

Welke risico’s hebben zich voorgedaan?

In de begroting 2021 was het verstevigen en verbreden van de coöperatie Land van Kalk als kritische succesfactor benoemd voor het Land van Kalk. In 2021 hebben de gemeentelijke partners (Voerendaal, Simpelveld, Heerlen) samen met Stadsregio Parkstad Limburg zich gecommitteerd aan het voortzetten van deze samenwerking. Gesprekken met Gulpen-Wittem hebben plaatsgevonden om aan te sluiten. Deze gesprekken worden verdergezet.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Economie					***Bedragen x € 1.000***
	Jaarrekening 2020	Primitieve begroting 2021	Bijgestelde begroting 2021	Jaarrekening 2021	Afwijking
Lasten:					
Economische ontwikkeling	50	78	78	126	
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	195	46	55	48	
Economische promotie	121	115	115	119	
Totaal lasten:	***366***	***239***	***248***	***293***	***45***
Baten:					
Economische ontwikkeling	0	0	0	0	
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	133	1	1	2	
Economische promotie	44	61	51	94	
Totaal baten:	***177***	***62***	***52***	***96***	***44***
Saldo programma	**- 189**	**- 177**	**- 196**	**- 197**	**-1**

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk “jaarrekening” (overzicht baten en lasten).

Programma Onderwijs

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder R. Braun Wethouder H. Coenen

Uitvoering educatieve agenda en onderwijsachterstandenbeleid

Wat wilden we bereiken?

We willen de Voerendaalse jeugd optimale kansen bieden ten aanzien van onderwijs en gezond en veilig opgroeien. Kinderen leren zo hun talenten kennen en verder ontwikkelen. Teneinde dit te realiseren, dragen we bij aan een goede samenwerking tussen de educatieve- en jeugdpartners onderling en samen met de gemeente Voerendaal, waardoor de domeinen jeugd en onderwijs met eigen wetgeving, maar gericht op dezelfde doelgroep jeugd en ouders goed met elkaar verbonden worden.

Wat hebben we gedaan?

Veel acties uit de educatieve agenda en vanuit het onderwijsachterstandenbeleid zijn opgepakt en uitgevoerd ondanks dat dit door de invloed van de pandemie bemoeilijkt werd. We geven een aantal belangrijke resultaten die zijn geboekt weer:

- Werkwijze rondom knooppunten is verstevigd en doorontwikkeld. Een knooppunt is een overleg met alle betrokken partners vanuit het onderwijs, waar ook ouders en de leerling aansluit. Er is nu een vaste structuur rondom knooppunten en er heeft scholing en ontwikkeling plaatsgevonden.
- Samenwerking met Jeugdgezondheidszorg rondom VVE doelgroep is geïmplementeerd en versterkt. JGZ bepaalt of een kind tot de VVE doelgroep behoort en zorgt voor een doorleiding naar een VVE-locatie.
- VVE-training en scholing is versterkt en vanuit OAB-middelen heeft de gemeente hierbij versterkt. Hierdoor wordt ook een volwaardig VE-aanbod gerealiseerd op 2 kinderopvanglocaties.
- De overgang van peuteropvangaanbieder heeft plaatsgevonden en nieuwe samenwerkingsrelaties met de educatieve partners zijn opgebouwd.

Eind 2021 is een gezamenlijk plan opgesteld vanuit de middelen van het Nationaal programma onderwijs waarmee de doelen van de educatieve agenda een extra impuls kunnen krijgen. Dit is nodig om versnelling te brengen in het realiseren van doelen. Door de invloed van de pandemie zijn ook een aantal doelen vertraagd, doordat het onmogelijk was om een aantal samenwerkingsthema’s op te pakken. Zo is er weinig tot geen vooruitgang geboekt in 2021 op de thema’s integrale kindaanpak en ouderbetrokkenheid.

Welke risico’s hebben zich voorgedaan?

Door de pandemie is de samenwerking bemoeilijkt. Daarmee zijn niet alle voornemens uit de programmabegroting 2021 ten aanzien van de educatieve agenda en het onderwijsachterstandenbeleid volledig gerealiseerd. Doordat fysiek overleg en samenwerking niet of nauwelijks mogelijk is geweest in 2021 en de partners volledig in beslag zijn genomen door het hanteren van de gevolgen van de pandemie, zoals personeelstekorten opvangen, besmettingsrisico’s en quarantainemaatregelen uitvoeren was het praktisch onmogelijk om de plannen uit te voeren en heeft het ook niet de prioriteit gehad.

Overname beheer en exploitatie Brede school Cortemich

Wat wilden we bereiken?

Een eenduidige beheer- en exploitatieopzet van Brede school Cortemich ten behoeve van een optimale bezetting van het gebouw en ter versterking van onderlinge samenwerking van de gebruikers c.q. huurders.

Wat hebben we gedaan?

Er is een aantal gesprekken gevoerd met Innovo om de voor- en nadelen m.b.t. de exploitatie en overdracht van de school van Innovo aan gemeente te bespreken. Dit heeft om een heroriëntatie ten aanzien van de beheer- en verhuurstructuur gevraagd. Deze heroriëntatie ging samen met een externe juridische check. Het juridische advies wordt vertaald in een voorstel/besluit.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?
De risico's zijn gelegen in de niet voorziene complexiteit en hiermee doorlooptijd van dit onderwerp.

Uitbreiding school St.Theresia Ransdaal

Wat wilden we bereiken?
Ten behoeve van de leefbaarheid in de kern vindt een optimalisatie en herinrichting van het gebouw plaats waarin peuterspeelzaal, bibliotheek en muzieklokaal fanfare gehuisvest zijn. Tevens wordt hierbij verbinding gezocht met het basisonderwijs.

Wat hebben we gedaan?
De gemeente en initiatiefgroep Ransdaal (IGR) hebben een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. De IGR heeft de ontwikkeling van de multifunctionele bijgebouw overgenomen van de gemeente i.h.k.v. right to challenge. De gemeente heeft een projectleider/verbindingsfunctionaris aangewezen voor de samenwerking met de IGR en er bestaat een stuurgroep die de voortang van het project waarborgt. Hierin zitten leden van de IGR, twee wethouders en een afvaardiging van Innovo.
Diverse partners, waaronder Innovo, Human Kind en de bibliotheek hebben zich positief uitgesproken over deze ontwikkeling, een intentieverklaring hierover gedeeld en aangegeven actief te gaan participeren in dit project. Verder zijn drie varianten voor een ontwerp uitgewerkt en heeft in 2021 de voorbereiding van het raadsvoorstel van februari 2022 plaatsgevonden aangaande de kostenverhoging en het verzoek tot het ophogen van het krediet.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?
- Op dit moment betalen gebruikers van het bijgebouw niet tot nauwelijks huur. Het sluitend krijgen van een exploitatiemodel voor het nieuwe gebouw vormt een risico bij de nadere uitwerking hiervan in de volgende fase.
- De door Innovo te allen tijde aangedragen argumenten betreft sluiting van de school, bij o.a. te lage leerlingaantallen en achteruitgang kwaliteit van onderwijs, blijven ondanks deze ontwikkeling benoemd en overeind. De ontwikkeling van Open Club Klimmen kan hier invloed op hebben.
- Er zal in een volgende fase ook besluitvorming noodzakelijk zijn over de ruimtelijke ingreep door de sloop van het huidige gebouw (Ransdalerstraat 64) en nieuwbouw van het nieuwe multifunctionele bijgebouw.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Onderwijs					***Bedragen x € 1.000***
	Jaarrekening 2020	Primitieve begroting 2021	Bijgestelde begroting 2021	Jaarrekening 2021	Afwijking
Lasten:					
Onderwijshuisvesting	372	383	384	380	
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	491	534	602	526	
Totaal lasten:	***863***	***917***	***986***	***906***	***-80***
Baten:					
Onderwijshuisvesting	87	87	93	87	
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	72	71	91	93	
Totaal baten:	***159***	***158***	***184***	***180***	***-4***
Saldo programma	**- 704**	**- 759**	**- 802**	**- 726**	**76**

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk “jaarrekening” (overzicht baten en lasten).

Programma Sport, cultuur en recreatie

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder R. Braun Wethouder P. Thomas Wethouder P. Verbraak

Sport

Wat wilden we bereiken?
Kwaliteitsimpuls sport- en beweegaanbod in Voerendaal. Hierbij hoort ook de ontwikkeling van een gezonde leefstijl.

Wat hebben we gedaan?
Daar waar behoefte is, is ondersteuning voor docenten in de lessen lichamelijke opvoeding, tevens geldend als kwaliteitsimpuls voor het beweegonderwijs op de basisscholen. Er is een vast en stabiel aanbod ontstaan in het naschools aanbod voor jeugdigen in alle kernen van de gemeente Voerendaal. Het gaat hierbij zowel om wekelijkse activiteiten als ook om extra activiteiten tijdens vakantieperiodes. Dit gebeurt door The Move Factory in samenwerking met JENS. Hierbij wordt ook de verbinding gezocht met Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG). JOGG is ook actief op de peuteropvanglocaties en scholen om hen te helpen bij het vergroten van de gezonde leefstijl. Om de doelen op het gebied van gezonde leefstijl verder te ontwikkelen is een preventieagenda toegevoegd aan het Sportakkoord in het kader van het nationaal preventieakkoord. Op het gebied van bewegen en senioren heeft een groot onderzoek plaatsgevonden naar de behoeften. De uitkomsten hiervan worden opgepakt met ofwel verenigingen die al een aanbod verzorgen ofwel met professionals die een aanbod verzorgen.

Welke risico’s hebben zich voorgedaan?
Het coronavirus blijft een belangrijke belemmerende factor in het behalen van de doelen rondom sporten en bewegen. Dit komt onder andere door de beperkende maatregelen die meerdere keren ook de sportsector hebben geraakt. Verenigingen en andere sportaanbieders zijn zo telkens bezig met randzaken in plaats van met de sport zelf. Ontwikkelingen en samenwerkingen komen op het tweede plan te staan omdat het regulier doorgaan van activiteiten al een uitdaging op zich is. Ook zijn bijeenkomsten vaak niet mogelijk waardoor bijvoorbeeld nog geen inspiratiesessie over een gezonde sportkantine heeft kunnen plaatsvinden. Dat terwijl gezonde leefstijl een belangrijk aandachtspunt is tijdens de coronaperiode maar ook zeker op het moment dat weer meer mogelijk is. De kans op beweegachterstanden en een slechtere leefstijl onder diverse leeftijdsgroepen is groot waardoor extra inzet op sporten, bewegen en gezonde leefstijl wenselijk is. Hiervoor is het Sportakkoord nog altijd een goed middel.

Verenigingsleven

Wat wilden we bereiken?
Een toekomstbestendig, robuust en gevarieerd verenigingsleven in de gemeente Voerendaal.

Wat hebben we gedaan?
Er is nauw contact onderhouden met de verenigingen in Voerendaal, ook in tijden van de diverse lockdowns. Verenigingen hebben te allen tijde bij de gemeente kunnen aankloppen voor advies en raad en hier is ook in 2021 weer veelvuldig gebruik van gemaakt. Ook hebben er diverse verenigingsavonden plaatsgevonden en er heeft ook een sportcafé plaatsgevonden specifiek gericht op de sportverenigingen vanuit de organisatie van het Sportakkoord. Zowel fysiek als digitaal zijn de verenigingen steeds “dicht” bij de gemeente gehouden. Met de nieuwsbrieven werden de verenigingen periodiek op de hoogte gehouden van voor hen relevante zaken.

Welke risico’s hebben zich voorgedaan?
COVID heeft een sterke impact op het verenigingsleven. Er zijn hier ook veel zorgen over. De betrokkenheid bij een vereniging krijgt telkens een klap indien de vereniging niet haar activiteiten kan uitoefenen. De binding ebt weg terwijl verenigingen ook zonder COVID al een uitdaging kenden in het behoud en betrokken houden van leden en bestuursleden.

Erfgoed

Wat wilden we bereiken?
Instandhouding en meer zichtbaar en beleefbaar maken van het cultureel erfgoed om identiteit en eigen karakter te behouden en de economie te versterken.

Wat hebben we gedaan?
- Plaatsen 2e speerpunt (digitaal informatiepunt) Archeoroute Limburg op Vrijthof in Klimmen met thema Romeins Voerendaal.
- Documentaire over vondsten Furenthela en middeleeuws Voerendaal, te zien tijdens archeologiedagen. Zal ook in toekomst op diverse tijdstippen te bekijken zijn.
- Succesvolle deelname open monumentendag in september.
- Nieuwe middeleeuwse wandelroute voor het hele gezin langs de Voerendaalse kastelen.
- Via Belgica: Lange afstandswandeling tussen Riemst en Landgraaf; Via Belgica Festival begin oktober in Heerlen, herdruk met uitbreiding Via Belgica gids.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?
Door de COVID-19 maatregelen zoals de sluiting van horeca en de beperking van samenkomsten is het enige tijd niet mogelijk geweest om de geplande activiteiten (in zijn volledigheid) door te laten gaan.

Natuur, landschap en groen

Wat wilden we bereiken?
- Bescherming en versterking van de natuur- en landschapswaarden in de gemeente Voerendaal.
- Kwalitatief hoogwaardig onderhoud van het gemeentelijk groen, volgens de CROW beeldkwaliteitsbepaling vergelijkbaar met kwaliteit "A".

Wat hebben we gedaan?
<u>Openbaar groen</u>
In het afgelopen jaar heeft Corona en 'hoog water' veel impact gehad op het onderhoud van het openbaar groen. Over het jaar genomen zijn er minder arbeidsuren inzetbaar geweest waardoor er achterstanden in het onderhoud zijn opgelopen. Inzet van externen was pas mogelijk op het eind van het jaar. Vanaf dat moment zijn zoveel als mogelijk achterstanden ingehaald.

<u>Natuur en landschap</u>
Structureel:
- Bescherming en handhaving van landschapselementen en bermen.
- Ecologisch bermbeheer toepassen en verder optimaliseren.
- Natuur- en landschapsherstel in combinatie met aanpak van regenwateroverlast.
- Natuurlijke / biologische bestrijding van plaaginsecten, zoals de eikenprocessierups.

Specifiek in 2021:
- Met stakeholders nader invulling geven aan het 'Ambitiedocument Natuur, Landschap en Water'.
- In samenspraak met de werkgroep 'Natuur, Landschap en Water' (kleine) inrichtingsprojecten in het buitengebied realiseren.
- Er is gestart met de inventarisatie en het vastleggen van de landschapselementen.
- Het (provinciaal) onderzoek naar realiseren van een ecologische verbindingszone tussen de Natura 2000-gebieden Vrakelberg en Kunderberg is gereed en vormt de basis om o.a. langs de nieuwe fietsverbinding Geuldal-Geleenbeekdal nieuwe ecologische verbindingselementen aan te leggen. Zo wordt er in de bermen van het fietspad om de 100 meter kalk in de bodem aangebracht om de migratie van kalkminnende planten- en diersoorten te bevorderen.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?
- De risico's zijn beperkt gebleven tot een "tijdelijke" vermindering van de afgesproken beeldkwaliteit van het onderhoud. Door de inhaalslag door middel van externen is de achterstand uiteindelijk beperkt. Deze achterstand heeft wel tot een lichte toename van het aantal meldingen en klachten geleid.
- De financiële middelen voor beheer en onderhoud van natuur en landschap zijn voor de gemeente Voerendaal beperkt. Ook ontbreekt het aan de specifiek benodigde kennis voor een goed beheer en

onderhoud. Daarom zijn we in 2021 gestart met een onderzoek naar de mogelijkheid om gemeentelijk bos- en natuurgebieden over te dragen aan Limburgs Landschap.

Recreatie

Voor de invulling van het onderdeel “Recreatie” wordt verwezen naar het Programma Economie onderdeel “Toeristisch-recreatieve ontwikkeling”.

Zomerfestival

Wat wilden we bereiken?

Het Zomerfestival verder ontwikkelen als dé culturele jaarlijkse manifestatie van de gemeente Voerendaal.

Wat hebben we gedaan?

Ook in 2021 is het Zomerfestival met een gevarieerd programma succesvol doorgegaan onder bijzondere COVID-omstandigheden. Daarnaast is in 2021, gekoppeld aan het zomerfestival ook de Strous cultuurprijs uitgereikt. Extra uitdaging was dat bij bepaalde activiteiten het coronatoegangsbewijs aan de ingang moest worden vertoond. De organisatie heeft ook dit jaar laten zien creatief om te kunnen gaan met de omstandigheden en heeft ervoor gezorgd dat het Zomerfestival een blijvend evenement op de kalender is geworden.

Welke risico’s hebben zich voorgedaan?

De organisatievorm van het Zomerfestival blijft een aandachtspunt. Naar de toekomst toe wordt onderzocht of dit over kan gaan in een stichting om het Zomerfestival duurzaam te kunnen borgen.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Sport, cultuur en recreatie				***Bedragen x € 1.000***	
	Jaarrekening 2020	Primitieve begroting 2021	Bijgestelde begroting 2021	Jaarrekening 2021	Afwijking
Lasten:					
Sportbeleid en activering	172	214	205	168	
Sportaccommodaties	681	721	721	784	
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	175	216	274	194	
Musea	13	14	14	13	
Cultureel erfgoed	70	153	153	36	
Media	315	291	301	290	
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.098	1.153	1.185	1.137	
Totaal lasten:	***2.524***	***2.762***	***2.853***	***2.622***	***-231***
Baten:					
Sportbeleid en activering	25	10	10	14	
Sportaccommodaties	162	175	172	176	
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	0	0	0	0	
Musea	0	0	0	0	
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	
Media	20	21	21	20	
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3	4	4	20	
Totaal baten:	***210***	***210***	***207***	***230***	***23***
Saldo programma	**-2.314**	**-2.552**	**-2.646**	**-2.392**	**254**

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk “jaarrekening” (overzicht baten en lasten).

Programma Sociaal domein

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder H. Coenen Wethouder R. Braun

Jeugdhulp

Wat wilden we bereiken?

Een kwalitatief, toegankelijker en beter betaalbaar systeem van ondersteuning en zorg voor de jeugd met als doel een inclusieve en vitale samenleving voor en door inwoners die zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen leven en naar eigen vermogen mee kunnen doen.

Wat hebben we gedaan?

Ten aanzien van jeugdhulp zijn in 2021 grote stappen gezet:

- De verwerving van gespecialiseerde en intensief klinische jeugdhulp (GIK-J) is afgerond en per 1 juli 2022 kan gestart worden volgens de nieuwe werkwijze, waarbij er een veel intensievere samenwerking is gerealiseerd door aanbieders van deze intensieve en gespecialiseerde jeugdhulp.
- De nieuwe werkwijze crisis jeugdhulp is geïmplementeerd en de samenwerking met de gemeentelijke jeugdconsulenten en JENS is versterkt.
- De werkwijze Basishulp Jeugd is samen met JENS verder doorontwikkeld. In 2021 zijn de KPI's verder doorontwikkeld en opgenomen in de halfjaarrapportages van JENS, hiermee kan de resultaatsturing verder vorm en inhoud krijgen. In 2021 heeft JENS het jeugd- en jongerenwerk in de gemeente Voerendaal opgepakt en worden er structurele activiteiten voor jeugd en jongeren georganiseerd. Fase 2 ten aanzien van de overgang van de toegang (van gemeenten naar JENS) is niet in werking getreden. Doordat de basisvoorwaarden om dit verantwoord te kunnen realiseren niet voldoende geborgd konden worden. Voerendaal heeft geïnvesteerd in een intensieve samenwerking van JENS en gemeentelijke toegang en daarmee is een overgang ook niet nodig. Eind 2021 is Team Jeugd Voerendaal gerealiseerd, waarmee het voor inwoners functioneert als één samenwerkend team.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

JENS heeft aangegeven in 2021 en 2022 niet uit te komen met het toegekende lumpsum budget en een aanvullende financiële vraag gesteld. Na onafhankelijk onderzoek is vastgesteld dat de vraag naar aanvullend budget voor de sterk gestegen vraag naar jeugdhulp reëel is. De gemeenteraden van Heerlen, Landgraaf en Voerendaal hebben besloten om voor 2021 en 2022 een aanvullend budget beschikbaar te stellen en daarmee de uitvoering van de opdracht Basishulp Jeugd te kunnen uitvoeren tot het einde van de contractperiode.
Mede door de gevolgen van de pandemie is bovenop de gestegen vraag naar jeugdhulp extra vraag geweest naar jeugdhulp in 2021. Dat heeft met name bij de GGZ gezorgd voor extra wachttijden en wachtlijsten voor kinderen en gezinnen. Wachtlijsten moeten zo veel als mogelijk beperkt worden aangezien dit negatieve consequenties kan hebben voor kind en gezin. De stijging van de vraag wordt vooral ook veroorzaakt doordat de uitstroom wordt belemmerd. Door de zware omstandigheden hebben veel gezinnen en jeugdigen langer hulp nodig en blijven in zorg.
Met JENS zijn in 2021 aanvullende afspraken gemaakt over coronacompensatie voor de extra inspanning die JENS moet leveren om te voorzien in de extra vraag naar jeugdhulp.

Kompas en Inburgeringswet

Wat wilden we bereiken?

Optimale dienstverlening aan onze burgers die in een kwetsbare situatie terecht zijn gekomen en aangewezen zijn op ondersteuning vanuit de participatiewetgeving.

Wat hebben we gedaan?

- Reguliere dienstverlening inclusief de uitvoering van extra regelingen zoals TOZO en TONK is gerealiseerd.
- Speciale aandacht geweest voor ondernemers en schulden.

- De voorbereiding van de implementatie van de nieuwe Inburgeringswet heeft plaatsgevonden inclusief de aanbesteding van de leerroutes en de maatschappelijke begeleiding.
- Voor de herziening van de armoedenota zijn in 2021 de voorbereidingen getroffen.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?
Er hebben zich geen bijzondere risico's voorgedaan al heeft de bedrijfsvoering in de coronaperiode ook voor Kompas onder druk gestaan hetgeen een beroep op de inzet en flexibiliteit van medewerkers heeft gedaan.

Burgerijen

Wat wilden we bereiken?
Een sterke sociale infrastructuur van zorg en welzijn, vanuit een groeimodel, waar diensten en functies vanuit de formele en informele sector hun plek vinden, aansluitend bij de (lokale) behoeften en mogelijkheden die er zijn.

Wat hebben we gedaan?
- De centrale laagdrempelige ontmoetingsplaats, De Burgerij, was ook in het grootste deel van 2021 een laagdrempelig inlooppunt met een uitnodigend activiteitenaanbod voor de verschillende doelgroepen. Vanuit de Burgerij is inhoud gegeven aan (vroeg)signalering door het activiteitenaanbod en voorzien in een goed functionerende informatie- en adviesfunctie vanuit de Burgerij.
- In 2021 is er ook vanwege de invloed van de pandemie veel aandacht voor preventie van eenzaamheid en in contact blijven met inwoners in een kwetsbare positie geweest. Initiatieven die opgestart zijn, zijn de Smaak van Ontmoeting, de Hart voor Voerendaallijn en de maaltijdservice van Philadelphia. Al deze initiatieven hebben als doel om burgers niet uit het oog te verliezen. Middels deze initiatieven zijn er burgers in beeld gekomen die voorheen niet in beeld waren. Dit resulteerde in een nieuwe stroom bezoekers op het moment dat we de deuren weer hebben mogen openen.
- Het begeleiden van vrijwilligers en het matchen van vraag en aanbod op het gebied van vrijwillige inzet is ook in 2021 een belangrijke activiteit geweest. Vanwege de gedeeltelijke lockdown is de jaarlijkse vrijwilligersactiviteit helaas niet door kunnen gaan. Deze is bedoeld om vrijwilligers samen in contact te brengen en hen een blijk van waardering te geven. Om niet voorbij te gaan aan de inzet en betrokkenheid van de vrijwilligers is er dit jaar voor gekozen om persoonlijk bij iedereen langs te gaan met een verrassingspakket, samengesteld door een van onze lokale ondernemers.
- Vaak wordt vergeten dat de functie van de Burgerij voor de vrijwilligers net zo belangrijk is als voor de bezoekers. Om te voorkomen dat vrijwilligers in sociaal isolement terecht zouden komen, werd er wekelijks contact opgenomen om te vragen hoe het met hen ging.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?
COVID-19 heeft de voorgenomen doorontwikkeling van de Burgerij op een aantal punten belemmerd. De doorontwikkeling van functies heeft niet plaats kunnen vinden zoals verwacht en gehoopt. Er is continu gekeken naar de maatregelen en de mogelijkheden rondom de opening van de Burgerij. Het uitgangspunt was doen wat wel en kan en zoveel mogelijk ontmoeting bieden aan inwoners in de moeilijke coronatijden zonder veiligheid en gezondheid uit het oog te verliezen.

Leefbaarheid Kernen

Wat wilden we bereiken?
Vitale en leefbare kernen waarbij burgers, verenigingen en overige netwerkpartners een rol hebben als samenwerkingspartner en 'aandeelhouder' in het belang van het versterken van de kwaliteit van de leefomgeving en leefbaarheid in de kern.

Wat hebben we gedaan?
- Eind 2021 zijn voor drie kernen verenigingsavonden georganiseerd.
- De commissie activiteitensubsidie heeft naast de reguliere aanvragen voor activiteitensubsidie ook de aanvragen voor de zogenaamde Coronasubsidie behandeld en toegekend.
- Met de initiatiefgroep Ransdaal t.b.v. de realisatie van een multifunctioneel bijgebouw bij de basisschool, zijn nauwe contacten onderhouden dan wel is intensieve samenwerking aan de orde geweest. In 2021 is de voorbereiding gedaan voor het raadsvoorstel van februari 2022.
- Aansluiting bij regionale coalitie "samen tegen eenzaamheid Zuid-Limburg".

- De kerst(wens)bomen zijn eind 2021 in de kernen geplaatst. De wensen worden waar mogelijk verwerkt in het Corona herstelplan.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?
De leefbaarheid en de saamhorigheid in de kernen heeft door de coronamaatregelen onder druk gestaan. Met het coronaherstelplan wordt het initiatief genomen om de achterstanden intensief en versneld in te halen. Verder hebben de Corona-maatregelen negatieve invloed gehad op het thema eenzaamheid. Bij "Burgerijen-Wat hebbe we gedaan" staan de interventies die in dit kader zijn opgepakt.

Wet verplichte GGZ

Wat wilden we bereiken?
Door invoering en implementatie van de wet (deels lokaal en deels sub-regionaal) wordt over meer en betere instrumenten beschikt waardoor meer gevarieerde GGZ op maat mogelijk is.

Wat hebben we gedaan?
Per 1 januari 2020 is de WvGGZ ingegaan. Deze wet regelt de verplichte zorg voor mensen met een psychiatrische problematiek. In Voerendaal hebben we sindsdien niet veel praktijkervaring opgedaan met deze wet: in 2021 zijn er slechts twee crisismaatregelen afgegeven en er is geen een melding bij het meldpunt binnen gekomen. Dus er is ook geen verkennend onderzoek uitgevoerd en ook geen zorgmachtiging aangevraagd/afgegeven. In 2021 is ingezet op een aantal aspecten, te weten:

- Deskundigheidsbevordering.
- Wetsevaluatie: het onderzoek t.b.v. de wetsevaluatie is gestart in 2021, in 2022 wordt de evaluatie afgerond.
- Inventarisatie knelpunten bij uitvoering van de wet opgesteld t.b.v. procesverbetering.
- Uitwisseling info met familie vertrouwenspersoon (FVP) middels periodiek overleg met uitvoerders van de Wvggz (i.c. toegangsteam Wmo).
- Overzicht gemaakt van zorgaanbod (verplichte zorg) in Zuid Limburg.
- Afwegingskader gegevensdeling gemeenten – GGZ opgesteld.
- In samenspraak met OM zijn afspraken gemaakt over een uniforme wijze van rapporteren en de vorm van het verkennend onderzoek.
- In samenspraak met OM en GGZ afspraken gemaakt over de wijze van communiceren: digitaal, via Khonraad, telefonisch. Ook zijn er contactgegevens uitgewisseld om de lijnen zo kort mogelijk te houden.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?
De risico's die zich mogelijk hebben voorgedaan vloeien voort uit het feit dat er door een gebrek aan casuïstiek te weinig ervaring en kennis wordt opgedaan met de uitvoering van de wet en er geen routine opgebouwd wordt. In Parkstad zijn er daarom afspraken gemaakt dat er jaarlijks regionale intervisiebijeenkomsten worden georganiseerd en dat onderlinge consultatie altijd mogelijk is.

Personen met verward gedrag

Wat wilden we bereiken?
Een integrale, sociaal domein overstijgende aanpak met het accent op preventie en vroegsignalering teneinde betere hulp en ondersteuning te organiseren om mensen te helpen weer grip op hun leven terug te krijgen waarbij we de intentie hebben om zowel maatschappelijke overlast alsook persoonlijk leed zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Wat hebben we gedaan?
- In 2021 is in de Burgerij Klimmen in samenwerking met Mondriaan, Philadelphia en Cicero een extra activiteit/dagdeel geïnitieerd die aansluit bij de behoeften van de doelgroep maar zich tegelijkertijd ook leent voor andere doelgroepen. Door de covid-maatregelen hebben we met deze nieuwe pilot helaas nog niet heel veel ervaring opgedaan (de burgerij is lange tijd dicht geweest).
- Het netwerkoverleg Sociaal domein komt maandelijks bij elkaar. Hier vindt afstemming plaats over complexe problematieken waar mogelijk verward gedrag aan ten grondslag ligt of uit voort kan vloeien. Door deze afstemming en korte lijnen kan beter en sneller ingegrepen worden en overlast vroegtijdig

gesignaleerd en aangepakt worden. Deelnemers zijn bijvoorbeeld, politie, thuiszorg, jeugdarts, woningstichting, gemeentelijke medewerkers van de afdelingen Wmo, jeugd en veiligheid.
- In 2021 is het landelijke meldnummer voor niet-acute zorgen over personen met verward gedrag de lucht ingegaan. De meldingen die betrekking hebben op burgers van Voerendaal worden doorgeschakeld naar het Wmo-loket. Het jaar 2021 stond in het teken van ervaring opdoen en monitoren. Er is tot nu toe slechts één telefoontje doorgeschakeld naar Voerendaal.
- De pilots uit de bouwstenennotitie personen met verward gedrag zijn worden voortgezet, zijn inmiddels afgerond en geëvalueerd of zijn reeds in een andere vorm voortgezet.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?
Er hebben zich voor zover bekend geen concrete risico's voorgedaan. Maar in zijn algemeenheid geldt dat verward gedrag steeds vaker voor komt / kan komen aangezien mensen langer thuis blijven wonen, we veel beperkingen in het sociale en openbare leven hebben gehad a.g.v. de covid-maatregelen en de wachtlijst in de ggz niet korter lijkt te worden. Een snelle en adequate signalering is in geval van verward gedrag van groot belang. Daarom zetten we maximaal in op korte lijnen en goede samenwerkingsafspraken met ketenpartners.

Beschermd wonen en opvang

Wat wilden we bereiken?
Meer kleinschalige opvang, liefst in een gewoon huis in de eigen omgeving, dus wonen in verschillende varianten, met begeleiding op maat en evenredig verspreid over Parkstad.

Wat hebben we gedaan?
- We ondersteunen bij financiële problemen, bij het voorkomen van uithuiszettingen en bij het aanwenden van het sociaal netwerk zodat maatschappelijke opvang niet nodig is. Daarnaast is er ingezet op de samenwerking met en tussen sociale diensten onderling. Kompas voert waar nodig de gemaakte afspraken uit.
- In Voerendaal is in 2021 een doorstroomwoning/ tussenvoorziening gerealiseerd. Dat is een woning voor een gezin dat aangewezen is op maatschappelijke opvang, maar in de bestaande opvanglocaties niet terecht kan omdat daar geen mogelijkheid is om een geheel gezin onder te brengen.
- In 2021 is het voorbereidende traject in gang gezet om twee skaeve husen in de gemeente Voerendaal te plaatsen. Een skaeve huse is een woonunit voor één persoon met een indicatie voor beschermd wonen.
- In 2023 gaat de doordecentralisatie van beschermd wonen in. In 2021 is een intensief regionaal voorbereidingstraject ingezet dat gericht is op het implementeren van beschermd wonen in alle regiogemeenten. In 2021 zijn de doelgroep beschermd wonen, de herkomstgemeenten en de financiële stromen in kaart gebracht. De contouren voor een regionale samenwerkingsconstructie en afrekensystematiek zijn geschetst.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?
Er hebben zich geen concrete risico's voorgedaan. Maar het meer spreiden van de doelgroep opvang en beschermd wonen neemt een groter risico op eventuele overlast met zich mee. Hier kunnen burgers zich tegen verzetten. Een mogelijk voorbeeld is de plaatsing van de twee skaeve husen. Het creëren van draagvlak van omwonenden enerzijds en goede begeleiding van de doelgroep anderzijds is essentieel. Een risico bij de decentralisatie van beschermd wonen is dat gemeenten het niet eens worden over de afrekensystematiek: afrekenen op basis van de te ontvangen rijksmiddelen of op basis van de herkomstgemeenten van de cliënten.

Toekomstbestendige peuteropvang

Wat wilden we bereiken?
Toegankelijke en kwalitatief goede peuteropvang voor alle peuter tussen 2,5 en 4 jaar. Deze wordt aangeboden binnen het financieel beschikbare kader. Voldoen aan de opgave van het rijk waarbij alle kinderen die behoren tot de VVE doelgroep een extra aanbod krijgen voor de duur van 16 uur per week.

Wat hebben we gedaan?
- De nieuwe regeling peuteropvang is geïmplementeerd, waarbij er ook sprake is geweest van een nieuwe financieringssystematiek. Het is in 2021 mogelijk geweest om hoogwaardige peuteropvang binnen het budget uit te voeren.

- De overgang van peuteropvangaanbieder is gerealiseerd in 2021. In 2021 heeft een intensieve samenwerking plaatsgevonden om de implementatie van peuteropvangaanbieder goed te laten verlopen. Dit heeft kunnen plaatsvinden en ondanks moeilijke omstandigheden vanwege de pandemie is dit in een redelijk snel tempo goed gelukt.
- In 2021 is de doelgroepindicatie een grotere rol gaan spelen door de invoering van de nieuwe systematiek. Met een doelgroepindicatie kan het VVE aanbod van 4 dagdelen gevolgd worden. Hierdoor hebben meer ouders een aanvraag gedaan voor een doelgroepindicatie in 2021 en hebben we het aantal doelgroepplaatsingen sterk zien toenemen. Wij beoordelen dit als positief omdat meer kinderen daarmee de specifieke aandacht krijgen dat ze nodig hebben en ook voor hen is bedoeld.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

De nieuwe regeling peuteropvang heeft eind 2020 en begin 2021 heel wat stof doen opwaaien. Veel ouders hadden behoefte aan extra peuteropvang en waren niet blij met de nieuwe systematiek waarbij een basisaanbod van 2 dagdelen van 4 uur (8 uur) voor alle peuters beschikbaar was en voor kinderen met een doelgroepindicatie een aanvullend aanbod van in totaal 4 dagdelen van 4 uur (16 uur). De nieuwe aanbieder van peuteropvang heeft een extra aanbod gedaan aan ouders die hier behoefte aan hebben om via de regeling kinderopvangtoeslag extra dagdelen te kunnen afnemen. Dit extra aanbod was alleen in Ransdaal niet te realiseren vanwege de lage kindaantallen. De gemeente heeft een garantiesubsidie beschikbaar gesteld om daar ook het extra aanbod te kunnen doen aan ouders en kinderen. Vanwege het zeer beperkt gebruik in Ransdaal is dit extra aanbod uiteindelijk in oktober gestopt en is teruggevallen op het basisaanbod van 2 x 4 uur.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Sociaal domein				***Bedragen x € 1.000***	
	Jaarrekening 2020	Primitieve begroting 2021	Bijgestelde begroting 2021	Jaarrekening 2021	Afwijking
Lasten:					
Samenkracht en burgerparticipatie	945	993	972	1.079	
Wijkteams	159	201	206	154	
Inkomensregelingen	3.754	2.569	2.532	3.498	
Begeleide participatie	1.500	1.444	1.324	1.377	
Arbeidsparticipatie	287	293	317	301	
Maatwerkvoorzieningen	380	345	346	430	
Maatwerkdienstverlening 18+	2.271	2.314	2.316	2.360	
Maatwerkdienstverlening 18-	2.141	2.244	2.554	2.384	
Geëscaleerde zorg 18+	17	31	31	19	
Geëscaleerde zorg 18-	295	310	314	294	
Totaal lasten:	***11.749***	***10.744***	***10.912***	***11.896***	***984***
Baten:					
Samenkracht en burgerparticipatie	107	120	68	62	
Wijkteams	0	0	0	10	
Inkomensregelingen	3.299	1.766	1.750	2.873	
Begeleide participatie	0	0	0	72	
Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	
Maatwerkvoorzieningen	0	0	0	0	
Maatwerkdienstverlening 18+	98	110	110	116	
Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	1	
Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	2	
Totaal baten:	***3.504***	***1.996***	***1.928***	***3.136***	***1.208***
Saldo programma	**-8.245**	**-8.748**	**-8.984**	**-8.760**	**224**

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk “jaarrekening” (overzicht baten en lasten).

Programma Volksgezondheid en milieu

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder H. Coenen Wethouder P. Verbraak

Trendbreuk Gezondheid

Wat wilden we bereiken?
Inlopen langdurige gezondheidsachterstanden in Zuid Limburg. Dit door een gestructureerde, regionale aanpak middels bewezen effectieve programma's. Dit is ook vastgelegd in het Zuid-Limburgse gezondheidsbeleid 'Zuid Springt Eruit' voor de periode 2020-2023.

Wat hebben we gedaan?
We zijn gestart met een lokale coalitie Kansrijke Start om een stevig samenwerkingsverband te ontwikkelen voor alle kindpartners in de 1e 1000 dagen. Ook is de JOGG-aanpak verder verstevigd in Voerendaal.
De regionale aanpak Trendbreuk is verder uitgegroeid en geïntegreerd in de Jeugdgezondheidszorg. Gemeente Voerendaal is hier uiteraard partner in. Voor een meer gedetailleerde voortgang van de aanpak Trendbreuk kunt u de eerder verstuurde voortgangsrapportage raadplegen.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?
De aanpak Trendbreuk is een aanpak van lange adem, dat vergt dat er over bestuursperiodes heen gekeken wordt. Ook is duidelijk dat de financiële draagkracht nu vooral nog naar gemeenten gekeken wordt terwijl hier de financiën ook onder druk staan. De bedoeling is dat er een breder partnerschap ontstaat waarbij ook de financiële consequenties breder gedragen worden. Ook legt de aanpak bloot dat gezondheid verbonden is aan diverse beleidsterreinen. Het is zaak om Trendbreuk behapbaar te houden en vooral integraal onderdeel te maken van andere beleidsterreinen in plaats van ernaast of erbovenop werken.

Water en Riool

Wat wilden we bereiken?
Een klimaatbestendige en water-robuuste openbare ruimte.

Wat hebben we gedaan?
Parkstad breed is er klimaatadaptatie strategie ontwikkeld. Voor het afstroomgebied Klimmen-Retersbeek en Weustenrade is gestart met het opstellen van een nieuwe rioleringsberekening inclusief afvoer van landelijk regenwater. Uit de dit jaar opgestelde kaart "wateroverlast 2016/ 2018" bleek dit een van de grote clusters te zijn. Verder heeft er een evaluatie van de afkoppelsubsidie plaatsgevonden en is er een nieuwe regeling vastgesteld (2022).
Uiteraard zijn wij overvallen door de hevige neerslag afgelopen juli, hiervan hebben we nasleep en zorg gehad. Zo zijn op essentiële plaatsen de rioleringen gereinigd en geïnspecteerd en zijn enkele greppels opgeschoond en duikers vervangen en bewoners te woord gestaan. De overleggen met waterschap Limburg als waterketen partner zijn opgestart. Vanuit de provinciale overheid is er een tijdelijke beleidstafel wateroverlast / hoogwater in het leven geroepen, hierin participeren wij.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?
De extreme hoeveelheid neerslag in juli 2021 laat zien dat we kwetsbaar zijn. Als waterketen partners hebben we elkaar nodig en kunnen we alleen samen het systeem robuuster maken. Uiteraard zijn de bewoners hierin ook belangrijk.
Na de wateroverlast zien we dat diverse infiltratie voorzieningen niet functioneren conform ontwerp, het lijkt erop dat deze zijn volgelopen met leem. Hierdoor kan er sneller overlast ontstaan, nader onderzoek is opgestart.

Afval

Wat wilden we bereiken?
Gescheiden aanbieden van afval, kostenreductie bij afvalinzameling en zo min mogelijk zwerfvuil.

Wat hebben we gedaan?
In 2021 heeft de Rd4 zijn Strategisch Meerjarenplan 2021-2025 afgerond. Hierin geeft de Rd4 zijn beleidsvisie voor de komende 5 jaar, waarin als speerpunt wordt benoemd de transitie naar de circulaire economie.
Verder hebben de Rd4-gemeenten – natuurlijk in samenwerking met de Rd4 zelf – in 2021 het nieuwe Grondstoffenplan 2022-2026 opgesteld, Hierin is als doelstelling opgenomen om in 2026 een afvalscheidingspercentage te bereiken van 80% met een gemiddeld aanbod van 100 kg restafval per inwoner. In dit Grondstoffenplan wordt eveneens ingezet op circulariteit maar ook op serviceverlening en communicatie richting burgers.
Op Limburgse schaal is gestart met de aanbesteding van de grote huishoudelijke afvalstomen (restafval, GFT en PMD). Voor PMD is besloten om de verwerkingsopgave voor het ingezamelde PMD niet langer zelf uit te voeren maar terug te geven aan Nedvang, met andere woorden de gemeenten binnen Limburg zijn uitsluitend nog verantwoordelijk voor de inzameling van PMD. De uitwerking van de GFT- en restafvalaanbesteding vindt momenteel plaats.

Welke risico’s hebben zich voorgedaan?
De realisatie van het duurzaamheidsbeleid en de kostenontwikkeling voor afvalverwerking is en blijft mede (sterk) afhankelijk van externe factoren (o.a. prijzen op de wereldmarkt) en andere partijen.

Milieu

Wat wilden we bereiken?
Goede balans tussen gezondheidsrisico’s en maatschappelijke/economische ontwikkelingen, waarbij blootstelling aan milieuaspecten binnen de wettelijke kaders blijft.

Wat hebben we gedaan?
- Door de RUDZL zijn diverse inrichtingen gecontroleerd conform het werkprogramma 2021 dat in samenspraak met de gemeente is opgesteld. Daarnaast is ten aanzien van een aantal inrichtingen extra toezicht en handhaving uitgevoerd naar aanleiding van concrete klachten en/of handhavingsverzoeken. De details zijn opgenomen in het jaarverslag 2021 van de RUD;
- Samen met Rijkswaterstaat en andere betrokken gemeenten, is uitvoering gegeven aan de geluidsanering A79 (vervanging asfalt, geluid-afschermende voorzieningen en in specifieke situaties aanvullende geluidwerende voorzieningen);
- Samen met ProRail zijn de maatregelen voor de gemeente Voerendaal vastgelegd in het MeerJarenProgramma Geluid van ProRail;
- In 2021 is gestart met de voorbereidingen van de regionale bodemkwaliteitskaart en met de evaluatie van de regionale geluidbelastingkaart.

Welke risico’s hebben zich voorgedaan?
Het werkplan 2021 van de RUD is in 2020 aangepast op basis van de overschrijdingen in 2020. Door onder andere deze aanpassing heeft in 2021 geen overschrijding plaats gevonden.
In 2021 is geconstateerd dat de gemeente Voerendaal de Hogere Waarde procedure uit de Wet geluidhinder niet altijd toegepast wordt. Het gemeentelijk beleid op dit punt zal in 2022 worden aangepast.
In 2020 en 2021 heeft de provincie uitvoering gegeven aan het project “Warme overdracht” bodemtaken. Door niet deel te nemen aan dit project heeft de gemeente Voerendaal achterstand opgelopen op de regio. Deze achterstand zal in 2022 ingelopen moeten worden.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Volksgezondheid en milieu				***Bedragen x € 1.000***	
	Jaarrekening 2020	Primitieve begroting 2021	Bijgestelde begroting 2021	Jaarrekening 2021	Afwijking
Lasten:					
Volksgezondheid	443	505	551	504	
Riolering	1.231	1.393	1.393	1.501	
Afval	1.332	1.091	1.091	1.344	
Milieubeheer	150	210	245	181	
Begraafplaatsen en crematoria	16	18	18	16	
Totaal lasten:	***3.172***	***3.217***	***3.298***	***3.546***	***248***
Baten:					
Volksgezondheid	0	0	0	4	
Riolering	1.735	1.884	1.884	2.049	
Afval	1.595	1.415	1.415	1.661	
Milieubeheer	0	0	0	0	
Begraafplaatsen en crematoria	20	17	17	24	
Totaal baten:	***3.350***	***3.316***	***3.316***	***3.738***	***422***
Saldo programma	**178**	**99**	**18**	**192**	**174**

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk “jaarrekening” (overzicht baten en lasten).

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder P. Thomas Wethouder R. Braun

Volkshuisvesting

Wat wilden we bereiken?
Voldoende aanbod van woningen afgestemd op veranderende woonwensen en -eisen en de bevolkings- en huishoudensopbouw.

Wat hebben we gedaan?
Woningbouwprojecten:
- Raadhuisplein 3: bestemmingsplan vastgesteld. Een aanvraag Omgevingsvergunning in behandeling genomen inclusief anterieure overeenkomst. Plan omvat de bouw van 6 LLB-woningen. Start bouw gepland: juni 2022.
- Zorgwoningen Klimmen: bouw gestart in Q2-2020, ontwikkelaar verwacht mrt. 2022 oplevering van het gebouw. (18 zorgappartementen).
- Houtstraat – dr. Poelsstraat: Procedure afgerond en Anterieure Overeenkomst afgesloten. Vanhier Wonen bereidt start bouw van 20 LLB-huurappartementen.
- Diverse initiatieven op diverse locaties in voorbereidende fase (principe besluit of aanvraag omgevingsvergunning).
- Toekenning LLB-subsidie op aanvraag (4).

Onderzoeken:
- Onderzoek naar woningbouwpotenties van diverse locaties.
- Woningbehoefteonderzoek (actualisatie in Parkstad verband) gestart.
- Regionale Woonvisie (actualisatie in Parkstad verband) gestart
- Leegstand particuliere woningen (precisering, corrigerend en bezien her-bewoning mogelijkheid).
- Locatie onderzoek Beschermd Wonen.
- Sturingsmogelijkheden op de Woningmarkt (in Parkstad verband).

Monitoring:
- Plancapaciteitsmonitor.
- Migratiecijfers (18–30-jarigen).
- Prestatieafspraken met Vanhier Wonen.
- Woningbouw.

Welke risico’s hebben zich voorgedaan?
Geen vermeldingswaardige risico’s hebben zich voorgedaan.

Ruimtelijke Ordening

Wat wilden we bereiken?
Een aantrekkelijke fysieke leefomgeving van hoge kwaliteit, waarbij rekening wordt gehouden met individuele en algemene belangen, die onder meer betrekking hebben op stedenbouw, landschap, milieu, leefbaarheid en economie.

Wat hebben we gedaan?
- Beoordelen in hoeverre medewerking mogelijk is aan initiatieven (conceptaanvragen - principeverzoeken).
- Verlenen van omgevingsvergunning op individuele aanvraag.
- Planologisch inpassen van particulieren initiatieven op basis van het vaststellen van bestemminsplannen of toepassen vanbinnen- en buitenplanse afwijkingen.
- In 2020 zijn ten behoeve van de vaststelling van de volgende bestemmingsplan werkzaamheden (o.a. ambtelijke begeleiding bestemmingplanprocedure) verricht:

- Landgoed Kasteel Puth e.o.;
- De Eikenhof;
- Woningbouw Raadhuisplein;
- Steinweg 9;
- Hoek Valkenburgerweg Lindelaufer Gewande;
- Fietsverbinding en watermaatregelen Daelsweg;
- Fietsverbinding en watermaatregelen Vrakelbergerweg;

- Begeleiden, beoordelen, bijsturen en behandelen van ingediende verzoeken voor (ver-)bouwmogelijkheden van woningen en andere panden.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

De omgevingswet had een verwachte ingangsdatum van 1 juli 2022. Op basis daarvan heeft een stevige voorbereiding plaatsgevonden om alle noodzakelijke acties (aanpassen van het proces van omgevingsvergunningen, het ontsluiten van data en het aansluiten op de nieuwe landelijke digitale voorziening) tijdig gereed te hebben. Door de complexiteit van de invoering van deze nieuwe wet blijft dit een kritiek proces.

Binnen het cluster WABO vergunningverlening is door personele wisselingen in 2021 een achterstand in het behandelen van vergunningen opgelopen. Dit is inmiddels nagenoeg opgelost, maar blijft in verband met de invoering van de omgevingswet een aandachtspunt.

Duurzaamheid

Wat wilden we bereiken?

Gemeente Voerendaal in 2040 energieneutraal door inzet op energiebesparing en duurzame energieopwekking.

Wat hebben we gedaan?

Structureel:

- Continueren Zonnepanelenproject Parkstad.
- Ontwikkelen projecten t.b.v. verduurzaming, energiebesparing en energieopwekking.
- Energiecoöperatie: ondersteuning van initiatieven op het gebied van duurzaamheid.
- Continuering en promoten WoonWijzerWinkel Parkstad gericht op verduurzaming van particuliere woningen.

Specifiek in 2021:

- Participatie in proces uitwerking vastgestelde Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg (RESL);
- Participatie in proces voor het tot stand brengen van Klimaatadaptatieplan;
- Vervolg geven aan de in 2020 gestarte onderzoek naar verduurzaming van gemeentelijk vastgoed;
- Proces om te komen tot uitrol van de laadinfrastructuur voor e-cars.
- Proces om te komen tot uitvoering van vastgesteld RAK, mede met omgevingsdialoog, nadere regels, beoordelingskader, zoekgebieden en kaders voor landschappelijke inrichting zonneweides.
- Vernieuwen en vaststellen van geluidskaders op regionaal (Parkstad) niveau om te voldoen aan de EU-richtlijn Omgevingslawaai.
- Organisatie van duurzaamheidsfestival.
- Afronding Transitievisie warmte 1.0.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Geen vermeldingswaardige risico's hebben zich voorgedaan.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				***Bedragen x € 1.000***	
	Jaarrekening 2020	Primitieve begroting 2021	Bijgestelde begroting 2021	Jaarrekening 2021	Afwijking
Lasten:					
Ruimtelijke ordening	471	352	354	423	
Grondexploitatie	0	0	0	0	
Wonen en bouwen	653	560	576	614	
Totaal lasten:	***1.124***	***912***	***930***	***1.037***	***107***
Baten:					
Ruimtelijke ordening	37	20	20	17	
Grondexploitatie	0	0	0	0	
Wonen en bouwen	252	151	134	416	
Totaal baten:	***289***	***171***	***154***	***433***	***279***
Saldo programma	**- 835**	**- 741**	**- 776**	**- 604**	**172**

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk “jaarrekening” (overzicht baten en lasten).

DE PARAGRAFEN

De paragrafen gaan met name in op de middelen, die van belang zijn voor de bestuurskracht van de gemeente. De paragrafen geven inzicht in de interne organisatie en de maatregelen en het beleid dat daarbij wordt gehanteerd om de gemeentelijke taken en doelrealisatie te ondersteunen.
Let wel: de paragrafen gaan over het (gemeentelijk) beheer, hetgeen is voorbehouden aan het college. De raad heeft in deze natuurlijk wel het budgetrecht.

Achtereenvolgens zullen de volgende (verplicht voorgeschreven) paragrafen de revue passeren:

• Bedrijfsvoering	gericht op de interne organisatie
• Grondbeleid	gericht op de ruimtelijke ontwikkelingsprojecten
• Lokale heffingen	gericht op de gemeentelijke belastingen
• Onderhoud kapitaalgoederen	gericht op de gemeentelijke eigendommen
• Financiering	gericht op de financieringsmogelijkheden
• Verbonden Partijen	gericht op de gemeentelijke samenwerkingsverbanden
• Weerstandsvermogen & risicobeheersing	gericht op de financiële positie
• Open Club Klimmen	gericht op de realisatie van de Open Club Klimmen
• COVID-19 pandemie	gericht op de invloed op deze jaarrekening van de COVID-19 pandemie

Paragraaf Bedrijfsvoering

Deze paragraaf beschrijft de stand van zaken en beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Met deze beschrijving wordt inzichtelijk op welke wijze doelmatig, doeltreffend en klantgericht wordt gewerkt aan de uitvoering van de programma's.

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van onze gemeente te realiseren. Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van ons beleid, de dienstverlening aan burgers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de programma's is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Deze paragraaf bevat informatie over de belangrijkste aspecten van bedrijfsvoering binnen onze gemeente:

- Personeel en Organisatie
- Informatiemanagement
- Juridische zaken
- Financiën en Control

Personeel en Organisatie

In 2020 hebben diverse veranderingen plaatsgevonden in de organisatie: het beëindigen van de intensieve samenwerking met Simpelveld, wisselingen binnen het management en de situatie als gevolg van Covid-19. Vanaf de zomer 2020 is een proces gestart om te komen tot een organisatieperspectief voor de komende 2 à 3 jaar. De basis voor de ontwikkeling van gemeentelijke organisatie is de bestuurlijke koers van de gemeente Voerendaal: de concrete doelen die het bestuur wil realiseren en de positie die het bestuur wenst in te nemen, zowel in de regio als in de lokale gemeenschap. Uiteraard passend binnen de trends en ontwikkelingen van deze tijd.
In 2021 is er mede door de ontwikkelingen binnen de arbeidsmarkt een hoog verloop geweest. Een groot deel van de vacatures zijn inmiddels opnieuw ingevuld. Om de dienstverlening te kunnen continueren was tijdelijke inhuur noodzakelijk. Kwetsbaarheid in de hele organisatie blijft aanwezig.
Mede als gevolg van COVID-19 en enkele langdurig zieken, is het ziekteverzuim in 2021 hoger geweest dan gemiddeld de afgelopen jaren. Er is nog steeds sprake van een gespannen arbeidsmarkt, wat ervoor zorgt dat bepaalde functies moeilijk invulbaar blijken. De schaalgrootte van de gemeente en het daaraan gekoppelde functiegebouw werken hier in het nadeel. Naar aanleiding van de organisatievisie- en het organisatieplan is door het management een aantal aandachtspunten benoemd, die de komende jaren worden opgepakt. Denk daarbij aan onderwerpen als dienstverlening, bereikbaarheid, diverse p-zaken (onboarding nieuwe medewerkers, organisatiestructuur, waarderingsbeleid, activiteit gerelateerd werken), hoe werken wij (intern/extern) samen, projectmatig werken, digitaal procesgericht werken, datagedreven werken, meervoudig datagebruik, duurzaamheid, verbeterpunten p&c cyclus, proces bestuurlijke besluitvorming, invulling intern consulentschap en veranderingen als gevolg van de Omgevingswet.

Informatiemanagement

Het op orde hebben van de informatiehuishouding is voor gemeenten niet alleen een wettelijke verplichting, maar ook een voorwaarde voor openheid en transparantie. De juiste informatie op de juiste plaats draagt daarnaast bij aan een goede en efficiënte taakuitvoering, aan informatieveiligheid en privacy, aan de kwaliteit van dienstverlening en de mogelijkheden voor innovatie en data gedreven werken. Een goed functionerend informatiebeheer, ook voor digitale informatie, is van belang voor verantwoording aan gemeenteraad, toezichthouders, burgers, onderzoekers en journalisten.

In 2021 is hiervoor gestart met het project Kwaliteit, Informatiebeheer en Processen (KIP). De doelen van dit project zijn.
<u>Grip op processen:</u>
Continu status en voortgang in beeld hebben van processen in de organisatie (kwaliteitssysteem).

<u>Duurzaam toegankelijke informatie:</u>
Informatie is vanaf het moment van ontstaan, op een gebruiksvriendelijke manier, beschikbaar en bruikbaar voor iedereen die daar recht op heeft en voor zolang noodzakelijk is

<u>Voldoen aan wet en regelgeving:</u>

Opgeleverd in 2021 zijn o.a. Documentair Structuurplan (DSP), het vastleggen van de rollen en verantwoordelijkheden van informatiebeheer. Een DSP is een overzicht van alle aanwezige informatie- en archiefbestanden van de organisatie in relatie tot het werk dat in de organisatie wordt gedaan (overzicht processen van de gemeente Voerendaal).

De archiefachterstand van de analoge archieven en zaaksysteem (digitale archieven) is weggewerkt. Het archiefblok t/m 2014 is overgebracht naar de archiefinstelling (Historisch Centrum Limburg). Ook de wettelijk verplichte vernietiging in zaaksysteem is helemaal bijgewerkt.

Per 1 januari 2022 is het vervangingsbesluit van de registraties in zaaksysteem.nl ingegaan. Vervanging is een logische stap van de gemeente om digitaal te werken en verantwoord digitaal te archiveren. Concreet betekent dit dat papieren documenten worden gedigitaliseerd, en de papieren archiefbescheiden na en bewaartermijn van minimaal 6 weken en diverse kwaliteitscontroles vernietigd worden. Hierdoor wordt verdere aanwas van het analoge archief beperkt.

Juridische zaken

De werkzaamheden bestrijken een breed terrein. Het betreft onder meer het toetsen van de kwaliteit van producten en diensten, het afwikkelen van bezwaarschriften, pre-mediation, contractenbeheer, interne advisering over taken die het primaire proces overstijgen (Algemene Wet Bestuursrecht, Wet Openbaarheid van Bestuur, verordeningenbeheer), gebruik van kennissystemen en privaatrechtelijke aangelegenheden.

Juridische kwaliteitszorg wordt zoveel mogelijk in lopende processen meegenomen door te bezien waar de juridische kwaliteit verder kan worden vergroot. Vanaf 2019 hebben gemeenten Simpelveld en Voerendaal gezamenlijk een externe commissie voor de behandeling van bezwaarschriften.

Onderstaand een overzicht van de ingediende bezwaarschriften van de afgelopen jaren:

	2017	2018	2019	2020	2021
Totaal ingediend	**85**	**46**	**24**	**61**	**52**
– Niet-ontvankelijk	2	4	1	3	4
– Gegrond	0	1	1	0	0
– Ongegrond	28	33	12	5	40
– Ingetrokken	53	6	6	10	6
– Doorgestuurd	2	2	0	2	0
– Nog in behandeling	0	0	4	41	2

Het aantal bezwaarschriften fluctueert door de jaren. Vaak zijn specifieke projecten of activiteiten in een jaar verantwoordelijk voor een hausse aan bezwaarschriften. In 2021 was dat de verleende omgevingsvergunning voor een appartementengebouw aan de Houtstraat-Dr.Poelssraat. Die bezwaarschriften zijn ook in 2021 afgehandeld.
In bovenstaande tabel is de stand per 31 december 2021 aangegeven.

Financiën en Control

Ons handelen is gericht op het financieel gezond houden van de huishouding van de gemeente.
Van belang hierbij is een voortdurende interactie met de vakafdelingen, o.a. door over en weer informeren, toets op realisatie, signaleren, analyseren en oplossingsrichtingen aan te dragen.

Net als voorgaande jaren is bij de voor- en najaarsrapportage de toelichting op de actuele stand van zaken van de afzonderlijke programma’s middels een presentatie verzorgd. Hierdoor is de geboden informatie veel meer up-to-date en kan dieper op de prioriteiten worden ingegaan. Daarnaast is bij zowel de voor- als najaarsrapportage afzonderlijk een financieel document aan de raad aangeboden ter vaststelling.

Paragraaf Grondbeleid

1. Wat is ons uitgangspunt?

Duidelijke kaders scheppen voor de aan- en verkoop, de verpachting en het in gebruik geven van gronden teneinde een solide basis te creëren voor vastgoedontwikkelingen en ontwikkelingen op het gebied van openbare ruimte en infrastructuur.

2. Wat zijn onze aandachtsgebieden?

Structureel is er een viertal aandachtsgebieden:

a. **Verkoop van grond.**
De gemeente hanteert in beginsel een restrictief passief verkoopbeleid. Voor gronden zonder strategische waarde wordt evenwel een actief verkoopbeleid gevolgd.
b. **Aankoop van grond.**
Enkel bij strategische inbreidings-, uitbreidings- en herstructureringsgebieden geldt een actief grondbeleid.
c. **Verhuren en verpachten van grond.**
De gemeente houdt vast aan een terughoudend beleid inzake het vestigen van zakelijke rechten, verhuren en verpachten waarbij -indien mogelijk en wenselijk- de voorkeur uitgaat naar verkoop.
d. **In gebruik geven van grond.**
De gemeente heeft in kaart welke percelen, al dan niet met toestemming, in gebruik zijn gegeven dan wel in gebruik zijn genomen en bekijkt alleen bij aanvragen of problemen hoe hiermee om te gaan. Daarnaast is het oneigenlijk gebruik van alle percelen groter dan 100 m2 op individueel niveau beoordeeld.

Wat is gedaan?

- Hoek Houtstraat - dr. Poelsstraat
  Grond verkocht* aan Vanhier Wonen met als doel realisatie van 20 sociale huurappartementen.
- Locatie Raadhuisplein 3
  Grond verkocht* aan Swentibold. Voorbereiding heeft plaatsgevonden om 6 senioren woningen te realiseren.
- Ontwikkeling 24 woningen Openclub Klimmen
  De voorbereidingen zijn opgestart. In 2021 is het ontwerpbestemmingsplan voorbereid en is het beeldkwaliteitsplan voor de woningen opgesteld.
- De percelen bij de entree Lindelaufer Gewande zijn in 2021 in de verkoop gegaan. Momenteel lopen gesprekken met twee potentiële kopers die een omgevingsvergunning hebben aangevraagd om nieuwbouw te realiseren. Bij het verlenen van de vergunning zal de verkoop worden gerealiseerd. Mogelijke tekorten worden afgedekt uit de reserve ruimtelijke ontwikkeling.
- Kerkplein 54-56: verkoopprocedure opgestart.
- Haspengouw: grond te huur aangeboden voor drie standplaatsen.
- Haspengouw 6 is vorig jaar verkocht aan de zittende huurder.
- Oneigenlijk grondgebruik.
  Op basis van het geactualiseerde plan van aanpak, geschiedt de uitvoering.
- Actualisering grondnota.
  De actualisatie van de grondnota is doorgeschoven naar een later tijdstip.
- Een gemeentelijk perceel aan de Mergelweg is in gebruik gegeven voor tijdelijke ontwikkeling modelwoning.
- Er is gestart met het controleren van de overeenkomsten voor antennes en zendmasten;
- De juridische en financiële afhandeling van het project Cicero ‘t Brook, Strijthagenstraat 4 is opgestart;
- In samenwerking met de eigenaren van hoeve Steenenis is gekeken naar de juridische inkleding voor het gebruik van wandelpaden als recreatieve routes;
- Locatie Cohortplein
  Onderzoek naar verkaveling van het Cohortplein is opgestart met als doel verkoop aan omwonenden voor uitbreiding eigen tuin / mogelijke verkoop van restperceel ten behoeve van woningbouw.
- Initiatieven van derden:
  Realisatie Zorgwoningen Klimmenderstraat 44-46. Initiatiefnemer Holikiday B.V.

(* Resultaat grondverkoop wordt verwerkt in 2022.)

3. Risico’s, reserves en winstneming

De gemeente Voerendaal streeft er naar dat de exploitaties over het te voeren grondbeleid tenminste kostendekkend zijn. Voorts geldt dat er geen rentetoerekening plaats vindt op gronden. Naast deze financiële uitgangspunten worden middels anterieure overeenkomsten ook de juridische gemeentelijke belangen en risico’s afgedekt. Het gaat hierbij met name om kwaliteitsgaranties voor de infrastructuur, vergoedingen voor ambtelijke inspanningen en bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen. Planologische risico's in de vorm van planschade worden ten laste van de ontwikkelende partij neergelegd.

Paragraaf Lokale heffingen

1. Inhoud paragraaf

Deze paragraaf heeft betrekking op zowel heffingen waarvan de besteding is gebonden aan een bepaalde specifieke taak van de gemeente en waarvan de besteding ongebonden is.
De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid.

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van:
- rechtsgronden van gemeentelijke belastingen;
- beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- de gehanteerde tarieven en geraamde opbrengsten 2021;
- ontwikkeling van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

2. Beleidskaders

Rechtsgronden Lokale heffingen

De lokale heffingen worden geheven op grond van onderstaande verordeningen en op basis van de vermelde heffingsgrondslagen.

I. Ongebonden heffingen

Soort heffing	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Onroerende zaakbelastingen	10 december 2020	Tarief is een percentage van de vastgestelde WOZ-waarde
Toeristenbelasting	10 december 2020	Per persoon per overnachting
Hondenbelasting	10 december 2020	Aantal honden, tarief is progressief

II. Gebonden heffingen

Soort heffing	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Rioolheffing	10 december 2020	Vast tarief per perceel
Afvalstoffenheffing	10 december 2020	Vast tarief per perceel. Daarnaast aanslag voor het aantal ledigingen (volume-frequentie).
Marktgeld	10 december 2020	Los tarief per m2/dag of vast tarief per m2/jaar
Leges	10 december 2020	Diverse tarieven opgenomen in aparte tarieventabel
Lijkbezorgingsrecht	10 december 2020	Diverse tarieven opgenomen in aparte tarieventabel

Het gemeentelijk plan om begrotingstekorten af te dekken - ook wel dekkingsplan genoemd – geschiedt in de volgende 4 stappen:

- Ombuigingen en beperkingen van beleid;
- Kostendekkend maken van tarieven (afvalstoffenheffing, rioolheffing);
- Incidentele inzet van reserves;
- Belastingverhogende maatregelen, waarbij de tarieven voor de burger zo laag mogelijk moeten worden gehouden.

Zowel bij stap 2 (afvalstoffenheffing en rioolheffing) alsook bij stap 4 (OZB) van het dekkingsplan komen de lokale heffingen prominent in beeld. De 2 gemeentelijke gebonden heffingen Rioolheffing en Afvalstoffenheffing worden geheven om de kosten op het gebied van afvalverwerking en rioleringen te kunnen dekken. Voor beide voornoemde heffingen zijn in 2021 100% kostendekkende tarieven gehanteerd.

3. Gehanteerde tarieven en opbrengsten 2021

Onroerende Zaakbelasting

Belastingsoort		**Woz-waarde (x €1.000,=)**	**Tarief in %**	**Opbrengst**
OZB-Eigenaar	Woningen	€ 1.493.000	0,157189%	€ 2.347.000
	Niet-woningen	€ 119.000	0,279480%	€ 333.000
OZB-Gebruiker	Niet-woningen	€ 95.000	0,208386%	€ 198.000
Totale opbrengst na vermindering/vernietiging				€ 2.878.000
Aangepast begrote opbrengst				€ 2.856.000
Meeropbrengst				€ 22.000

De meeropbrengst van 1% wordt veroorzaakt doordat de daadwerkelijke WOZ-waarde hoger was dan oorspronkelijk geraamd bij het samenstellen van de begroting.

Afvalstoffenheffing

Soort	**Aantal**	**Tarief**	**Opbrengst**
Vast recht per perceel	5.557 (*)	€ 176,88	€ 983.000
Diftar ledigingen restafval (**)	37.000	€ 6,45/€ 8,75	€ 301.000
Diftar ledigingen GFT-afval (**)	61.000	€ 1,50/€ 2,00	€ 110.000
Diftar ledigingen verzamelcontainers (**)	13.000	€ 1,60	€ 21.000
Extra containers			€ 2.000
Correcties over voorgaande jaren			€ 0
Totale opbrengst na vermindering/vernietiging			€ 1.417.000
Aangepast begrote opbrengst			€ 1.415.000
Meeropbrengst			€ 2.000

De meeropbrengst zit voornamelijk in de lediging van extra containers.
(*) Aangezien een beperkt aantal panden niet het volledige jaar bewoond is, zal het aantal afvalstoffenheffing plichtige panden in werkelijkheid iets hoger zijn.
(**) Daadwerkelijke aanslagoplegging vindt plaats in 2022.

Toeristenbelasting

Aantal overnachtingen	Tarief	Opbrengst
2021: 55.000	€ 1,20	€ 66.000
Primitief begrote opbrengst		€ 51.000
Meeropbrengst		€ 15.000

Overzicht overnachting diverse jaren	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Overnachtingen	26.900	30.600	34.000	38.700	44.200	41.000	55.000

De stijging van het aantal overnachtingen t.o.v. 2020 is wellicht een gevolg van de COVID-19-pandemie. Hierdoor zijn veel mensen in Nederland op vakantie gegaan.

Rioolheffing

Rioolplichtige percelen	Tarief per perceel	opbrengst
5.830(*)	€ 295	€ 1.720.000
Primitief begrote opbrengst		€ 1.711.000
Meeropbrengst (**)		€ 9.000

(*) Aangezien een beperkt aantal panden niet het volledige jaar bewoond is, zal het aantal rioolplichtige panden in werkelijkheid iets hoger zijn.
(**) De meeropbrengst (van ruim 0,5%) is het gevolg van een kleine stijging van het aantal objecten.

Hondenbelasting

Specificatie	tarief	opbrengst
1e hond	€ 53,76	
2e hond	€ 66,12	
3e hond	€ 78,60	
4e hond	€ 90,96	
5e en volgende hond	€ 103,44	
Kennel	€ 394,32	
Totaal aantal honden	1.340	
Totale opbrengst na vermindering/vernietiging		€ 69.000
Primitief begrote opbrengst		€ 71.000
Minderopbrengst		€ 2.000

Lijkbezorgingsrechten

Soort grafrecht	Begroot aantal	Werkelijk aantal	verschil	opbrengst
Begraving persoon	3	2	-1	
Bijbegraving persoon	5	6	1	
Bijzetting urnenmuur	3	2	-1	
Verlenging grafhuur 10 jaar	5	15	10	
Verlenging grafhuur 5 jaar	10	16	6	
Werkelijke opbrengst				€ 24.000
Begrote opbrengst				€ 17.000
Meeropbrengst				€ 7.000

Het zeer geringe aantal bijzettingen wordt qua legesopbrengsten gecompenseerd door beduidend meer verlengingen grafhuur.

Leges

Soort	Begrote leges	Werkelijke leges	Verschil
Bouw- en woningtoezicht	€ 132.000	€ 233.000	€ 101.000
Secretarie	€ 140.000	€ 143.000	€ 3.000
Bestemmingsplannen	€ 20.000	€ 13.000	-€ 7.000
Totale opbrengsten	**€ 292.000**	**€ 389.000**	**€ 97.000**

Gebleken is dat beduidend meer bouwleges zijn geïnd dan begroot, met name door project Dr.Poelsstraat-Houtstraat.
De meeropbrengst aan secretarieleges wordt voornamelijk veroorzaakt door het verstrekken van meer reisdocumenten (waarschijnlijk een inhaalslag door COVID-19).

4. Kostenonderbouwing gebonden heffingen

Berekening kostendekkendheid tarieven Riolen	
Kosten taakveld(en), incl. rente	1.694.000
Inkomsten taakvelden, excl. Heffing	0
Netto kosten taakvelden	**1.694.000**
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. rente	211.000
BTW	128.000
Totale kosten	**2.033.000**
Opbrengst heffingen	1.720.000
Onttrekking egalisatievoorziening riolen	313.000
Dekkingspercentage	100%

De rioolheffing is gebaseerd op een meerjarig kostendekkingsplan. Tekorten c.q. overschotten in enig jaar worden gecompenseerd door een aanwending c.q. toevoeging aan de egalisatievoorziening riolen. Op basis hiervan is sprake van 100% kostendekkendheid.
Toe te rekenen overhead is berekend op basis van procentuele verdeling aantal rechtstreeks toegerekende FTE afgezet tegen het totaal aantal FTE van de gemeente.

Berekening kostendekkendheid tarieven inzameling huishoudelijk afval	
Kosten taakveld(en), incl. rente	1.173.000
Inkomsten taakvelden, excl. Heffing	0
Netto kosten taakvelden	**1.173.000**
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. rente	0
BTW	221.000
Totale kosten	**1.394.000**
Opbrengst heffingen	1.415.000
toevoeging aan egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	-21.000
Dekkingspercentage	100%

Berekening kostendekkendheid tarieven Burgerzaken	
Kosten, incl. rente	
- Gemeentelijke bevolkingsadministratie	12.000
- Burgerlijke stand	1.000
- Reisdocumenten	23.000
- Rijbewijzen	22.000
- Aan taakveld “burgerzaken” rechtstreeks toegerekende salariskosten	223.000
- Omgevingsvergunningen	9.000
- Aan taakveld “wonen en bouwen” rechtstreeks toegerekende salariskosten	408.000
- Bestemmingsplannen	9.000
- Aan taakveld “ruimtelijke ordening” rechtstreeks toegerekende salariskosten	375.000
- Overige leges (vergunningen & ontheffingen / GPK)	4.000
Inkomsten, excl. heffingen	
- Gemeentelijke bevolkingsadministratie	0
- Burgerlijke stand	0
- Reisdocumenten	0
- Rijbewijzen	0
- Omgevingsvergunningen	0
- Overige leges	0
Netto kosten taakvelden	**1.086.000**
Overhead incl. rente	
BTW	
Totale kosten	
Opbrengst heffingen	**393.000**
Dekkingspercentage	**36%**

Omdat het dekkingspercentage bij tarieven burgerzaken al ruim beneden de 100% ligt is verdere toerekening van overhead en BTW achterwegen gelaten.

5. Lokale lastendruk

Vergelijking lastendruk omliggende gemeenten

Bij de vergelijking tussen de verschillende gemeenten is de lastendruk 2021 in de gemeente Voerendaal vergeleken met de tarieven van de omliggende gemeenten zoals deze in de “Coelo Atlas lokale lasten 2021” zijn opgenomen. Bij de bepaling van de lastendruk van de gemeente Voerendaal is uitgegaan van een woning met een gemiddelde WOZ-waarde van € 265.000 (peildatum 1-1-2020, bron: CBS).

Vergelijking gemeentelijke belastingdruk (meerpersoonshuishouden)	
Gemeente	
Voerendaal	€ 996
Beekdaelen (Onderbanken)	€ 907
Beekdaelen (Nuth)	€ 907
Simpelveld	€ 880
Beekdaelen (Schinnen)	€ 907
Gulpen-Wittem	€ 954
Vaals	€ 828
Valkenburg aan de Geul	€ 897

6. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

In de gemeente Voerendaal kan kwijtschelding worden aangevraagd voor de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor de variabele afvalstoffenheffing geldt per jaar een gemaximeerd kwijtscheldingsbedrag. Voor de overige belastingen wordt geen kwijtschelding verleend. Beoordeling van de kwijtscheldingsverzoeken vindt plaats op basis van de Leidraad Invordering Gemeentelijke belastingen, welke is vastgesteld op 13-11-2012. In afwijking met de landelijke Leidraad geldt dat de gemeente Voerendaal een kwijtscheldingsnorm hanteert van 100% (landelijke norm is 90%) van de bijstandsuitkering, waardoor meer burgers voor kwijtschelding in aanmerking komen. In de praktijk betekent dit dat iedere burger met een inkomen op bijstandsniveau kwijtschelding ontvangt, mits hij geen vermogen heeft. Onder vermogen wordt verstaan spaargeld/auto/huis enz.
In onderstaand schema wordt de toegekende kwijtschelding weergegeven per belastingjaar.

Kwijtschelding							
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Automatisch toegekend	233	213	241	280	300	251	266
Toegekend na 1e verzoek	144	126	90	65	53	67	74
Totaal toegekend	377	339	331	345	353	318	340

Betrekking hebbende op deze toegekende verzoeken zijn de navolgende bedragen toegekend.

	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Bedrag toegekend in verslagjaar	€ 82.000	€ 72.000	€ 88.000	€ 86.000	€ 93.000	€ 89.000	€ 88.000

Bij vergelijking van data tussen beide schema’s dient men rekening te houden dat het eerste schema belastingjaren en het tweede schema kalenderjaren betreft. In (kalenderjaar) 2021 bijvoorbeeld is dus ook nog kwijtschelding verleend over aanslagen uit voorgaande (belasting)jaren.

Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

Inhoud paragraaf

Inleiding
Kapitaalgoederen zijn de fysieke zaken die de gemeente nodig heeft om goederen en diensten aan haar burgers te kunnen leveren. Ze zijn daarmee ondersteunend aan de realisatie van de gemeentelijke programma's en moeten goed onderhouden worden om de gewenste kwaliteit te kunnen waarborgen. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid.

De kapitaalgoederen zijn te verdelen in:
* Openbare ruimte: wegen;
* Openbare ruimte: openbare verlichting;
* Openbare ruimte: water en rioleringen;
* Openbare ruimte: openbaar groen;
* Onderhoud gebouwen (accommodaties en overig gemeentelijk vastgoed).

Deze paragraaf toont het niveau van onderhoud van onze kapitaalgoederen en de vertaling van de financiële gevolgen daarvan in de begroting. Verdere grondslag hiervoor is te vinden in onze beheerplannen.

Thema's	Beheerplannen	Jaar vaststelling	Loopt t/m
Wegen	Wegbeheerplan 2020-2024	2020	2024
Openbare verlichting	Beleidsplan openbare verlichting 2016-2020 Beheerplan Openbare verlichting 2016-2026	2016 2016	2020 (uitloop t/m 2022) 2026
Water	Watertakenplan 2020-2024	2020	2024
Groen	Meerjaren groenbeheerplan 2016-2020	2016	2020
Gebouwen	MOP	2020 (oktober)	2024

Wegen

Het deel van de Voerendaalse infrastructuur waar de gemeente voor verantwoordelijk is, is het gemeentelijke wegennetwerk. Dit kapitaalgoed is ondersteunend aan het programma "Verkeer, Vervoer en Waterstaat", maar heeft ook een direct effect op andere programma's. Denk aan de ondersteunende rol bij de leefbaarheid in de kernen of de bereikbaarheid van ondernemers in het kader van de economische versterking van de gemeente.
In ons wegbeheerplan is het kwaliteitsniveau van onze wegen vastgelegd. Voor Voerendaal is afgesproken dat we kwaliteit "C" van de CROW beeldkwaliteitsbepalingen nastreven. Om dit niveau te borgen geeft het beheerplan een beeld van de financiële middelen die nodig zijn om dit niveau te borgen. wijziging in de voorjaarsrapportage verwerkt.
Het regulier onderhoud wordt jaarlijks verantwoord als exploitatiepost binnen de begroting, de geprognotiseerde onderhoudskosten zijn meerjarig vertaald in de begroting.

Areaal

Oppervlakte asfaltverharding:	607.900 m2
Oppervlakte elementenverharding:	338.000 m2
Oppervlakte cement-beton:	11.800 m2

Oppervlakte half-/onverhard:	94.000 m2

Exploitatiebudgetten verhardingen	2021
Klein onderhoud	74.125
Groot onderhoud	761.793

Openbare verlichting

De openbare verlichting (OV) vervult een belangrijke rol op het gebied van verkeersveiligheid, openbare orde en sociale beleving. De burger dient zich in de openbare ruimte, ook na het invallen van de duisternis, behaaglijk en veilig te voelen. Om invulling te geven aan het beleid en onderhoud van dit kapitaalgoed hebben we het beleidsplan OV 2016-2020 en het beheerplan OV opgesteld.

Beleidsplan OV
Het doel van het Beleidsplan is technische- en financiële kaders aan te geven waarbinnen werkzaamheden op het gebied van openbare verlichting worden uitgevoerd. Het beleidsplan geeft inzicht in de kaders voor verlichting bij nieuwbouw, reconstructies en vervanging. Bijvoorbeeld welke materialen we standaard gebruiken, wanneer is de verlichting aan of uit is en na welke periode we masten of armaturen vervangen.

Beheerplan OV
Het doel van het Beheerplan is inzicht geven in de huidige kwaliteit van de openbare verlichtingsinstallatie. Op basis van het beheerbestand wordt inzicht gegeven over de omvang van het te beheren areaal, de onderhoudswerkzaamheden en de geplande projecten voor de komende periode. Tevens kan op basis van deze gegevens een inschatting worden gemaakt van de totale energiekosten.
De financiële middelen die nodig zijn voor de diverse aspecten zijn geraamd en samengevat.

In het licht van de discussie rond een éénmalige investering ten behoeve van de vervanging van conventionele lichtbronnen door LED-armaturen is er in 2021 geen projectmatige vervanging uitgevoerd.

Areaal	
Aantal lichtmasten:	3.091 st.
Aantal armaturen:	
- LED	1.452 st.
- Conventioneel	1.658 st.
Aansluitingen:	3.112 st.

Openbare verlichting	2021
Exploitatie lasten	133.294

Water en riolering

In de Wet milieubeheer is geregeld dat de gemeente een zorgplicht heeft inzake het doelmatig inzamelen en transporteren van afval- en regenwater dat vrijkomt binnen haar grondgebied.
In samenwerking met de regio Parkstad is in 2019 een nieuw (regionaal) Waterplan en het gemeentelijk Watertakenplan 2020-2024 met het Kostendekkingsplan Voerendaal vastgesteld.
De baten (rioolheffing) van het product riolering mogen maximaal kostendekkend zijn. Een overschot aan baten of een tekort hieraan wordt toegevoegd dan wel onttrokken uit de voorziening riolering. Bij het opstellen van het nieuwe Watertakenplan in 2024 zal dit rioolkostendekkingsplan, mede op basis van de realisatie over de huidige planperiode, opnieuw worden bijgesteld.

Areaal		
Lengte (vrijval) riolering:	111.900	m.
Lengte drukriool:	7.600	m.
Aantal rioolgemalen/pompunits:	36	st.
Aantal kolken:	3.450	st.

Aantal bergingbezinkbassins:	3	st.
Aantal kunststofbufferzakken:	3	st.
Open bergingen:	5	st.
Lamellenfilters:	3	st.
Wervelventielen:	11	st.
Zandvangers:	44	st.

Taakveld Riolering	**2021**
exploitatie lasten	1.500.000

Openbaar groen

Openbaar groen maakt onderdeel uit van het programma “Sport, Cultuur en Recreatie” en speelt een belangrijke rol in de beleving die inwoners en bezoekers van de gemeente Voerendaal hebben wanner zij in de openbare ruimte verblijven. Bij openbaar groen speelt met name de onderhoudskwaliteit een belangrijke rol als het gaat om die beleving die burgers hierbij hebben. Het onderhoudsniveau en daarmee de kwaliteit wordt bepaald door de keuze voor een bepaalde beeldkwaliteit (CROW). In Voerendaal streven we ernaar om het openbaar groen op A of B kwaliteit, afhankelijk van de locatie of functie(s), uit te voeren.

Het meerjaren groenbeheerplan is in 2016 vastgesteld en wordt op dit moment geactualiseerd. Volgens planning zal dit in het 4^{e} kwartaal 2022 in de raad komen.

Voor het onderhoud van het openbaar groen worden, naast het eigen personeel bij de buitendienst, medewerkers met een SW-indicatie en vanuit KOMPAS ingezet. Voerendaal geeft op deze wijze een extra impuls aan de sociaal maatschappelijke opgave in het sociale domein. Wel maken wij ons zorgen over een van de gevolgen van de participatiewet. De WSP krijgt geen nieuwe instroom meer met als gevolg dat, ook bij ons, er meer mensen uitstromen dan er instromen. De problemen met de bezetting zorgen ervoor dat er straks met de vaststellen van het groenbeheerplan keuzes gemaakt moeten die financiële en of organisatorische gevolgen zullen hebben.

In 2013 is het groenstructuurplan door de raad vastgesteld. Het groenstructuurplan zet met name de ondersteunende rol van groen ten aanzien van de leefbaarheid in de kernen krachtiger neer. In het uitvoeringsprogramma van het groenstructuurplan is de verbinding gemaakt met de geplande projecten in het STRIP.

Areaal		
Aantal bomen:	8.194	st.
Grasvlakken binnengebied:	119.845	m2
Grasvlakken buitengebied:	586.846	m2
Plantsoen binnengebied:	225.614	m2
Plantsoen buitengebied:	223.743	m2
Watergangen:	70.658	m2

Taakveld openbaar groen	**2021**
Exploitatie lasten	1.137.000

Gebouwen

Het vastgoed van de gemeente is onder te verdelen in grond en gebouwen. Voor het onderdeel grond wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.
Het planmatig onderhoud van onze gebouwen wordt omschreven in het Meerjarig Onderhouds Programma (MOP). Een geactualiseerd MOP is in de raadsvergadering van oktober 2020 vastgesteld voor de jaren 2021 t/m 2030. Daarbij gaan we uit van een conditiescore 2 (een goede onderhoudsconditie).

Overzicht gemeentelijke maatschappelijke gebouwen in het MOP:

- G01 Gemeentehuis Voerendaal.
- G02 Dienstgebouw buitendienst, Lindelaufer Gewande Voerendaal.
- G03 Cultureel centrum De Borenburg, Furenthela Voerendaal.
- G04 Gemeenschapshuis ‘t Kunderhoes, Hogeweg Voerendaal.
- G05 Gemeenschapshuis / bibliotheek en Burgerij Op d’r Plats, Houtstraat Klimmen.
- G06 Gemeenschapshuis en gymzaal ’t Wouves, Dorpsplein Ransdaal.
- G07 Multifunctioneel centrum De Auwsjoeel en peuterspeelzaal Ubachsberg.
- G08 Ransdalerstraat 64 (Peuterspeelzaal / bibliotheek / IVN / Fanfare).
- G09 Peuterspeelzaal Auvermennekes / buitenschoolse opvang Bommes, Kerkveldweg Klimmen.
- G10 Bibliotheek / De Burgerij Furenthela Voerendaal.
- G11 Pand Barrier Valkenburgerweg (muziekcollectief Voerendaal).
- G12 Kleedaccommodatie voetbalvereniging RKVVV, Goswijnstraat Voerendaal.
- G13 Kleedaccommodatie voetbalvereniging RKSVB, Kerkstraat Ubachsberg.
- G14 Kleedaccommodatie voetbalvereniging Hellas, Schoolstraat Klimmen.
- G15 Kleedaccommodatie voetbalvereniging Hellas, Spoorstraat Ransdaal.
- G16 Sportcomplex De Joffer, Goswijnstraat Voerendaal.
- G17 Gebouwtje visvereniging, Mergelweg Voerendaal.
- G18 ’t Bakhuis, H.v.Veldekestraat Voerendaal.

Daarnaast zijn er nog woningen en schoolgebouwen in eigendom van de gemeente:

Woningen:
- G19 Woonhuis Valkenburgerweg 36 Voerendaal.
- G20 Chalet Haspengouw 6 Klimmen (verkocht per 01-10-21).
- G22 Kerkplein 54 Voerendaal (voormalige Marskramer met woning), bewoond d.m.v. leegstandsbeheer.
- G23 Kerkplein 56 Voerendaal (voormalig cafépand met woning), bewoond d.m.v. leegstandsbeheer.

Schoolgebouwen:
Van de 4 schoolgebouwen (basisscholen) is de gemeente economisch eigenaar en schoolbestuur Innovo de juridisch eigenaar. Schoolbesturen hebben vanaf januari 2015 de verantwoordelijkheid over het totale onderhoud van hun schoolgebouwen. Innovo heeft de gemeente gevraagd om het beheer van de Brede School over te nemen. Het onderzoek naar haalbaarheid en wenselijkheid is nog niet afgerond.

- G31 Brede school Cortemich Voerendaal.
- G32 Basisschool Ummer Clumme, Kerkveldweg Klimmen.
- G33 Gymzaal Ummer Clumme, Schoolstraat Klimmen.
- G34 Basisschool Berg Op, Bostenstraat Ubachsberg.
- G35 Basisschool Theresia, Ransdalerstraat Ransdaal.

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	**2021**
Stand voorziening begin dienstjaar	650.612
dotaties aan onderhoudsvoorziening	480.133
onttrekkingen aan onderhoudsvoorziening	-389.338
stand voorziening einde dienstjaar	741.407

Paragraaf Financiering

1. Inhoud paragraaf

In deze paragraaf wordt ingegaan op de wijze van financiering van beleid en het beheersen van de financiële risico's die met financiering gelopen worden. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexer wordende geld- en kapitaalmarkt. Aan de uitvoering van de treasuryfunctie zijn budgettaire consequenties verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Deze paragraaf is aangepast aan de nieuwe voorschriften BBV zoals die met ingang van 2017 gelden.
"Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over, en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's".

2. Beleidskaders

Het beleid van Voerendaal ten aanzien van de treasuryfunctie is vastgelegd in bijlage 2 van de Financiële verordening 2017 (raad 22-12-2016).

Deze Treasuryfunctie is een afgeleide van de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido), welke per 1 januari 2001 is ingesteld. In eerdergenoemde verordening is de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, organisatorische en financiële kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie.
Een belangrijk punt uit de verordening is, dat het verstrekken van leningen aan derden en het garanderen van gelden alleen is toegestaan uit hoofde van een publieke taak. Daarnaast mag het uitzetten van gelden niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico.

Aan de gemeenteraad behoort specifiek de besluitvorming toe van het vaststellen van de treasurydoelstellingen, het treasurybeleid, globale richtlijnen en limieten. Daarnaast het bewaken van de voortgang, de evaluatie en de verantwoording van de treasuryactiviteiten via het vaststellen van de begroting en de jaarrekening. De uitvoering van het treasurybeleid is gemandateerd aan de directeur c.q. gedelegeerd aan de controller en de treasurer.

Overeenkomstig de richtlijnen van de wet Fido en de voorschriften BBV komen in deze paragraaf de volgende onderwerpen aan de orde zoals: algemene in- en externe ontwikkelingen die van invloed zijn op de treasuryfunctie, de planning van het beleid voor risicobeheer, de gemeentefinanciering, het liquiditeitenbeheer en uitzettingen.

3. Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkeling geld- kapitaalmarkt
In de aan de meerjarenbegroting 2021-2024 ten grondslag liggende liquiditeitsbegroting werd uitgegaan van een rentepercentage voor kort geld van -0,30% (1-maands kasgeld) tot aan de kasgeldlimiet (ad € 2,3 mln). Daarnaast werden (voor ultimo 2021) 10-jaars lineaire leningen begroot tegen een rente van 0 tot 0,25%. Bij eventuele tegoeden bij de schatkist is begroot dat deze marginale daggeldrente wegvalt tegen incidentele roodstand op de betaalrekening bij de BNG.

De daadwerkelijke ontwikkeling van de rentes in 2021, per financieringsvorm, liet het volgende beeld zien:

Peildata	1 maands kasgeld	10 jaars lineaire lening
Begroting 2021	***-0,30%***	***0 tot 0,25%***
1 januari 2021	-0,45%	-0,03%
1 april 2021	-0,48%	0,12%
1 juli 2021	-0,49%	0,22%
1 oktober 2021	-0,48%	0,25%
1 januari 2022	-0,48%	0,39%

Ten tijde van het samenstellen van deze paragraaf (april 2022) zijn de rentepercentages voor 1 maand kasgeld en een 10 jaars lening resp. -0,48% en 1,37%.
Door de aanhoudend lage en zelfs negatieve kasgeldrente is de laatste jaren het beleid gevoerd om tot aan de wettelijk voorgeschreven grenzen gebruik te maken van korte financiering. Dit houdt in dat maximaal gedurende 3 kwartalen de kasgeldlimiet mag worden overschreden. Dit vertaald naar de liquiditeitsbegroting 2021-2025 werd ervan uit gegaan dat er in het derde kwartaal van 2021 tot het aantrekken van een langlopende lening zou moeten worden overgegaan. Echter door uitgestelde en/of achterblijvende investeringen is dit in 2021 niet nodig gebleken.
Vanwege de volatiliteit en de lage opbrengst bij kasgeldleningen is geen renteopbrengst op de geldmarkt begroot. Doordat de negatieve rente toch verder is gezakt en ook de rente op zonnepanelen en de lening aan Enexis wat meer opbrengst opleverde dan begroot zijn de renteopbrengsten op de geldmarkt in 2021 circa € 34.000 meer dan begroot. Een overzicht van rentekosten op de kapitaalmarkt en het verloop van de lening portefeuille is verderop in deze paragraaf opgenomen.

Investeringen
De totale netto investeringen hebben in 2021 -€ 1.285.000 bedragen (negatief bedrag i.v.m. vooruit ontvangen subsidies voor met name vrij liggend fietspad en Open Club). In 2020 en 2019 bedroegen deze respectievelijk € 3.352.000 en € 1.523.000.

Uitgesplitst naar soort actief waren de uitgaven als volgt: (x € 1.000)

soort actief	**2021**	**2020**	**2019**
materiële vaste activa	-1.368	2.455	908
financiële vaste activa	83	897	615

De mutaties uit 2021 hadden betrekking op:

Investeringsitem	**vermeerdering**	**vermindering**	**Netto investering**
Rioleringen	416		416
wegen/pleinen	1.782	2.615	-833
openbare gebouwen	348	1.330	-982
Machines, apparaten en installaties		34	-34
Gronden en terreinen	84		84
woonruimtes		50	-50
Leningen aan derden	83		83
Omgevingswet	30		30

4. Treasurybeheer

Geldstroombeheer
Binnen de gemeente Voerendaal zijn voor wat betreft het beheer van geldstromen de taken als volgt verdeeld: de kassiersfunctie is centraal belegd binnen de afdeling bedrijfsbureau terwijl facturatie en het maken van betalingsopdrachten grotendeels decentraal is belegd binnen lijnafdelingen.
Het is de taak van de kassier om de liquiditeiten te beheren. Hiervoor worden een aantal instrumenten ingezet: kasgeldleningen, kredietlimieten rekeningcourant en schatkistbankieren. Het dagelijks beheer van cash geld geschiedt door het Klant Contact Centrum (KCC). De Bank Nederlandse gemeenten (BNG) fungeert als huisbankier. Ten behoeve van het afstorten van kasgeld en het opnemen van wisselgeld wordt bij de Rabobank een rekeningcourant aangehouden. Vrijwel het gehele betalingsverkeer verloopt (elektronisch) via één hoofdrekening bij de BNG met daarnaast een nevenrekening voor pinbetalingen. Via zogenaamde saldoregulatie worden de saldi van beide rekeningen automatisch met elkaar vereffend zodat altijd over het saldo van beide rekeningen rente wordt verrekend. De kredietlimieten en rentepercentages voor zowel debet- als creditposities zijn vastgelegd in een in overeengekomen financieringsovereenkomst welke in 2018 is geactualiseerd. Rentevergoedingen op posities in de Schatkist zijn gebaseerd op de “regeling schatkistbankieren decentrale overheden” en een rekeningcourant-overeenkomst met de staat der Nederlanden.
De BNG is gemachtigd om tegoeden welke het drempelbedrag (van € 250K) overschrijden, automatisch af te dragen aan de schatkist.

De gemiddelde overschrijding van dit drempelbedrag bedraagt:

Gem. overschrijding drempelbedrag schatkistbankieren 2021	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Saldo BNG-bank	159	134	141	99
Saldo Rabobank	3	6	6	44
drempel	250	250	250	250
overschrijding	-88	-110	-103	-107

Zoals in bovenstaande tabel weergegeven is er geen gemiddelde overschrijding van het drempelbedrag geweest.

Risicobeheer
Het risicobeheer geeft een samenvatting van het (verwachte) risicoprofiel van de organisatie en is een kernonderdeel van deze paragraaf. Onder risico's worden verstaan renterisico's (vaste schuld en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's. Deze risico's vloeien voort uit de transacties die in de volgende onderdelen worden beschreven.

Renterisico voor de vlottende schuld
In dit onderdeel wordt de werkelijke omvang van de vlottende schuld getoetst aan de wettelijke norm van de Wet Fido. De risico's op de vlottende schuld worden ingeperkt door het hanteren van de zgn. kasgeldlimiet. De werkelijke netto vlottende schuld wordt regelmatig getoetst aan de toegestane omvang van de kasgeldlimiet. Indien de werkelijke omvang van de vlottende schuld lager is dan de toegestane kasgeldlimiet, is er sprake van ruimte. Indien de werkelijke omvang hoger is dan de wettelijke toegestane omvang, is er sprake van overschrijding. Is er sprake van structurele overschrijding dan zal zo snel mogelijk tot consolidatie moeten worden overgegaan. Consolidatie houdt in dat korte schuld wordt omgezet in een schuld met een looptijd langer dan een jaar.

Toets kasgeldlimiet	2020	2021
Omvang van de jaarbegroting (exploitatie) op 1 januari	26.500.000	27.500.000
Berekende kasgeldlimiet (8,5% van de omvang jaarbegroting o.b.v. wet Fido)	**2.250.000**	**2.337.500**
Omvang vlottende schuld (in rekening courant) per 31 december	0	0
Opgenomen kort geld (leningen met looptijd korter dan 1 jaar) per 31 december	5.000.000	2.000.000
Totaal vlottende schuld	**5.000.000**	**2.000.000**
Tegoeden (in rekening courant) per 31 december	2.313.000	1.945.000
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0
Totaal vlottende middelen	**2.3313.000**	**1.945.000**
Saldo vlottende middelen en vlottende schuld	**-2.687.000**	**-55.000**
Ruimte(+) of overschrijding (–) kasgeldlimiet per 31 december	**-437.000**	**2.282.500**

De overschrijding van de kasgeldlimiet per 31 december 2020 was het gevolg van hogere kasgeldleningen in de laatste 2 maanden van 2020.

Het per kwartaal aan de toezichthouder toezenden van informatie over de kasgeldlimiet is niet langer verplicht. Wel dient in de jaarrekening inzicht te worden verstrekt over de uitputting van de gemiddelde kasgeldlimiet in elk kwartaal van het boekjaar:

Toets toegestane kasgeldlimiet per kwartaal in 2021	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Vlottende schuld	5.500.000	5.500.000	4.000.000	2.500.000
Vlottende middelen	2.341.000	3.471.000	4.223.000	2.909.000
Gemiddelde vlottende schuld (-) en vlottende middelen (+)	-3.159.000	-2.029.000	223.000	409.000
Kasgeldlimiet	2.337.500	2.337.500	2.337.500	2.337.500
Ruimte (+) / overschrijding kasgeldlimiet (-)	-821.500	308.500	2.560.500	2.746.500

Renterisico van de vaste schuld

De *renterisiconorm* wordt gebruikt om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De opbouw van de leningenportefeuille dient zodanig te zijn dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassingen en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. Voorkomen moet worden dat in enig jaar een onevenredig groot deel van de leningenportefeuille geherfinancierd moet worden of op basis van de leningsvoorwaarden wordt beïnvloed door een herziening van de rente.

Renterisiconorm en renterisico's van de vaste schuld begroting – jaarrekening 2021 (x € 1.000)			
	Begroting 2021	**Realisatie 2021**	**Realisatie 2020**
Rente-risico			
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0
3a. Nieuw aan te trekken vaste schuld o/g	5.000	0	0
3b. Nieuw aan te trekken vaste schuld u/g	0	0	0
4. Netto nieuw aan te trekken vaste schuld (3a-3b)	5.000	0	0
5. Betaalde aflossingen	1.136	1.136	1.133
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	1.136	0	0
7. Renterisico op vaste schuld (2+6)	1.136	0	0
Renterisiconorm			
8. Omvang jaarbegroting	27.500	27.500	26.500
9. Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%
10. Renterisiconorm	5.500	5.500	5.300
Toets Renterisiconorm			
10. Renterisiconorm	5.500	5.500	5.300
7. Renterisico op vaste schuld	1.136	0	0
11. Ruimte (+) / Overschrijding (-) (10 - 7)	**4.364**	**5.500**	**5.300**

Zoals uit vorenstaand overzicht blijkt is er geen sprake van enig renterisico aangezien er geen herfinanciering heeft plaatsgevonden.

Leningenportefeuille
Zoals eerder vermeld is, ten gevolge van uitgestelde investeringen, het aantrekken van een langlopende lening in 2021 niet nodig gebleken.

Samenstelling en mutaties in leningenportefeuille 2021	(x € 1.000)
Lening tegen 4,68% met looptijd tot 2025	325
Lening tegen 5,44% met looptijd tot 2023	120
Lening tegen 4,87% met looptijd tot 2023	327
Lening tegen 5,87% met looptijd tot 2025	363
Lening tegen 5,185% met looptijd tot 2022	150
Lening tegen 4,139% met looptijd tot 2046	6.500
Lening tegen 1,23% met looptijd tot 2035	3.750
Lening tegen 1,443% met looptijd tot 2043	6.440
Totaalstand per 1 januari 2021	17.975
Nieuwe leningen op basis lopende en nieuwe investeringen in 2021	0
Reguliere aflossingen oude leningen	-1.136
Vervroegde aflossingen	n.v.t.
Stand per 31 december 2021	**16.839**

5. Conclusie

Het in 2021 gevoerde treasurybeleid is uitgevoerd binnen de gestelde kaders in de financiële verordening.

Paragraaf Verbonden Partijen

1. Inhoud paragraaf

Deze paragraaf gaat in op de doelstellingen en activiteiten van, en de mate van financiële betrokkenheid bij de samenwerkingsverbanden, waarin onze gemeente participeert en bestuurlijke invloed kan uitoefenen, de zogenaamde verbonden partijen.

De verbonden partijen betreffen organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk- en/of een financieel belang heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente een zetel in het bestuur bekleedt of stemrecht heeft. Met financieel belang wordt bedoeld de door de gemeente ter beschikking gestelde middelen die in geval van een faillissement van de verbonden partij niet verhaalbaar zijn ofwel dat de financiële tekorten bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Verbonden partijen kunnen zijn vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

2. Beleidskaders

Met de invoering van het dualisme is het besluit tot het participeren in een deelneming in principe niet meer aan de raad, het vormt een bestuurlijke beheerstaak voor het college. De raad stelt in deze paragraaf echter de kaders (visie) waarbinnen het college een dergelijke beheerstaak uitvoert.

Een groot deel van de activiteiten binnen de Voerendaalse begroting is ondergebracht bij verbonden partijen. De grip en sturing op de going-concern van deze verbonden partijen wordt stap-voor-stap verbeterd. Belangrijk hierbij is het verkennen óf en hóe het mogelijk is verantwoordelijkheid als opdrachtgever/eigenaar te nemen in plaats van volgend/volgzaam zijn. Met andere woorden de beweging maken van een marginale interventie aan de achterkant naar proactieve sturing.

Vanuit de kaderstellende en controlerende taak van de raad moet bewaakt worden of het beleid van de verbonden partijen correspondeert met de doelstellingen die de raad in de betreffende programma's heeft gesteld. Geldend voor deze sturing zijn momenteel de nota Verbonden Partijen (mei 2012) en notitie Sturing & Control (september 2013). In deze laatste nota een risico-analyse op hoofdlijnen gemaakt, waarin wordt ingegaan op de belangrijkste aandachtspunten in de sturing van verbonden partijen. Deze analyse geeft een algemeen beeld van de financiële positie van de verbonden partij en de sturingsmogelijkheden. Daarmee heeft de raad de beleidskaders vastgesteld en aangegeven hoe de controlerende rol ingevuld wordt.

De eerdergenoemde verkenning naar vergroten van grip op verbonden partijen heeft geresulteerd in een gezamenlijke aanpak genaamd "Zo doen we dat in Parkstad" (2019-2020), die in 2021 is uitgerold naar in totaal 12 gemeenten in Zuid-Limburg en de benaming 'Samen Grip op Verbonden Partijen' (SGOVP) heeft gekregen. Hierbij wordt enerzijds ingezet op meer afstemming en sturing (voorkant) in de verschillende stappen van de P&C-cyclus. Anderzijds wordt ook gewerkt aan een verbetering van de inhoudelijke/beleidsmatige ontwikkeling van verbonden partijen. Primaire aandachtspunten hierbij zijn de financiële, juridische en inhoudelijke uitgangspunten.

Eind 2019 is het rekenkamerrapport "Van verzuchting naar Versterking" in de raad geagendeerd en is afgesproken om de aanbevelingen te prioriteren en nader uit te diepen. Door de onvoorziene omstandigheden omtrent COVID-19 is dit in vooralsnog niet geëffectueerd.

3. Overzicht verbonden partijen

De gemeente Voerendaal participeert in de volgende verbonden partijen:

1. Gemeenschappelijke Regelingen (GR):

- Stadsregio Parkstad Limburg;
- BsGW;
- Werkvoorzieningsschap Oostelijke Zuid Limburg;
- WSP Parkstad;
- Kompas;
- Veiligheidsregio Zuid Limburg;

- GGD;
- Rd4;
- RUD;
- Gegevenshuis;
- IT Parkstad;
- Omnibuzz.

2. Deelnemingen:
   - NV Reinigingsdiensten Rd4;
   - NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML);
   - Enexis Holding NV;
   - CSV Amsterdam BV;
   - Publiek belang Electriciteitsproductie B.V.;
   - Nazorg Limburg BV (voorheen Bodemzorg Limburg);
   - NV Bank Nederlandse Gemeenten;
   - IBA Parkstad BV;
   - Woonwijzerwinkel.

3.1 Gemeenschappelijke Regelingen

<table>
<tr><th colspan="2">Stadsregio Parkstad Limburg, gevestigd te Heerlen</th></tr>
<tr><td>Doel/maatschappelijk belang</td><td>Leveren van een structuurversterkende bijdrage aan de evenwichtige ontwikkeling van het samenwerkingsgebied als geheel en mede in verhouding tot zijn omgeving, zowel in regionaal-, provinciaal-, nationaal-, als internationaal verband.</td></tr>
<tr><td>Partijen</td><td>De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.</td></tr>
<tr><td>Bestuurlijk belang</td><td>De burgemeester is lid van het DB en de verantwoordelijk wethouder is lid van het AB van de gemeenschappelijke regeling. De inhoudelijk portefeuillehouders zijn lid van de bestuurscommissies en in voorkomende gevallen voorzitter van één of meerdere bestuurscommissies.</td></tr>
<tr><td>Financieel belang</td><td>In 2021 is aan Stadregio Parkstad Limburg € 130.000 aan gemeentelijke bijdrage kernagenda Parkstad betaald en € 1.884 aan bijdrage grensoverschrijdende samenwerking (flexibele schil - AG Charlemagne).
De bijdrage wordt berekend naar rato van de laatst definitief vastgestelde algemene uitkering uit het gemeentefonds.
Het positief resultaat 2020 is aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd in 2021, voor gemeente Voerendaal betrof dit € 1.570,19.
Bedragen in € x 1.000
<table>
<tr><th>Financiële informatie</th><th>Per 1 jan. 2021</th><th>Per 31 dec. 2021</th></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>6.186</td><td>6.284</td></tr>
<tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>2.948</td><td>2.652</td></tr>
<tr><td>Financieel resultaat 2021</td><td></td><td>299</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Activiteiten/prestaties/effecten</td><td>Samenwerking binnen Parkstad Limburg vindt plaats op basis van een verplichtende kernagenda en een flexibele keuze agenda. Bij de uitvoering van de samenwerking staan de portefeuillehouders centraal. Zij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de agenda’s. De kernagenda is ingekaderd tot de thema's Economie/toerisme, Ruimte en Mobiliteit, Wonen/Herstructurering, Duurzaamheid en Sociaal Economische Structuurversterking. Deze laatste twee commissies zijn in 2021 geïnstalleerd als uitvloeisel uit de takendiscussie Parkstad waarbij zowel een indikking (Mobiliteit bij Ruimte) als uitbreiding/verdieping (bestuurscommissie Sociaal Economische Structuurversterking, bestuurscommissie Duurzaamheid en Grensoverschrijdende Samenwerking onder DB) heeft plaatsgevonden.
Daarnaast staat Stadsregio Parkstad Limburg aan de lat voor de realisatie van de Regio Deal (2018) en de coördinatie van de verdeling van de DU Bevolkingsdaling.</td></tr>
</table>

Stadsregio Parkstad Limburg, gevestigd te Heerlen	
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.
Ontwikkelingen	Per 1 mei 2021 is de GR Stadsregio Parkstad Limburg gewijzigd, conform uitwerking zoals eind 2020/begin 2021 ter besluitvorming bij colleges resp. gemeenteraden voorgelegd.

Belasting samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW), gevestigd te Roermond	
Doel/maatschappelijk belang	De Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) is een samenwerkingsverband voor heffing en inning van gemeentelijke belastingen en waterschapbelastingen en voor uitvoering van de wet WOZ. Voor de gemeente Voerendaal betekent dit concreet dat de uitvoeringstaken van de gemeentelijke belastingtaken en administratieve taken van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). Doel van het samenwerkingsverband is om de belastingheffing en invordering op een kwalitatief hoog niveau en doelmatig te realiseren.
Partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul, Venlo, Voerendaal, Weert, het Waterschap Limburg.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid en het waterschap door een DB-lid. De gemeente Voerendaal wordt vertegenwoordigd door de portefeuillehouder financiën.
Financieel belang	In 2021 is aan BsGW een bijdrage van € 178.000 betaald. De totale kosten van de GR bedroegen € 21.085.000.

Bedragen in € x 1.000

Financiële informatie	Per 1 jan. 2021	Per 31 dec. 2021
Eigen vermogen	-889	-362
Vreemd Vermogen	9.101	8.767
Financieel resultaat 2021		-1.565

Activiteiten/prestaties/effecten	Beleidsverantwoording; de beleidsdoelstellingen voor 2021 zijn gerealiseerd. Algemene zaken betrekking hebbende op activiteiten en prestaties zijn vastgelegd in een standaard uitvoeringsovereenkomst (SUO) terwijl verdere detailafspraken zijn opgenomen in specifieke voorwaarden en overeengekomen richtlijnen voor gegevensuitwisseling. De uitwisseling van BAG/GEO gegevens wordt namens de gemeente Voerendaal verzorgd door het Gegevenshuis, eveneens gebaseerd op een overeengekomen richtlijn hierover.
Risico's en kansen	Het aantal toenemende bezwaar- en beroepschriften en daarmee samenhangende proceskostenvergoeding vormt een risico. De verwachting is dat de bezwaren en de proceskosten de komende jaren blijven toenemen. BsGW heeft voor de nieuwe aanslagronde 2022 een tegen reclame campagne ingezet om de burgers te bewegen eerst contact met de BsGW op te nemen, alvorens de stap naar een NCNP wordt gemaakt.
Ontwikkelingen	Speerpunten voor 2022 zijn: -· het harmoniseren van processen en heffingsystematieken. -· het starten van de aanbesteding voor de nieuwe belastingapplicatie; -· het herijken van de kostenverdeelmethode; -· het aantal bezwaren / beroepen en daarmee samenhangende proceskosten proberen terug te dringen.

Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL), gevestigd te Heerlen	
Doel/maatschappelijk belang	Uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW): het voorzien in de werkgelegenheid, mensontwikkeling en begeleiding van SW-geïndiceerden.
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor Sociale Zaken is zowel lid van het Dagelijks Bestuur als van het Algemeen Bestuur.
Financieel Belang	Tekorten van het werkvoorzieningschap worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De bijdragen vanuit de rijkssubsidie voor de uitvoering van de WSW wordt onder de deelnemende gemeenten verrekend o.b.v. het gemiddeld aantal arbeidsjaren per jaar. Met ingang van het jaar 2015 is het WSW budget onderdeel van het ongedeelde Participatiebudget ter uitvoering van de Participatiewet. Voerendaal heeft in 2021 € 1.365.839 betaald. De totale kosten van de GR bedroegen € 76.844.663.

Bedragen in € x 1.000

Financiële informatie	Per 1 jan. 2021	Per 31 dec. 2021
Eigen vermogen	91	82
Vreemd Vermogen	121	108
Financieel resultaat 2021		789

Activiteiten/prestaties/effecten	Het werkvoorzieningschap voorziet in de mensontwikkeling en begeleiding van SW-geïndiceerden. Deze activiteiten staan in relatie tot thema sociaal domein van de begroting, specifiek het beleidsveld inkomensregelingen en zijn gericht op de begeleiding van de doelgroep “Wsw-oud” (met de inwerkingtreding van de Participatiewet per januari 2015 is de Wsw op slot en stroomt niemand meer in deze regeling).
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de gemeenschappelijke regeling.
Ontwikkelingen	De opdracht die de gemeenten hebben gegeven is zorgen voor duurzame plaatsingen op passend werk met een bijpassend rendement waardoor de tekortfinanciering voor gemeenten zoveel als mogelijk wordt beperkt. Hiertoe worden zoveel als mogelijk detacheringsplekken (individueel als groep) bij reguliere werkgevers gerealiseerd. Voor de medewerkers die op beschut werk binnen de “eigen muren” van de uitvoeringsorganisaties zijn aangewezen wordt een veilige en passende werkomgeving gecreëerd en wordt de groep zoveel als mogelijk beperkt. De marktbenadering vindt plaats in volledige afstemming met het Werkgevers Servicepunt Parkstad (WSP). Daartoe is per 1 januari 2018 de GR WSP Parkstad opgericht. De focus is daarmee volledig gericht op detachering op de regionale arbeidsmarkt Oostelijk Zuid Limburg. De benadering richting de markt zal plaats vinden via de GR WSP Parkstad en in samenwerking met de sociale diensten van de 8 Parkstad gemeenten. Aangezien er geen nieuwe instroom meer is in de Wsw zal de tekortbijdrage aan de GR WOZL steeds verder afnemen. Ook in 2021 is de COVID-19-pandemie van invloed geweest op het bedrijfsresultaat voor 2021 welke is gecompenseerd vanuit het Rijk.

Werkgevers service punt Parkstad, gevestigd te Heerlen	
Doel/maatschappelijk belang	Het samenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt voor burgers met een loonwaarde tussen 30-100% die behoren tot de doelgroep van de Wsw en Participatiewet.
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal..
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor Sociale Zaken is zowel lid van het Dagelijks Bestuur als van het Algemeen Bestuur.

Werkgevers service punt Parkstad, gevestigd te Heerlen

Financieel Belang

Tekorten van het WSP worden gedragen door de deelnemende gemeenten. Voerendaal heeft in 2021 € 84.025 betaald. De totale kosten van de GR bedroegen € 5.435.905.

Bedragen in € x 1.000

Financiële informatie	Per 1 jan. 2021	Per 31 dec. 2021
Eigen vermogen	0	0
Vreemd Vermogen	0	0
Financieel resultaat 2021		1.804

Activiteiten/prestaties/effecten

Het WSP is verantwoordelijk voor de zogenaamde uitstroom binnen het instroom-doorstroom-uitstroom-proces (IDU-proces) dat wordt uitgevoerd in een samenwerking tussen WSP Parkstad en de acht Parkstadgemeenten. De gemeente zijn verantwoordelijk voor de instroom- en doorstroomfase en het WSP Parkstad, is samen met de lokale banenmakelaars, verantwoordelijk voor de uitstroomfase.

Risico's en kansen

Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de gemeenschappelijke regeling.
De resultaten van de uitstroom kunnen achterblijven ten opzichte van de prognoses.

Ontwikkelingen

Uitstroom is afhankelijk van de arbeidsmarkt. Enerzijds heeft de COVID-19 pandemie hier in 2021 negatieve invloed op gehad en anderzijds is de verhouding tussen werkzoekenden en aantal banen in positieve zin voor werkzoekenden toegenomen. Voor de doelgroep van WSP blijft het te allen tijde een uitdaging om de mogelijkheden van de doelgroep te laten aansluiten op de arbeidsmarkt.

Kompas, gevestigd te Nuth

Doel/maatschappelijk belang

Doel is het bieden van een vangnet voor mensen welke (tijdelijk) geen eigen inkomen (kunnen) verwerven en het actief begeleiden van deze mensen terug naar de arbeidsmarkt.

Partijen

De gemeenten Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal.

Bestuurlijk belang

De wethouder verantwoordelijk voor sociale zaken is lid van het Dagelijks Bestuur, twee afgevaardigden uit de gemeenteraad zijn lid van het Algemeen Bestuur.

Financieel Belang

De totale kosten van de GR bedroegen voor 2021 € 17.535.764.
De bijdrage van Voerendaal bedroeg:

- Product Inkomen € 1.671.160
- Product Arbeidsparticipatie € 277.037
- Product Zorg € 196.984
- Product Bedrijfsvoering € 487.385

Bedragen in € x 1.000

Financiële informatie	Per 1 jan. 2021	Per 31 dec. 2021
Eigen vermogen	200	200
Vreemd Vermogen	0	0
Financieel resultaat 2021		116

Activiteiten/prestaties/effecten

Het vaststellen van al dan niet recht op inkomensondersteuning, trainen van werkzoekenden en toeleiden naar werk, zorgproducten (uitvoering bijzondere bijstand en gemeentelijk minimabeleid). Deze activiteiten staan in relatie tot het programma sociaal domein van de programmabegroting.
Alles staat in het teken van het ontwikkelen van klanten en toeleiden naar werk (en waar dit nog niet mogelijk is toeleiding naar participatie).

Kompas, gevestigd te Nuth	
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de gemeenschappelijke regeling. Het bieden van inkomensondersteuning en het minimabeleid zijn open einde regelingen.
Ontwikkelingen	In 2021 heeft de voorbereiding plaatsgevonden van toetreding van het voormalig postcodegebied Onderbanken per 01-01-2022. Daarnaast hebben in 2021 de voorbereidingen plaatsgevonden van de nieuwe Inburgeringswet die per 01-01-2022 in werking is getreden.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg, gevestigd te Margraten	
Doel/maatschappelijk belang	Het realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing binnen het werkgebied van de Veiligheidsregio Zuid Limburg. Specifieke taken: 1. Het uitvoeren van de taken en bevoegdheden welke bij of krachtens de Wet veiligheidsregio's en de Wet publieke gezondheid aan het openbaar lichaam zijn opgedragen; 2. Het coördineren van de voorbereiding van de gemeentelijke processen op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding; 3. Het uitvoeren van overige taken en bevoegdheden welke door de colleges van de deelnemende gemeenten aan het bestuur van de Veiligheidsregio zijn opgedragen c.q. gedelegeerd.
Partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Sittard-Geleen, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het Algemeen Veiligheidsbestuur.
Financieel belang	De kosten van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg worden gedragen door de deelnemende gemeenten. Voor het uitvoeren van eerdergenoemde taken wordt jaarlijks een exploitatiebijdrage betaald. In 2021 heeft Voerendaal € 799.544 bijgedragen. Dit is inclusief de bijdragen voor GHOR, Veiligheidsbureau, Bevolkingszorg en Burgernet.

Bedragen in € x 1.000

Financiële informatie Brandweer ZL	Per 1 jan. 2021	Per 31 dec. 2021
Eigen vermogen	6.365	4.761
Vreemd Vermogen	37.058	34.752
Financieel resultaat 2021		-120

Activiteiten/prestaties/effecten	Uitvoeren van de hierboven vermelde wettelijke taak. Deze activiteiten zijn gerelateerd aan het programma Veiligheid van de programmabegroting en zijn gericht op de veiligheid van bewoners, bedrijven en bezoekers.
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.
Ontwikkelingen	Komend jaar staat in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid “een solide basis voor de toekomst ”. Tevens zal 2022 naar verwachting het eerste jaar zijn waarin de effecten en de nazorg met trekking tot COVID-19 vorm zullen krijgen. Ook zal in 2022 verder, gezamenlijk met de gemeenten, worden gewerkt aan meer transparantie in begroting en de jaarstukken. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer. De exacte impact voor de VRZL is nog onbekend.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg, gevestigd te Margraten	
	Crisisbeheersing en rampenbestrijding 2022 zal mede in het teken staan van de uitvoering van verbeterpunten uit de evaluaties van de Covid-pandemie, het verwerken van aanbevelingen uit de evaluatie van de wet op de veiligheidsregio's, het verwerken van verbeterpunten uit reguliere evaluaties en het herstellen van de inspanningen die de Covid-pandemie gevraagd heeft. Daarnaast worden werkzaamheden in het kader van Koningsdag 2022 verwacht. Brandweerzorg De strategische heroriëntatie op de brandweerzorg is mede als gevolg van de pandemie vertraagd. De verdere uitwerking hiervan zal in 2022 plaatsvinden. Daar waar 2021 in het teken stond van de verdere implementatie van de organisatie inrichting, staat 2022 in het teken in de verdere doorontwikkeling en professionalisering van de organisatie.

Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD), gevestigd te Heerlen.	
Doel/maatschappelijk belang	Zorgdragen voor de publieke gezondheid, toezicht op de kwaliteit WMO, Veilig Thuis, ambulancezorg, GHOR vangnetfunctie en crisiszorg verslaafden, dak- en thuislozen en sociaal medische advisering.
Partijen	De GGD Zuid Limburg is een Gemeenschappelijke Regeling die is ingesteld door 16 gemeenten in Zuid-Limburg, te weten: Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Sittard-Geleen, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	De verantwoordelijke portefeuillehouder is lid van het Algemeen Bestuur en lid van de financiële commissie.
Financieel belang	De deelnemende gemeenten nemen op basis van het PKA-model verplichte en aanvullende producten af tegen vastgestelde tarieven. De totale kosten van de GR bedroegen voor 2021 € 116.775.910 op Zuid-Limburgs niveau. Voor Voerendaal bedroeg de bijdrage: • Collectieve preventie € 135.083 • Veilig Thuis € 111.484 (inclusief extra centrumbijdrage € 30.627) • Jeugdgezondheidszorg (WPG) € 326.092 • Toezicht Wmo € 2.311 Bedragen in € x1000

Financiële informatie	Per 1 jan. 2021	Per 31 dec. 2021
Eigen vermogen	1.464	1.979
Vreemd Vermogen	49.185	39.032
Financieel resultaat 2021		221

Activiteiten/prestaties/effecten	Het uitvoeren van de collectieve preventie (de wettelijke WCPV-taken), met extra aandacht voor gezondheidsrisico's voor de mens in de fysieke en sociale omgeving. De activiteiten van de GGD staan in relatie tot het programma Volksgezondheid en milieu van de programmabegroting; specifiek het beleidsveld 'Regionaal gezondheidsbeleid.
Risico's	Door de deelnemende gemeenten is gekozen om géén weerstandsvermogen op te bouwen bij de GGD. Mogelijke verliesbijdragen worden naar rato van het inwoneraantal door de gemeenten gedragen. Een aantal van de gekwantificeerde risico's heeft een structureel karakter, terwijl een belangrijk deel van de weerstandscapaciteit een incidenteel karakter heeft (75% van de weerstandscapaciteit). Deze weerstandscapaciteit zal in de komende jaren verder worden aangewend, waardoor het weerstandsvermogen verder zal verslechteren. Vanaf 2020 voert GGD de taken van de Jeugdgezondheidszorg van 0 tot 18 jarigen uit. Het basispakket wordt gefaseerd verder uitgebreid in combinatie met de ambities van de aanpak trendbreuk. Dit zorgt voor oplopende kosten voor de begroting GGD t/m 2025.

Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD), gevestigd te Heerlen.	
Ontwikkelingen	In het regionaal gezondheidsbeleid is vastgelegd dat het doel is om een trendbreuk te realiseren de gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg in te lopen op gestructureerde wijze door middel van effectief bewezen interventies en programma's. Het programmabureau Trendbreuk, ondergebracht bij de GGD, heeft hierbij de rol om dit samen met gemeenten, zorgpartners en andere maatschappelijke partners te ontwikkelen en uit te bouwen. Dit in combinatie met de ontwikkeling van een eigentijdse JGZ. De diverse ontwikkelingen die de GGD heeft gekend de afgelopen jaren, in het bijzonder de COVID-19 crisis heeft ervoor gezorgd dat er een organisatie ontwikkeltraject gestart wordt om de taken en functies van de GGD inzichtelijk te maken en hier een juiste (bestuurlijke) discussie over te voerren.

Reinigingsdienst Rd4, gevestigd te Heerlen.	
Doel/maatschappelijk belang	Het doelmatig, milieuhygiënisch verantwoord en marktconform (doen) inzamelen en verwerken van afvalstoffen (basispakket), het reinigen van de openbare ruimten en de daarmee samenhangende taken alsmede het bestrijden van gladheid (pluspakket).
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid. De wethouder verantwoordelijk voor Milieu is lid van het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	Voor alle taken uitbesteed bij Rd4 worden de kosten op basis van prijzen per ton afval bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht. In 2021 bedroegen de lasten voor de inzameling van huishoudelijk afval voor Voerendaal € 1.033.899. De lasten worden doorberekend in de tarieven van de afvalstoffenheffing. De totale kosten van Rd4 worden per product en per gemeente toegerekend. Toerekening vindt plaats door per afvalstroom hoeveelheden, logistieke uren en gebruikmaking van inzameldiensten naar de afzonderlijke gemeenten toe te kennen. Bedragen in € x1000

Financiële informatie	Per 1 jan. 2021	Per 31 dec. 2021
Eigen vermogen	3.040	4.027
Vreemd Vermogen	41.314	38.833
Financieel resultaat 2021		1.666

Activiteiten/prestaties/effecten	De basisactiviteiten zijn het verwijderen van de huishoudelijke afvalstromen. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in het (op)halen (restafval, gft, papier, grof vuil, snoeiafval), straatvoorzieningen (glas, papier, textiel) en de overige diensten (o.a. servicepunt). Daarnaast neemt Voerendaal de volgende activiteiten af uit het pluspakket, o.a. straatreiniging, registratie en opruimen afvaldumpingen, huisuitzettingen en de coördinatie van de afzet van afvalstromen.
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.
Ontwikkelingen	In 2021 is het Strategisch Meerjarenplan 2022-2026 opgesteld en hebben de Rd4-gemeenten hun toekomstig afvalbeleid in het Grondstoffenplan beschreven (in februari 2022 vastgesteld). Uitdaging voor de toekomst is: Geen afval meer en een oneindig hergebruik van grondstoffen (zogenoemde circulaire economie). Verder wordt de komende jaren ingezet op ontwikkelen grondstoffenmanagement, overbrengen circulaire boodschap, verdere professionalisering inzameling en verduurzamen organisatie.

RUD Zuid-Limburg, gevestigd te Maastricht	
Doel/maatschappelijk belang	Ter behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van de uitvoering van taken van vergunningverlening, toezicht op en handhaving van het omgevingsrecht.
Partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal en de Provincie Limburg.
Bestuurlijk belang	Het openbaar lichaam heeft een algemeen bestuur. De colleges van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten wijzen uit hun midden een lid van het algemeen bestuur aan. Voor Voerendaal is de burgemeester lid van het algemeen bestuur.
Financieel belang	Deelnemers dragen bij aan de kosten van het goed functioneren van het openbaar lichaam en het uitoefenen van de hem opgedragen taken op basis van de feitelijke afname van taken. De totale kosten van de GR bedroegen voor 2021 € 12.874.602. Voor het uitvoeren van eerdergenoemde taken wordt jaarlijks een exploitatiebijdrage betaald. In 2021 bedroegen de lasten voor Voerendaal € 117.149.

Bedragen in € x1000

Financiële informatie	Per 1 jan. 2021	Per 31 dec. 2021
Eigen vermogen	1.499	1.137
Vreemd Vermogen	2.332	2.161
Financieel resultaat 2021		1.081

Activiteiten/prestaties/effecten	De gemeente Voerendaal heeft naast de basistaken, zijnde de gemeentelijk overstijgende bedrijven en keten-gerelateerde milieutaken, ook aanvullende milieutaken overgedragen.
Risico's en kansen	Veranderingen van wetgeving, waardoor meer of minder taken door de RUD moeten worden uitgevoerd, zal leiden tot een verandering in de bijdrage. Eventuele nadelige exploitatieresultaten worden door de deelnemers gedragen.
Ontwikkelingen	Gemeente Voerendaal is overgegaan op Squit 20/20. Hiermee kan direct gecommuniceerd worden met de RUD. Eind 2021 is gestart met het testen van deze communicatie, waarbij rekening gehouden wordt met het OLO (omgevingsloket) en het DSO (Digitaal Systeem Omgevingswet). Voor de milieuonderwerpen bodem en geluid heeft de gemeente Voerendaal samenwerkingsoverleg met de RUD opgestart om de afhandeling van aanvragen te vereenvoudigen en te versnellen. Daarnaast wordt gekeken om de kosten van advies en onderzoek terug te leggen bij de partij die hier verantwoordelijk voor is. De RUD onderzoekt de mogelijkheid om door te ontwikkelen naar Omgevingsdienst, waarbij ook taken op het gebied van onder andere bouwtoezicht voor gemeenten kunnen worden uitgevoerd. Voerendaal staat hier niet positief tegenover. Medio 2021 is de RUD gestart met het opstellen van een projectplan voor de pilot milieucontactpersoon. De uitvoering hiervan moet medio 2022 starten. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op vooralsnog 1 januari 2023 zullen er verschillende verschuiving plaatsvinden. Dit kan zowel financiële als capacitaire gevolgen hebben. Om hier beter op in te kunnen spelen worden in 2022

Het Gegevenshuis, gevestigd te Landgraaf.	
Doel/maatschappelijk belang	Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimte gerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd. Het Gegevenshuis is door de opdracht gevende overheden tevens opgericht om innovatie in technologieën te vertalen naar de toepassing van object- en ruimte gerelateerde data in het publieke domein, waardoor het Gegevenshuis een substantiële bijdrage kan leveren aan het imago van de regio en de regionale (economische) ontwikkelingen en bijbehorende werkgelegenheid. Als openbaar lichaam fungeert Het Gegevenshuis als shared service Centre in het publieke domein en ligt de focus om continu te innoveren, de dienstverlening te verbeteren en kosten te reduceren.
Partijen	Deelnemers zijn de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Sittard-Geleen, Vaals, Voerendaal en het Waterschap Limburg.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Van iedere deelnemende gemeente neemt een bestuurder zitting in het algemeen bestuur. Voor de gemeente Voerendaal is dit de portefeuillehouder bedrijfsvoering.
Financieel belang	In 2021 heeft Voerendaal € 167.182 bijgedragen. De totale kosten van de GR bedroegen € 3.981.283.

Bedragen in € x1000

Financiële informatie	Per 1 jan. 2021	Per 31 dec. 2021
Eigen vermogen	182	318
Vreemd Vermogen	2.048	1.079
Financieel resultaat 2021		261

Activiteiten/prestaties/effecten	Bij Het Gegevenshuis is sprake van een hoofdtaak: het beheren van geo-data van object- en ruimte-gerelateerde (basis)registraties. Het uitvoeren van deze taken vloeit voort uit de wettelijke verplichtingen binnen het stelsel van basisregistraties (b.v. BAG, BGT, WKPB) dan wel uit het ondersteunen van beleid, uitvoering en publieke dienstverlening bij overheidstaken. In 2018 zijn deze taken uitgebreid met het databeheer van riool, groen en grijs.
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. Uitbreiding van het aantal deelnemers zal resulteren in een structureel lagere exploitatiebijdrage.
Ontwikkelingen	De strategische agenda van Het Gegevenshuis kent twee pijlers: groei en innovatie. Groei om voldoende robuust te worden en de maximale voordelen van schaalgrootte te genereren en voor het behoud van regionale werkgelegenheid. Innovatie om met slimme producten en diensten een extra dimensie en efficiencyslag te kunnen geven aan beleid, uitvoering en dienstverlening. Het Gegevenshuis speelt een belangrijke rol in de omschakeling van de bepaling van de woz-waarde van inhoud naar gebruiksoppervlakte (m² i.p.v m³). Deze methodiek wordt vanaf 2022 door de Waarderingskamer verplicht gesteld. De kosten die rechtstreeks met dit project samenhangen worden gedragen door de bijdragen van de gemeenten aan BsGW. Daarnaast ontwikkelt het Gegevenshuis haar eigen BOR applicatie, welke naar verwachting in 2022 live gaat. Het gebruik van geo-date zal nog verder worden uitgebreid in de komende jaren.

Parkstad IT, gevestigd te Heerlen.	
Doel/maatschappelijk belang	De bestaande missie van het ICT-samenwerkingsverband Parkstad-IT luidt als volgt. Parkstad-IT: 1. Waarborgt voor haar deelnemers de continuïteit, bedrijfszekerheid en innovatiekracht van de ICT-dienstverlening door beperking van organisatorische kwetsbaarheid; 2. Verhoogt de kwaliteit van processen, waardoor partijen beter kunnen functioneren; 3. Verhoogt de professionaliteit en deskundigheid van medewerkers;

Parkstad IT, gevestigd te Heerlen.	
	4. Zet de beschikbare arbeidskracht efficiënter in; 5. Realiseert schaalvoordelen door efficiency: het ontdubbelen van ICT-voorzieningen, het beperken van de (stijgende) ICT kosten; 6. Koopt gezamenlijk in van soft- en hardware, bedrijfssoftware uitgezonderd, in overeenstemming met de eisen van de licentiegever; bedrijfstoepassingen van deelnemers (bijv. software voor Burgerzaken of Sociale Dienst) worden door henzelf aangekocht.
Partijen	De huidige deelnemers aan de lichte gemeenschappelijke Parkstad IT zijn de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf en de Brandweer Zuid-Limburg.
Bestuurlijk belang	Parkstad IT is een publiekrechtelijk samenwerkingsverband van gemeenten en instellingen die gemeentelijke taken uitvoert op het gebied van ICT-dienstverlening. De formeel juridische basis voor deelname aan Parkstad IT is een Gemeenschappelijke Regeling, zonder openbaar lichaam en zonder gemeenschappelijk orgaan, tussen de deelnemer en de gemeente Heerlen. Dit is een zogenaamde lichte GR, ook wel centrumgemeente constructie genoemd. De deelnemers worden vertegenwoordigd door de deelnemersraad bestaande uit de afdelingshoofden bedrijfsvoering.
Financieel belang	In 2021 is aan Parkstad IT een bijdrage van € 386.604 betaald. Bij het opstellen van de jaarrekening waren de jaarstukken van GR Parkstad IT nog niet voorhanden. Bedragen in € x1000 Financiële informatie | Per 1 jan. 2021 | Per 31 dec. 2021 Eigen vermogen* | | Niet bekend Vreemd Vermogen** | | Niet bekend Financieel resultaat 2021 | | Niet bekend */** Parkstad IT stelt geen balans op waardoor deze financiële informatie niet voorhanden is. Parkstad IT functioneert zonder winstoogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekeningbasis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van PIT met meer dan € 250.000 afwijkt. In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar.
Activiteiten/prestaties/effecten	Deze regeling heeft tot doel om de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende partijen te behartigen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie.
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.
Ontwikkelingen	Op bedrijfsvoeringsgebied richten ze zich op de doorontwikkeling naar een adequate dienstverlening waarin alle stakeholders vertrouwen hebben. Ook dient er een doorontwikkeling plaats te vinden m.b.t. de informatievoorziening vanuit Parkstad-IT: denk aan het opzetten en integreren van producten vanuit de P&C-cyclus, verantwoordings-rapportages, verbeteraanpak om de basis op orde krijgen. Daarnaast is Parkstad-IT zich aan het oriënteren om in 2022 naar een volwaardige GR te transformeren.

Omnibuzz, gevestigd te Geleen.	
Doel/maatschappelijk belang	Het doel is het bieden van een kwalitatief hoogstaande, effectieve en efficiënte vervoersvoorziening die aansluiting vindt op andere vervoersvormen zoals het openbaar vervoer en de transformatie in de zorg. Hierbij wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van ontschotting, bundeling van vervoerscapaciteit en een gezamenlijke uitvoering van vervoer. Daarom is een flexibele en toekomstbestendige organisatie van het doelgroepenvervoer nodig die door gemeenten direct aangestuurd kan worden. Door samenwerking zijn

Omnibuzz, gevestigd te Geleen.	
	synergievoordelen te behalen, en kunnen de systeemkenmerken van vervoer (de kenmerken van de vervoersmiddelen, planning, eisen materieel, telefoonnummer en klantenservice) overal gelijk zijn. Dit bevordert de kwaliteit. De resultaten waar Omnibuzz zich op richt: • Minder doelgroepenvervoer door toeleiding naar het OV; • Laagdrempelig en toegankelijk vervoer; • Efficiënt en doelmatig doelgroepenvervoer; • Bijdrage leveren aan het langer en volwaardig kunnen participeren in de maatschappij; • Klantgerichtheid en klanttevredenheid; • Competente en gedreven medewerkers; • Een 'slimme' organisatie mobiliteit; • Samenwerking partners.
Partijen	Alle Limburgse gemeenten behalve Mook.
Bestuurlijk belang	De verantwoordelijk portefeuillehouder is namens de gemeente Voerendaal afgevaardigd als lid van het algemeen bestuur van Omnibuzz.
Financieel belang	De totale kosten van de GR bedroegen voor 2021 € 20.710.130. In 2021 is aan Omnibuzz een bijdrage betaald van € 194.043 onderverdeeld in: • Vervoerskosten € 144.529 • Regie en planning € 19.455 • Bedrijfsvoering € 30.059

Financiële informatie	Per 1 jan. 2021	Per 31 dec. 2021
Eigen vermogen	724	1.356
Vreemd Vermogen	4.517	3.626
Financieel resultaat 2021		2.886

Activiteiten/prestaties/effecten	Collectief vraagafhankelijk vervoer (cvv), dagbestedingsvervoer (Wmo en jeugd), leerlingenvervoer.
Risico's en kansen	Risico's: Onzekerheid omtrent vervoersvolume duurt nog voort: Zonder COVID-19 worden de gerealiseerde vervoerscijfers in de periode één jaar voorafgaand (T-1) als uitgangspunt genomen. Vanwege de Coronacrisis vervalt dit uitgangspunt. Voor een goede inschatting van het vervoersvolume dient het vervoersvolume van het vorige jaar duidelijk te zijn. Door de COVID-19-pandemie kon er geen goede inschatting van het vervoersvolume 2022 gemaakt worden. Als uitgangspunt is het gerealiseerde vervoersvolume van 2019 genomen zonder een opslag of afslag. Het is nog afwachten wat het jaar 2022 daadwerkelijk gaat brengen voor wat betreft het vervoersvolume.
Ontwikkelingen	- LTI –index is ingevoerd per 1-1-2022 (verordening Wmo is hier eind 2021 op aangepast) - Vervoersprotocol aangepast per 1-1-2022 (concreet: Taxi in combinatie met de indicatie 'voorin' is niet meer toegestaan. Aanvulling m.b.t. de bezetting; de bezetting is afhankelijk van het type inrichting van de bussen) - Code VVR is per 01-01-2022 ingegaan: vervoerders passen de code VVR toe wat inhoudt dat alleen gecertificeerde rolstoelen en scootmobielen vervoerd mogen worden. - Aanpassing van de GR wordt uitgesteld, waarschijnlijk tot 01-01-2024.

3.2 Deelnemingen

NV Reinigingsdiensten RD4 (Naamloze Vennootschap), gevestigd te Heerlen	
Doel/maatschappelijk belang	De vennootschap heeft als doel het tot stand brengen van een doelmatige-, milieuhygiënische-, verantwoorde- en marktconforme inzameling van bedrijfsafval. Daarnaast houdt de vennootschap zich bezig met vegen van wegen en bedrijfsterreinen en -hallen, rioolreiniging en – inspectie, gladheidsbestrijding.
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor Milieu is lid van de Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente is houder van 1.188 aandelen van € 4,54 per aandeel (totaal € 5.391 boekwaarde). Het dividend 2020 (ontvangen in 2021) voor de gemeente Voerendaal bedroeg € 7.703.
Activiteiten/prestaties/effecten	Inzamelen van huishoudelijk afval. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in het (op)halen (restafval, gft, papier, grofvuil, snoeiafval), straatvoorzieningen (glas, papier, textiel) en de overige diensten (servicepunt). Daarnaast bestaan er nog diverse plusactiviteiten, zoals het runnen van het kringloopcentrum. Deze activiteiten staan in relatie tot het programma “Volksgezondheid en Milieu” van de programmabegroting; specifiek het taakveld 'afval', en zijn onder meer gericht op het verminderen van de belasting op het milieu.
Risico's en kansen	Het risico t.a.v. het aandelenkapitaal beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. Daarnaast wordt het risico gelopen dat de gemeente extra bijdragen moet betalen bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de NV. Bij uittreden of wijziging takenpakket dient door de gemeente een schadeloosstelling plaats te vinden. Bij tegenvallende bedrijfsresultaten kan het dividend onder druk komen te staan.
Ontwikkelingen	Rd4 blijft investeren in een duurzame bedrijfsvoering. Deze intensivering van de vergroening van de bedrijfsvoering wordt actief uitgedragen bij de acquisitie en klantbenadering. Momenteel is de markt in beweging, niet in het minst door een gebrek aan recyclecapaciteit in Europa.

NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML) (Naamloze Vennootschap), gevestigd te Maastricht.	
Doel/maatschappelijk belang	Het voorzien van de gehele Limburgse bevolking van zuiver, helder en betrouwbaar drinkwater, tegen een zo laag mogelijke prijs.
Partijen	Alle Limburgse gemeenten.
Bestuurlijk belang	De gemeente is aandeelhouder. De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Het betreft een deelneming in het aandelenkapitaal. De gemeente is houder van 4 aandelen van € 4.538 nominaal per aandeel (totaal € 18.152). Er wordt geen dividend uitgekeerd.

	per 1 jan 2021	per 31 dec 2021
Eigen vermogen	221 mln.	Niet bekend
Vreemd Vermogen	397 mln.	Niet bekend
Financieel resultaat 2021	Niet bekend	

Activiteiten/prestaties/effecten	Het verzorgen van de drinkwaterproductie, drinkwaterdistributie en het geven van voorlichting op het gebied van drinkwater. Deze activiteiten staan in relatie tot programma “Volksgezondheid en Milieu”, specifiek het taakveld ‘riolering’. De activiteiten richten zich op het onderhouden, in stand houden en verbeteren van de drinkwatervoorziening.
Risico's en kansen	Het risico t.a.v. het aandelenkapitaal beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. Verder risico tot het betalen van extra bijdragen bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de NV.
Ontwikkelingen	Geen.

NV Enexis Holding (Naamloze Vennootschap), gevestigd te Rosmalen.	
Doel/maatschappelijk belang	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren. Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën: • Netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld; • Betrouwbare energievoorziening; • Excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten; • Samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren; • Innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen. De provincie tracht met haar aandeelhouderschap in Enexis de publieke belangen te behartigen. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving.
Partijen	Tal van gemeenten; Voerendaal is aangesloten bij VEGAL (Vereniging Gemeenten Aandeelhouders in Limburg binnen Enexis Holding).
Bestuurlijk belang	De gemeente is aandeelhouder. De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Het betreft een deelneming in het aandelenkapitaal. Het nominale aandelenpakket bedraagt € 263.250 (263.250 aandelen van nominaal groot € 1,00). De boekwaarde van de aandelen is € 263.250. De gemeente ontvangt jaarlijks naar rato van het aantal aandelen een dividend. In 2021 is € 132.330,16 aan dividend ontvangen over 2020. Daarnaast is in 2020 is een converteerbare hybride lening verstrekt aan Enexis voor een bedrag van € 879.363.

	per 1 jan 2021	per 31 dec 2021
Eigen vermogen	€ 4.116 mln.	€ 4.241 mln.
Vreemd Vermogen	€ 4.199 mln.	€ 4.484 mln.
Financieel resultaat 2021		€ 199 mln.

Activiteiten/prestaties/effecten	Activiteiten op de gebieden van energievoorziening, communicatiesystemen en -diensten, zorg voor een schoon en gezond milieu en voorzieningen of diensten die met het vorenstaande samenhangen of daaraan verwant zijn. Deze activiteiten staan in relatie tot het programma “Bestuur en ondersteuning” van de programmabegroting; specifiek het taakveld 'treasury'.
Risico's en kansen	Het nominaal aandelenkapitaal van deze vennootschap bedraagt € 149.682.196. Voerendaal bezit 0,17% hiervan met een nominale waarde van € 263.250. Daarmee zijn op grond van de wet (art. 2:81 BW) de verplichtingen en daarmee de aansprakelijkheid jegens Enexis Holding N.V. beperkt tot dit bedrag. Tegenvallende exploitatieresultaten van Enexis hebben een negatief effect op de dividenduitkering zoals jaarlijks wordt ontvangen door de gemeente. Het risico is echter gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Ten aanzien van de verstrekte converteerbare hybride lening is er een risico dat deze lening niet wordt terugbetaald door Enexis, maar wordt omgezet in aandelenkapitaal. Er wordt dan geen rentevergoeding meer ontvangen. Of dit gecompenseerd wordt door een hogere dividenduitkering is op dit moment onzeker.
Ontwikkelingen	Het energiesysteem in Nederland maakt een historische verandering door. Klanten kiezen massaal voor het opwekken en terugleveren van duurzame energie. Om die verandering mogelijk te maken dient de infrastructuur aangepast te worden. In 2021 zijn ruim 145.000 aansluitingen voor teruglevering bij klanten gerealiseerd - een record - en kwam er 1.350 Megawatt transportcapaciteit bij. Door Enexis is in 2021 een bedrag van € 959 miljoen geïnvesteerd in de energienetten.

CSV Amsterdam (v/h Claim Staat Vennootschap BV), Verkoop Vennootschap BV, Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV, CBL Vennootschap BV en Vordering op Enexis BV (Besloten Vennootschappen), gevestigd te ’s Hertogenbosch. Als voortvloeisel uit de verkoop van Essent PLB (productie- en leveringsbedrijf) zijn in 2009 speciale BV's opgericht om de financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen. De BV's hebben een tijdelijk karakter. Alleen overheidslichamen die aandeelhouder van Essent zijn geweest, kunnen aandeelhouder zijn).	
Openbaar belang	Deze deelnemingen zijn enerzijds verkregen bij de verkooptransactie van de aandelen Essent aan RWE en anderzijds bij de verkoop van de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf van Attero aan private equity organisatie Waterland. Ze hebben een tijdelijk karakter en dienen in eerste instantie om de financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen. Het betreft de volgende vennootschappen: - Vordering op Enexis B.V. - Cross Border Leases (CBL) Vennootschap B.V. - Verkoop Vennootschap B.V. - CSV Amsterdam B.V. - Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
Partijen	De verkopers van aandelen Essent.
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	In 2020 zijn drie BV’s (Verkoop Vennootschap BV, Vordering op Enexis BV en CBL Vennootschap BV) opgeheven en heeft voor deze BV’s een finale afrekening plaatsgevonden.

Bedragen afgerond op hele duizendtallen

CSV Amsterdam BV	Per 1 jan. 2021	Per 31 dec. 2021
Eigen vermogen	€ 392.593	€ 312.379
Vreemd vermogen	€ 27.162	€ 22.664
Resultaat na belasting 2021		-€ 42.665
Dividend (incl. 15% belasting)		0

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	Per 1 jan. 2021	Per 31 dec. 2021
Eigen vermogen	€ 1,6 mln.	€ 1,5 mln
Vreemd vermogen	€ 19.533	€ 6.925
Resultaat na belasting 2021		-€ 37.321
Dividend (incl. 15% belasting)		0

Activiteiten/prestaties/effecten	Acties die voortvloeien uit de afwikkeling van de verkoop aandelen Essent respectievelijk splitsing van Enexis BV.
Risico's en kansen	De risico’s voor de gemeente zijn zeer beperkt.
Ontwikkelingen / beleidsvoornemens	CSV Amsterdam kan nog niet worden opgeheven zolang nog procedures tegen de belastingdienst lopen.

Bodemzorg Limburg BV (Besloten Vennootschap), gevestigd te Maastricht-Aachen Airport.	
Doel/maatschappelijk belang	Bodemzorg Limburg beheert in opdracht van haar aandeelhouders de gesloten stortplaatsen in Limburg, ter bescherming van het milieu (waaronder grondwater) en ter voorkoming van negatieve gevolgen van bodemverontreiniging voor toekomstige generaties. Er zijn géén commerciële doeleinden.
Partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.

Bodemzorg Limburg BV (Besloten Vennootschap), gevestigd te Maastricht-Aachen Airport.	
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor Milieu vertegenwoordigt de gemeente in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente is houder van 340 aandelen van € 0,45 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2021 € 0. De gemeentelijke bijdrage bedroeg in 2021 € 3.124,75.
Activiteiten/prestaties/effecten	Het beheren van 9 gesloten stortplaatsen in Limburg. Dat beheer omvat onder andere het opsporen, analyseren en managen van milieurisico's van stortplaatsen en andere verontreinigde locaties.
Risico's en kansen	Het risico is nihil tenzij deze onderneming extra bijdragen vraagt bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de BV. Het risico dat dit gebeurt is zeer gering mede omdat de bedrijfsactiviteiten voornamelijk bestaan uit nazorg.
Ontwikkelingen	Bodemzorg Limburg zoekt actief naar mogelijkheden om gesloten stortplaatsen een maatschappelijk verantwoorde functie te geven. Momenteel lopen de voorbereidingen voor de realisatie van zonneparken, o.a. de locatie Bocholtz.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (Naamloze Vennootschap), gevestigd te 's Gravenhage.	
Doel/maatschappelijk belang	Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Partijen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut (publieke sector).
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van de Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente is houder van 11.232 aandelen van € 2,50 per aandeel (totaal € 28.078 = boekwaarde). Het dividend over 2020 (verantwoord in 2021) voor de gemeente Voerendaal bedroeg € 20.392,92.
Activiteiten/prestaties/effecten	Het verzorgen van kredietverlening, beleggingen, advisering, betalingsverkeer en e-banking, gebiedsontwikkeling en vastgoed-ontwikkeling voor en in samenwerking met overheidspartijen. Deze activiteiten staan in relatie tot programma bestuur en dienstverlening van de programmabegroting; specifiek het beleidsveld 'financiering'.
Risico's en kansen	BNG heeft tot 2021, in mijn met de aanbevelingen van de ECB, gewacht met het uitbetalen van dividend over het boekjaar 2019 en 2020. In maart 2021 heeft de BNG Bank met toestemming van de ECB een gedeelte van het dividend betaald. In oktober 2021 is, met het vervallen van de dividendrestricties, het restant over 2019 en 2020 betaald. Over 2021 zal er in plaats van 50%, 60% van de nettowinst (na uitkering aan houders van hybride kapitaal) worden uitgekeerd als dividend. Dit ter compensatie van de minder verkregen rentekorting. De impact van de oorlog in Oekraïne op de bank is nog altijd niet geheel in te schatten.
Ontwikkelingen	Met een gerealiseerde nettowinst van € 236 mln. over het verslagjaar 2021 is het rendement op het eigen vermogen met 5,5% boven de doelstelling van 3,7% uitgekomen. Belangrijke oorzaak van dit relatief hoge rendement is het positieve resultaat financiële transacties van € 100 mln. (t.o.v. € 17 mln. negatief in 2020). Dit is voornamelijk behaalt door marktveranderingen. Het renteresultaat (ad € 407 mln.) betreft een daling t.o.v. het resultaat van 2020 welke het gevolg is van minder verkregen rentekorting en de lage rentestand. Over 2021 zal er in plaats van 50%, 60% van de nettowinst (na uitkering aan houders van hybride kapitaal) worden uitgekeerd als dividend. Dit ter compensatie van de minder verkregen rentekorting. De hoogte van het nettoresultaat 2022 is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de veranderingen in de hoogte van de debiteurenvoorziening en de ontwikkeling van de marktveranderingen.

IBA Parkstad BV (Besloten Vennootschap), gevestigd te Heerlen.	
Doel/maatschappelijk belang	Invulling te geven aan de transformatie-/herstructureringsopgaven van Parkstad Limburg via de realisatie en ontwikkeling van de Internationale Bau Ausstellung Parkstad 2020/2021.
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal plus de provincie Limburg.
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder herstructurering is lid van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Voerendaal participeert voor € 374 in het totale aandelenkapitaal (€ 20.776) van de BV. Voor de looptijd van de BV dragen partijen € 47 mln. bij: de bijdrage van Voerendaal is maximaal € 852.409 over de looptijd van IBA. In 2021 heeft Voerendaal € 120.099 bijgedragen.
Activiteiten/prestaties/effecten	Het IBA-bureau heeft de volgende kerntaken: • organiseert de Open Oproep voor IBA-projecten en activeert projectdragers en allianties om mee te doen; • kwalificeert en selecteert projecten voor mogelijke financiële ondersteuning waarbij de regels ter uitsluiting van staatssteun worden gerespecteerd; • faciliteert, stimuleert en versterkt richtinggevende- en voorbeeldstellende • projecten voor de transformatie van Parkstad. De IBA-organisatie is niet de projectuitvoerder; • organiseert de communicatie rondom IBA Parkstad; • investeert in de kwaliteit van innovatieve- en spraakmakende IBA-projecten; • verwerft financiële middelen uit subsidies en sponsoring; • organiseert ondersteunende activiteiten facilitering van de uitvoering van IBA-projecten. • Organiseert een expojaar waarin behaalde resultaten en opgedane kennis worden geëtaleerd. IBA fungeert hierbij primair als kwaliteitsmachine voor de verbetering van initiatieven. De eerste open oproep van IBA Parkstad heeft gelopen tot en met 15 december 2014. In deze oproep zijn bijna 300 project-ideeën ingediend, die door de curator-directeur en het Q-team gewaardeerd. Eind 2017 maakten 50 projecten onderdeel uit van het IBA Uitvoeringsprogramma. Eind 2021 waren 32 deelprojecten gereed en zijn 24 deelprojecten in uitvoering. Verwacht wordt dat 60 (deel)projecten worden opgeleverd voor of tijdens expojaar, 9 (deel)projecten worden gestart tijdens het expojaar en lopen daarna door en 5 (deel)projecten starten na het expojaar.
Risico's en kansen	Doordat in het verleden reeds afschrijving van het aandelenpakket heeft plaats gevonden, is het risico nihil tenzij deze onderneming extra bijdragen vraagt bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de NV. Het risico dat dit gebeurd is zeer gering.
Ontwikkelingen	In 2020 is ten gevolge van de COVID-19 maatregelen het Expojaar niet gestart en opgeschoven naar zomer 2021-zomer 2022. De invulling van dit expojaar is nog aan veranderingen onderhevig gezien de onzekerheden rond de dan geldende maatregelen.

WoonWijzerWinkel Zuid Limburg (Besloten Vennootschap) gevestigd te Kerkrade	
Doel/maatschappelijk belang	Bijdragen aan de verduurzamingsopgave van Palet 1.0, 2.0 en 3.0.
Partijen	Gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal
Bestuurlijk belang	De wethouder Duurzaamheid is lid van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Voerendaal bezit voor €995 aan aandelen op een totaal van €20.000 aan aandelen. Daarnaast wordt jaarlijks een lening verstrekt tot in totaal € 63.000 welke met ingang van 2025 lineair wordt afgelost en uiterlijk op 01-01-2035 geheel is terugbetaald.
Activiteiten/prestaties/effecten	Met de WoonWijzerWinkel wordt beoogd: 1. Beschikbaar stellen van één loket voor duurzaamheid in Parkstad; 2. Versnellen van de verduurzaming van de particuliere woningvoorraad in Parkstad; 3. Creëren van een fysieke manifestatie van de aanpak PALET; 4. Tegengaan van ‘energiearmoede’ (nieuwe segregatie); 5. Creëren van kansen op de arbeidsmarkt voor de nieuwe ‘verduurzamers’ (installateurs etc.), in samenwerking met het onderwijs; 6. Professionaliseren van de installatiebranche; 7. Ontwikkelen van economisch potentieel voor ondernemers, inclusief MKB; 8. Versterken ‘van het groene’ imago van Parkstad; 9. Mogelijk uitrollen naar of aansluiten van partner gemeentes in (Zuid)-Limburg; 10. Beschikbaar stellen van een expertisecentrum Gasloos. De activiteiten van de WoonWijzerWinkel concentreren zich op de regio Parkstad en Limburg.
Risico’s en kansen	Met de WoonWijzerWinkel wordt tevens mogelijk gemaakt dat het economische verdienmodel lokaal verankerd is. De economische omzet in de regio bestaat uit twee delen; materiaalkosten en arbeidskosten. Op basis van het businessplan betekent dit gemiddeld een werkgelegenheid van 100 FTE per jaar binnen de regio. Dat betekent nieuwe kansen voor mensen die nu aan de kant staan, maar ook kansen voor mensen die nu al in die branche werkzaam zijn (bv. omscholing). Ten aanzien van de risico’s zijn benoemd het ontbreken van (voldoende) klanten, het ontbreken van financieringsmogelijkheden, te sterke concurrentie en het ontbreken van voldoende arbeidskrachten. Hiertegen zijn mitigerende maatregelen voorzien.
Ontwikkelingen	In de opstartfase van de BV wordt een dashboard ontwikkeld met stuurinformatie in afstemming met de reeds beschikbare meetinstrumenten en criteria. Elk jaar wordt door de aandeelhouders een kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie van de WoonWijzerWinkel uitgevoerd.

Paragraaf Weerstandvermogen & Risicobeheersing

Inhoud paragraaf

In onderdeel “jaarrekening” wordt uitgebreid ingegaan op de effecten van deze jaarrekening voor de financiële positie van de gemeente Voerendaal. Een van de belangrijkste aspecten voor het oordeel omtrent de financiële positie betreft het weerstandsvermogen. Bij weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin een gemeente in staat is middelen vrij te maken om mogelijke substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit ingrijpende consequenties heeft voor het voorgenomen beleid. Het weerstandsvermogen brengt tot uitdrukking de relatie tussen de weerstandscapaciteit en risico's die zich eventueel kunnen voordoen.

In artikel 11 van het BBV is het begrip weerstandsvermogen als volgt gedefinieerd:

'De relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie, te dekken'.

In principe bestaat weerstandscapaciteit uit de navolgende elementen:

Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
• Algemene reserve • Incidentele begrotingsruimte • Stille reserves • Post onvoorzien	• Onbenutte belastingcapaciteit • Structurele begrotingsruimte

Onderstaand zijn deze elementen nader toegelicht respectievelijk gekwantificeerd.

Algemene reserve.
De algemene reserve is de buffer die kan worden aangewend ter financiering van, in principe incidentele, opgetreden risico’s. De stand van de algemene reserve is per 31-12-2021 € 5.272.000 (begroot per 31-12-2021 € 3.284.000). Daarnaast wordt ook de reserve sociaal domein als buffer meegenomen. In principe worden bestemmingsreserves niet gekwalificeerd als incidentele weerstandscapaciteit. Echter de reserve sociaal domein heeft hoofdzakelijk als doel het opvangen van (incidentele) risico’s binnen dit domein (Jeugd, Participatie en Wmo). De stand van deze reserve is per 31-12-2021 € 1.452.000 (begroot per 31-12-2021 € 510.000). Zie voor verdere toelichting onderdeel Jaarrekening, hoofdstuk Reserves en voorzieningen.

De omvang van de stille reserves.
Van stille reserves is sprake indien de reële marktwaarde van de activa (bezittingen) de boekwaarde daarvan overstijgt. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als het bezit al geheel of gedeeltelijk afgeschreven is, maar nog wel bruikbaar voor een geïnteresseerde koper. Vaak worden als stille reserves genoemd gronden, gebouwen en aandelen. Praktisch gezien moeten deze bezittingen ook verkoopbaar zijn, willen zij dienen als weerstandsvermogen. Als dat zo is, doet zich tot slot nog het probleem voor van waardebepaling. De gemeente heeft nog diverse gronden, gebouwen en aandelen in bezit waarvan de marktwaarde de boekwaarde zou kunnen overstijgen. De meeste daarvan zijn echter niet verkoopbaar, bijvoorbeeld de gronden in een groengebied, het gemeentehuis of de onderwijsgebouwen. Gezien het inzicht hierin op dit moment zijn de stille reserves op nihil gesteld.

De post onvoorziene uitgaven.
De post onvoorzien bedraagt € 31.000. Deze is volledig ingezet voor bijzondere beloning medewerkers inzet in het kader van wateroverlast en donatie aan het nationaal rampenfonds in het kader van wateroverlast.

De onbenutte belastingcapaciteit.
Het totaal aan OZB, de rioolrechten en de afvalstoffenheffing bepalen welke mogelijkheden de gemeente tot belastingheffing heeft, het zogenoemde “belastingpakket”. Voor wat betreft het rioolrecht en de afvalstoffenheffing is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit omdat hierbij reeds 100% kostendekking is gerealiseerd. De onbenutte capaciteit van de OZB betreft de belastingheffing die nog kan plaatsvinden tot het niveau welke de gemeente moet heffen om voor toelating van een zogenoemde artikel 12 aanvraag (van de Financiële verhoudingswet) in aanmerking te kunnen komen. Volgens deze norm

kunnen gemeenten die in de financiële problemen raken een aanvraag indienen voor extra steun uit het gemeentefonds.

Beleidskaders

Uitgangspunt is dat het weerstandsvermogen van de gemeente voldoende moet zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat de continuïteit van de gemeente in gevaar komt. De algemene reserve is het belangrijkste component van het gemeentelijk weerstandsvermogen.

In de Nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 2017 door de raad vastgesteld op 6 juli 2017, die van toepassing is op deze begroting is de ***streefwaarde van de ratio van het incidentele weerstandsvermogen bepaald op 2 (= ruim voldoende)***. Het gaat hierbij om de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen.

In de nota Reserves en voorzieningen 2019 door de raad vastgesteld op 13 december 2018 heeft de raad besloten om naast de hierboven genoemd streefwaarde ook een ***minimale omvang van de algemene reserve*** vast te stellen, zijnde ***10% van de uitgaven conform het jaarlijks begrotingstotaal***. Deze omvang wordt jaarlijks in onderhavige paragraaf vastgesteld.

De benodigde weerstandscapaciteit stelt de gemeente vast aan de hand van een risico-inventarisatie. Alle sectoren inventariseren hun eigen risico's inclusief de kans van optreden en de financiële gevolgen.

Risico's

Algemeen
Een risico is de kans op het optreden van een gebeurtenis, die een (negatief) gevolg voor de gemeente met zich mee kan brengen. Het gaat om een onzekere gebeurtenis met financiële en/of materiële gevolgen. Het risico kan o.a. van juridische, organisatorische, bedrijfseconomische of milieutechnische aard zijn. Van belang hierbij is om het risico te onderkennen, zoveel als mogelijk te kwantificeren (wat is de kans dat het risico werkelijkheid wordt en de inschatting van de financiële gevolgen) en maatregelen treffen om het risico te verminderen.

Risicoprofiel Gemeente Voerendaal
De risico's zijn bij het opstellen van de begroting 2021 geïnventariseerd. In het beginsel worden alleen de risico's van materiële betekenis (substantiële impact op de financiële positie) en waarvoor geen maatregelen zijn getroffen in de beoordeling betrokken. Het kwantificeren van de risico's vindt plaats door de kans (de waarschijnlijkheid dat het risico zich voordoet) te vermenigvuldigen met het gevolg (de schade als het risico zich werkelijk voordoet). Hier vloeit vervolgens de risicoscore uit waarmee de risico's worden geprioriteerd in laag, midden en hoog.

In onderstaande tabel geven wij de begrote risico's aan inclusief de aard (incidenteel / structureel) en het rekenbedrag in de begroting. Deze worden afgezet tegen de risico's die zich in de jaarrekening 2021 werkelijk hebben voorgedaan.

Risico	**Structureel / Incidenteel**	**Rekenbedrag begroting**		**Bedrag in de jaarrekening**
Calamiteitenfonds Mijn(water)schade	Incidenteel	4.000		0
Overige risico's	Incidenteel	0		179.000
Totaal incidentele risico's		***4.000***		***179.000***
Algemene uitkering	Structureel	89.000		0
Nieuwe wetten / deregulering	Structureel	PM		0
Verbonden partijen	Structureel	24.000		0
Sociaal domein	Structureel	14.000		0
Rente	Structureel	36.000		0
Overige risico's	Structureel	83.000		0

Risico	Structureel / Incidenteel	Rekenbedrag begroting		Bedrag in de jaarrekening
Totaal structurele risico's		***246.000***		***0***
Totaal risico's		***250.000***		***179.000***

Onderstaand zijn de hierboven weergegeven risico's nader toegelicht.

Calamiteiten Mijn(water)schade
Sinds het staken van oppompen van Mijnwater in 1994 wordt nog steeds schade geleden als gevolg van beweging van de bodem die veroorzaakt is door de aanleg en/of exploitatie van mijnbouwwerken waaronder begrepen schade als gevolg van bodembewegingen die het gevolg zijn van het geleidelijk vollopen van mijnen met mijnwater. Momenteel is nog niet duidelijk wie verantwoordelijk is voor nieuwe mijnschades. Voor schrijnende gevallen waarbij de veiligheid in het geding komt, is daarom een calamiteitenfonds ingericht. Alleen indien een schadegeval zich op het eigen grondgebied van de gemeente Voerendaal voordoet, kan het aandeel van Voerendaal in het calamiteitenfonds worden aangesproken. In 2021 heeft het risico zich niet voorgedaan.

Overige risico's van incidentele aard
In 2021 heeft zich één risico voorgedaan van incidentele en onvoorziene aard, welke opgevangen is binnen het rekeningresultaat;
- € 179.000 Wateroverlast door de extreme weersomstandigheden.

Algemene uitkering
Met ingang van 2012 is de systematiek van "samen trap op – samen trap af" weer ingevoerd. Dit betekent dat het gemeentefonds weer direct gekoppeld is aan de omvang van de rijksuitgaven: hogere rijksuitgaven resulteren in een hogere uitkering uit het gemeentefonds, maar ook lagere rijksuitgaven resulteren in een lagere uitkering uit het gemeentefonds. De meerjarige ontwikkeling van de algemene uitkering blijft een onzekere factor. In 2021 heeft zich het risico niet voorgedaan, m.a.w. er was geen sprake van een nadelig financieel effect (begroot versus werkelijk).

Nieuwe wetten / deregulering

Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen
Per 1 januari 2016 zijn de gemeenten (voor zover zij handelen als ondernemer) belastingplichtig geworden voor de vennootschapsbelasting. Uit het jaarlijkse onderzoek (door een extern bureau) naar belaste handelingen van onze gemeente is gebleken dat in 2021 géén vennootschapsbelasting verschuldigd is.

Verruiming van de btw-sportvrijstelling
Met ingang van 1 januari 2019 is de zogenaamde btw-sportvrijstelling niet meer van toepassing op gemeenten. Dat betekent dat de gemeente de btw op kosten rond de sportaccommodaties niet meer bij de belastingdienst kan terug vragen. Ter (gedeeltelijke) compensatie van dit nadeel is voor onze gemeente de 'specifieke uitkering sport' aangevraagd en door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport toegekend.

Omgevingswet
De invoering van de nieuwe Omgevingswet is inmiddels uitgesteld naar 1 januari 2023.. Een enorme operatie die het omgevingsrecht bundelt uit veertig bestaande wetten en honderden onderliggende besluiten en regelingen. Het geheel van financiële consequenties is nog niet volledig uitgekristalliseerd.

Sociaal domein
Binnen het sociaal domein betreft het veelal open-einde regelingen, hetgeen jaarlijks fluctuaties in de uitvoering als gevolg heeft. De lagere lasten jeugdzorg in 2021 worden veroorzaakt door de in de mei- en septembercirculaire 2021 gemeentefonds extra toegekende middelen voor (acute) problematiek jeugdzorg (€ 260.000) en aanpakken wachttijden specialistische jeugdzorg (€ 30.000).

Op basis van de toegekende compensatie middelen COVID-19-pandemie (€ 95.000), is € 42.000 toegevoegd aan de reserve Sociaal domein t.b.v. inhaalzorg jeugd/Wmo en continuïteit cruciale jeugdzorg en € 32.000 aan de doorbetaling coronacompensatie exploitatietekorten WOZL.

Bij de Wmo 2015 was in 2021 wel sprake van hogere lasten. Het merendeel had betrekking op de

huishoudelijk zorg a.g.v. een stijging in het cliëntaantal, meer toegekende woningaanpassing en toename verstrekkingen in de vorm van een persoonsgebonden budget en toename persoonsgebonden budget vanwege verstrekking complexe hulpmiddelen buiten het kernassortiment om. Dit is opgevangen binnen de totale exploitatie 2021.

Rente
Op het moment dat de rente gaat stijgen, kost het meer geld om financiële middelen aan te trekken.
In 2021 was nog steeds sprake van stabiliserende trend in de kapitaal- en geldmarktrente. Daarnaast bevond het kortlopende renteniveau zich in 2021 onder de 0%, ofwel een negatieve rente. Hierdoor heeft het risico dat de rente hoger is, dan waarmee in de begroting is gerekend, zich in 2021 niet voorgedaan.

Overige risico's van structurele aard
Overige risico's van structurele aard hebben zich in 2021 niet voorgedaan.

Weerstandscapaciteit

Bij de weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Dit wordt gedaan om inzicht te bieden in de duurzaamheid waarmee tegenvallers kunnen worden opgevangen.

De structurele weerstandscapaciteit (oftewel weerstandscapaciteit binnen exploitatie) betreft de middelen die permanent kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te kunnen vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. Het gaat hierbij om de (potentiële) financiële ruimte van de gemeente, die jaarlijks in de begroting is ingebouwd.

In 2021 hebben zich geen risico's voorgedaan met structurele effecten.

Met incidentele weerstandscapaciteit (oftewel weerstandscapaciteit van het vermogen) wordt het vermogen bedoeld om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken. Het gaat hierbij om beschikbare reserves waaraan geen bestemming hangt.

Onderstaand wordt de **incidentele weerstandscapaciteit** voor 2021 in beeld gebracht:

	Begroting 2021	**Jaarrekening 2021**
Algemene Reserve	3.388.000	5.272.000
Reserve sociaal domein	522.000	1.452.000
Stelpost onvoorzien	31.000	0
Totaal incidentele weerstandscapaciteit	**3.941.000**	**6.724.000**

Om te kunnen bepalen of de hoogte van het weerstandsvermogen voldoende is, wordt gebruik gemaakt van de ratio weerstandsvermogen.

De ratio weerstandsvermogen wordt als volgt berekent:

$$\textbf{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\textbf{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\textbf{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De weerstandscapaciteit in relatie tot de opgekomen risico's in 2021 is echter niet meer van belang. De risico's zijn immers of ten last van de reserves gebracht of verdisconteerd in het rekeningresultaat. Om deze reden is geen weerstandsratio berekend gebaseerd op de weerstandscapaciteit per ultimo 2021.

De weerstandscapaciteit ultimo 2021 is wel van belang voor het jaar 2022. Deze moet immers voldoende zijn om de risico's zoals geformuleerd in de begroting 2022 te kunnen opvangen.

De incidentele weerstandscapaciteit per ultimo 2021 is met € 2.783.000 toegenomen t.o.v. de begroting 2021. Dit heeft tot gevolg dat de berekende ratio van het incidentele weerstandsvermogen voor 2022 hiermee verder verbeterd en daarmee uitstekend blijft.

Kengetallen financiële positie

Naast de analyse van de risico's en het weerstandsvermogen bevat deze paragraaf onderstaande set van financiële kengetallen die verder inzicht geven in de financiële positie van de gemeente. De kengetallen zijn in onderstaande (wettelijk voorgeschreven) tabel weergegeven.

Jaarverslag 2021				
Kengetallen:		Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
1.	Netto schuldquote	65,33%	99,04%	78,80%
2.	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	57,76%	93,85%	71,39%
3.	Solvabiliteitsratio	41,82%	36,56%	45,27%
4.	Structurele exploitatieruimte	3,27%	0,36%	5,46%
5.	Grondexploitatie	0,00%	0,00%	0,00%
6.	Belastingcapaciteit	118,99%	120,23%	109,73%

Ad 1. Netto schuldquote:
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie. De daling van de netto schuldquote t.o.v. de begroting 2021 wordt veroorzaakt door hogere baten (zie hiervoor het onderdeel "analyse rekeningresultaat 2021") en daartegenover lagere vaste schulden (t.g.v. aflossingen).

In de handreiking "Houdbare gemeentefinanciën" van de VNG wordt voor de netto schuldquote een signaalwaarde van 100% genoemd als indicatie dat een gemeente moet gaan opletten. De provincie hanteert de signaalwaarde van 90%. Er blijft dan weinig leencapaciteit over om tegenvallers op te vangen. Een waarde van 130% wordt in beginsel aangegeven als kritische grens. Boven die grens is sprake van een zeer hoge schuld en kan de houdbaarheid van de gemeentefinanciën in gevaar zijn. De gemeente zou dan terughoudend moeten zijn met investeringen en voorraden bouwgrond en leningen moeten afbouwen.

Ad 2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen. Verwijzend naar de toelichting van de netto schuldquote resulteert het meenemen van de doorgeleende gelden, met specifiek de verstrekte converteerbare hybride lening aan Enexis, tot een positievere (t.o.v. de begroting 2021) gecorrigeerde schuldquote.

Ad 3. Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. De solvabiliteit is t.o.v. 2020 en de begroting 2021 verder gestegen. Dit wordt veroorzaakt door de toename van het eigen vermogen door met name het positieve rekeningresultaat. Een ratio tussen de 25% – 40% geeft een "financieel gezond" beeld weer.

Ad 4. Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Het onderscheid tussen structureel en incidenteel is ook in een notitie van de commissie BBV vastgelegd en moet conform het BBV ook in de begroting en jaarstukken worden onderbouwd. Indien de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente flexibeler dan waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De structurele exploitatieruimte wordt

bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. De stijging van de totale baten zorgt voor een verbetering t.o.v. de begroting 2021.

Ad 5. Grondexploitatie
De grondexploitatie kan een forse impact hebben op de financiële positie van decentrale overheden. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen. De grondpositie van de gemeente Voerendaal is dermate laag dat geen risico's worden gelopen. Dit wordt bevestigd wordt door de kengetallen in de tabel.

Ad 6. Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk van de gemeente Voerendaal zich verhoudt ten opzicht van het landelijk gemiddelde. Voor de berekening van de belastingcapaciteit worden de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden in onze gemeente (€ 992) vergeleken met het landelijk gemiddelde conform atlas van de lokale lasten 2022 (€ 904). De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Ten opzichte van het landelijke gemiddelde blijkt dat Voerendaal zijn belastingcapaciteit nagenoeg volledig benut. Dit betekent dat het genereren van eigen inkomsten door het heffen van belastingen boven het landelijk niveau zit.

Beoordeling kengetallen algemeen
Het is van belang inzicht te hebben in de financiële status (hoe financieel gezond is de gemeente) en de financiële weerbaarheid (welke mogelijkheden zijn er in financieel moeilijke tijden). Door middel van bovengenoemde indicatoren wordt inzicht (een indicatie) gegeven in de financiële status en weerbaarheid op een bepaald meetmoment. Het is een technische analyse waarbij verder uitleg noodzakelijk kan zijn. Eén afzonderlijk kengetal zegt weinig over de financiële positie van de gemeente. De kengetallen dienen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding te worden bezien. Alleen dan geven ze een goed inzicht in de financiële positie van de gemeente.

Er worden door de Provincie geen conclusies getrokken op basis van deze kengetallen. Voor het toekennen van de toezichtsvorm (repressief of preventief toezicht) blijven het structureel en reëel sluitend zijn van de (meerjaren)begroting en de tijdige inzending van de begroting en jaarstukken de bepalende criteria, zoals opgenomen is in artikel 203 van de gemeentewet.

Ten opzichte van een daling in voorgaande jaren is de schuldquote weer lichtelijk gestegen. De schuldquote laat de komende jaren een stijgende lijn zien. Hetgeen met name komt door de financieringsvraag als gevolg van de geplande investeringsuitgaven gedurende de komende jaren.

De jaarrekening laat een positieve solvabiliteitsratio zien. Echter, zoals ook in de begroting 2022 aangegeven, zal deze iets afnemen door de inzet van reserves bij met name investeringsprojecten. Maar blijft naar verwachting nog steeds voldoende boven de 'signaleringswaarde' van 20 procent.

De ratio van de structurele exploitatieruimte is positief. De structurele exploitatieruimte ligt voor de jaren 2022– 2025 tussen de 0,4% en 0,1%. Dit geeft aan dat de structurele baten net toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. In andere woorden: er is in principe geen ruimte om een mogelijke stijging van de structurele lasten te dekken of een daling van de structurele baten op te vangen.
Hiermee zitten we voor de provincie qua signaleringswaarde tussen minst risicovol (>0%) en neutraal (= 0%) in.

De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De kengetallen moeten daarbij in samenhang worden bezien. Het kengetal belastingcapaciteit geeft inzicht in de mogelijkheid tot hogere baten.

Paragraaf Open Club Klimmen

Wat wilden we bereiken in 2021?

Conform het ontwikkelplan Open Club Klimmen zullen gebouw en buitenruimte samen ontworpen worden door een integraal ontwerpteam. In juli 2020 is het Europese aanbestedingstraject gestart voor het aanbesteden van het integraal ontwerpteam. Indien alles volgens planning verloopt kan het contract met het geselecteerde ontwerpteam medio november 2020 worden afgesloten.

In 2021 zullen de volgende stappen worden gezet in de realisatie van gebouw en sportpark:

- Het opstellen van een schetsontwerp en voorontwerp gebouw en buitenruimte. De planning is dat het VO gereed is eind april 2021.
- Na goedkeuring van het fasedocument VO zal de fase van Definitief ontwerp starten.
- Parallel aan deze stap zal ook het planologische traject worden opgestart met het opstellen van de ruimtelijke onderbouwing voor het bestemmingsplan.
- Eveneens Parallel aan deze stap zal de aanbesteding van de bouwteampartner plaatsvinden.
- De fase van Definitief Ontwerp is voorzien van mei tot en met Q3 2021.
- Q 4 2021 (deze fase loopt door in 2022) is het uitwerken van een technisch ontwerp voorzien

Herstelmaatregelen WETRA veld
De oplevering van de voetbalvelden en met name het WETRA-veld zijn niet conform het bestek. De aannemer en de directievoerder zijn aansprakelijk gesteld en zij zijn in de gelegenheid gesteld de gebreken te herstellen. Zij hebben dit herstel niet binnen de aangegeven periode uitgevoerd. In 2020 heeft de gemeente opdracht gegeven voor het opstellen van een herstelplan. Op basis van dit herstelplan zal bepaald worden wat de volgende stappen zijn in het herstel en in de juridische procedure. Naar verwachting zullen de herstelmaatregelen in 2021 worden uitgevoerd.

Projectorganisatie
De projectorganisatie bestaat uit de stuurgroep OCK (waarin gemeente, INNOVO en de overige gebruikers vertegenwoordigd zijn), de projectgroep en een aantal werkgroepen die inhoudelijke bouwstenen uitwerken. Voor het aansturen van het ontwerp- en bouwproces is een (externe) projectmanager van de RO groep ingehuurd.
De inhoudelijke bouwstenen worden ontwikkeld door:
het ontwerpteam;
de werkgroep RO-bestemmingsplan;
de werkgroep programmering;
de werkgroep beheer en exploitatie.
De hoofdgebruikers zullen bij het hele proces worden betrokken via het gebruikersoverleg.

Inhoudelijke samenwerking
In 2021 wordt de inhoudelijke en programmatische samenwerking verder vormgegeven en ontwikkeld met partners. Op deze wijze ontstaat reeds een Open Club zodat bij realisatie gebouw en buitenruimte de partners elkaar kennen en de 1^{e} vormen van samenwerking al zijn ontstaan.

Communicatie
In 2020 is een communicatieplan opgesteld, waarin de communicatiemomenten en de inbreng van de diverse partijen/gremia is uitgewerkt. Na start van het integraal ontwerpteam wordt de uitvoering van het communicatieplan opgestart.

Wat is er gerealiseerd in 2021?

Samen met de gebruikers is eerst het voorlopig ontwerp vastgesteld waarna nu ook het definitief ontwerp, op details na, afgerond wordt. Er hebben diverse optimalisaties plaatsgevonden om het gebruik van alle ruimten te optimaliseren.
Er heeft een Europese aanbesteding plaatsgevonden voor de bouwteampartner, hieruit is Koppen Bouw BV naar voren gekomen.

Er is een extra subsidie binnengehaald voor het project vanuit de DU Bevolkingsdaling ter hoogte van € 500.000.
Er is gewerkt aan het opstellen van het ontwerpbestemmingsplan Open Club Klimmen. Hiervoor zijn het onderzoeken uitgevoerd op het gebied van verkeer en parkeren, geluid, stikstof, externe veiligheid, water, archeologie en ecologie. Deze zijn allemaal verwerkt in de ruimtelijke onderbouwing van het ontwerpbestemmingsplan. Het vaststellen van het bestemmingsplan staat in de planning in juli 2022.
Op het gebied van beheer en exploitatie is de werkgroep Beheer en exploitatie aan de slag om te komen tot de uitwerking van een model voor de Open Club waarin bepaalde diensten professioneel worden belegd, en andere (bepaalde) diensten door vrijwilligers worden uitgevoerd in de Open Club. Verder is de werkgroep het gebruik van de multifunctionele ruimten en de bar/kantine-exploitatie nader aan het uitwerken.
Op het gebied van programmatische samenwerking hebben weer enkele bijeenkomsten plaatsgevonden. hieruit zijn concrete afspraken voortgekomen om actief met elkaar reeds aan de slag te gaan waar mogelijk. COVID houdt dit tot op zekere hoogte tegen maar daar waar er mogelijkheden zijn zoeken partners elkaar op.

Paragraaf COVID-19-pandemie

Ook in 2021 heeft de COVID-19-pandemie een grote stempel gedrukt op de maatschappij en het functioneren van ons als overheid. Vanaf het begin van de pandemie zijn de nationale overheden leidend geweest. In de bestrijding van de pandemie en de directe, medische gevolgen ervan. Van zorg, tot testen, tot regels en vaccinaties. Op de schaal van de veiligheidsregio's is vervolgens de uitvoering geborgd, zoals in het gebied van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. En ook in de bestrijding van de economische gevolgen zijn de nationale overheden leidend. Zo zijn in Nederland de TONK- en TOZO-regeling ingesteld om ondernemers en bedrijven te ondersteunen gedurende de pandemie. Op lokaal niveau is uitvoering gegeven aan deze regelingen.

In de afgelopen twee jaar is in de gemeente Voerendaal gehandeld in lijn met wat landelijk en met collega-gemeenten werd afgesproken. Met inwoners, bedrijven, verenigingen en onze maatschappelijke partners zijn we de afgelopen twee jaar voortdurend in gesprek geweest. COVID-19 is een gebeurtenis die niet aan een programma of taakveld is toe te rekenen, maar heeft wel betrekking op de gehele decentrale overheid en op veel programma's en taakvelden. Met deze paragraaf wordt integraal toegelicht welke gevolgen COVID-19 in 2021 op de gemeente Voerendaal heeft gehad en welke maatregelen, activiteiten en werkzaamheden genomen zijn.

Gedurende de pandemie is het leven in Voerendaal zo veel als mogelijk doorgegaan binnen de gestelde regels. Parallel hieraan is ook de dienstverlening van bedrijven, instellingen en overheid in stand gebleven, waar dat mogelijk was. Iedere beroepsgroep heeft naar maximale inspanning geprobeerd om zaken in de lucht te houden. Thuisonderwijs, maaltijden bezorgen, extra sanitaire faciliteiten op campings, aandachtstelefoontjes, afhaalmogelijkheden en werken op afstand als voorbeelden hoe extra inspanningen zijn geleverd om de maatschappij toch draaiende te houden. Eind 2021 is gestart met de ontwikkeling van het coronaherstelplan: met dit plan wordt beoogd op een eigentijdse wijze invulling te geven aan de maatschappelijke problemen, die corona heeft veroorzaakt.

Noodfonds
Aan gemeentelijke kant is vrijwel direct een noodfonds ingericht om de maatschappelijke en financiële effecten zoveel als mogelijk te beperken. Binnen het noodfonds worden kosten gedekt voor ondersteuning van maatschappelijke initiatieven, niet-geleverde diensten, extra personele inzet en andere ondersteuningsmaatregelen. Het zijn onvermijdbare en noodzakelijke kosten in de bestrijding van de effecten van de pandemie. Ook de lokale ondersteuningsmaatregelen zijn ondergebracht in het noodfonds:

- Subsidies aan verenigingen 100% doorbetalen met tevens het verzoek dat zij de accommodatiekosten 100% doorbetalen.
- Exploitatiebijdragen aan stichtingsbesturen van gemeenschapsvoorzieningen 100% doorbetalen.
- Huren van gemeentelijk vastgoed opschorten en na coronacrisis balans opmaken, waarbij ook wordt nagegaan of kwijtschelden (al dan niet deels) aan de orde is.
- Leerlingenvervoer voor 80% doorbetalen op basis van advies/ richtlijn VRZL
- Leveranciers van zorg 100% bevoorschotting/betalen en na afloop van de maatregelen op basis van landelijke afspraken al dan niet afrekenen.
- Lokale initiatieven ondersteunen waarmee lokale ondernemers pr krijgen voor (afhaal)producten.
- Lokale sociale initiatieven ondersteunen.

Daarnaast zijn op het gebied van gemeentelijke belastingen gezamenlijke afspraken gemaakt rondom de heffing en inning van leges en belastingen. De lokale ondersteuningsmaatregelen zijn aanvullend geweest op de Rijksmaatregelen gericht op ondernemers en branches.
Via TONK en TOZO zijn ondernemers ondersteund gedurende de pandemie: deze regeling voor ondernemers zorgde voor compensatie van inkomstendaling en vergoeding van kosten. Beide regelingen zijn door Kompas, intergemeentelijke sociale diensten voor Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal, uitgevoerd op Zuid-Limburgse schaal. Het aantal werkzoekenden en bedrijven is, mede daardoor, constant gebleven. Ook zijn lokale acties op touw gezet als de ondersteuningsactie voor minima en de actie om nieuwe ideeën binnen het verenigingsleven te faciliteren via een financiële bijdrage.

Extra middelen
Op twee specifieke onderdelen is het Rijk, aanvullend, ruimhartig geweest. Zo zijn er extra middelen voor cultuur en onderwijs beschikbaar gesteld om extra impulsen te geven en om eventuele (leer-)achterstanden in te halen.

Onderwijs
Alle scholen ontvangen vanuit de rijksoverheid middelen voor het inhalen van onderwijsachterstanden die zijn ontstaan ten gevolge van de coronamaatregelen. De gemeente ontvangt in aanvulling hierop ook een vast bedrag per leerling. Gezamenlijk hebben onderwijspartners en de gemeente Voerendaal een stimulerend aanbod ontwikkeld voor de Voerendaalse jeugd. Hierover is in 2021 besluitvorming voorbereid.

Cultuur
De culturele en creatieve sector is hard geraakt door de coronacrisis. Het Rijk heeft daarom aan alle Nederlandse gemeenten compensatiemiddelen ter beschikking gesteld voor 'Ondersteuning lokale culturele infrastructuur' in het kader van COVID-19. De extra middelen ter ondersteuning van de lokale culturele infrastructuur zijn verdeeld in de lokale en regionale cultuursector. Hierover is in 2021 besluitvorming voorbereid.

Financiële verantwoording
De COVID-19 gerelateerde lasten en baten zijn verantwoord op de taakvelden waar ze het meest betrekking op hebben.

JAARREKENING

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten per programma

(bedragen x € 1.000)	Primitieve Begroting 2021			Bijgestelde Begroting 2021			Jaarrekening 2021		
Programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Bestuur en ondersteuning	1.805	163	-1.642	1.759	163	-1.596	1.635	206	-1.429
Veiligheid	1.225	5	-1.220	1.295	69	-1.226	1.373	118	-1.255
Verkeer, vervoer en waterstaat	2.021	51	-1.970	2.086	51	-2.035	2.192	144	-2.048
Economie	239	1	-238	278	31	-247	293	32	-261
Onderwijs	917	158	-759	986	184	-802	906	180	-726
Sport, cultuur en recreatie	2.762	210	-2.552	2.853	207	-2.646	2.622	230	-2.392
Sociaal domein	10.744	1.996	-8.748	10.912	1.928	-8.984	11.896	3.136	-8.760
Volksgezondheid en milieu	3.217	3.316	99	3.298	3.316	18	3.546	3.738	192
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	912	171	-741	930	154	-776	1.037	433	-604
Subtotaal programma's	**23.842**	**6.071**	**-17.771**	**24.397**	**6.103**	**-18.294**	**25.500**	**8.217**	**-17.283**
Algemene dekkingsmiddelen	125	20.902	20.777	145	21.869	21.724	199	22.263	22.064
Overhead	3.530	2	-3.528	3.652	19	-3.633	3.427	28	-3.399
Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	31	0	-31	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**27.528**	**26.975**	**-553**	**28.194**	**27.991**	**-203**	**29.126**	**30.508**	**1.382**
Toevoeging / Onttrekking reserves	0	512	512	309	949	640	529	631	102
Totaal begroting – rekening	**27.528**	**27.487**	**-41**	**28.503**	**28.940**	**437**	**29.655**	**31.139**	**1.484**

Begrotingsrechtmatigheid

De begrotingsrechtmatigheid wordt per afzonderlijk programma beoordeeld. Hierbij worden alleen de lasten beoordeeld. Indien de werkelijke lasten meer dan 10% (met een maximum van € 50.000) hoger zijn dan het door de raad vastgestelde budget, is er sprake van een begrotingsonrechtmatigheid (conform financiële verordening 2017). Hierbij worden conform het BBV hogere baten buiten beschouwing gelaten.

Geconstateerd is dat bij 5 van de programma's de overschrijding van de werkelijke totale lasten, afgezet tegen de laatst bijgestelde begroting 2021, de vooraf toegestane marge van 10% met een maximum van € 50.000 te boven gaan. Het gaat hier om de programma's "Veiligheid", "Verkeer, vervoer en waterstaat", "Sociaal domein", "Volksgezondheid en milieu" en "Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing". Bij 3 van deze 5 programma's staan specifiek hogere baten tegenover.

Bij programma "Veiligheid" betreft het een overschrijding van € 78.000. Deze wordt met name veroorzaakt door kosten sanering drugsdumpingen en doorbetaling specifieke uitkering CTB (corona toegangsbewijzen). Voor de kosten sanering drugsdumpingen zijn provinciale bijdragen ontvangen.

“Verkeer, vervoer en waterstaat” betreft het een overschrijding van € 106.000. Deze wordt met name veroorzaakt door de toerekening van salariskosten en inhuur aan taakveld “Verkeer en vervoer” en extra gemaakte kosten als gevolg van wateroverlast. Daarnaast zijn lagere kosten gemaakt voor vervanging lichtmasten en armaturen en lagere kapitaallasten.

Bij programma “Sociaal domein” betreft het een overschrijding van € 896.000. Deze wordt met name veroorzaakt door uitkeringen in het kader van de TOZO regeling (tijdelijke ondersteuning zelfstandige ondernemers). Hier staat een specifieke uitkering tegenover (zie baten).

Bij programma “Volksgezondheid en milieu” betreft het een overschrijding van € 178.000. Deze wordt met name veroorzaakt door de wijze van facturatie door RD4 als gevolg van BTW-wetgeving. Hierdoor dienen de uitgaven bruto te worden verantwoord. Hier staan inkomsten tegenover, waardoor hier per saldo slechts een kleine overschrijding resteert. Daarnaast is binnen het taakveld riolering (budgettair neutraal) sprake van hogere kosten als gevolg van de wateroverlast in juli.

Bij programma “Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing” betreft het een overschrijding van € 107.000. Deze wordt met name veroorzaakt door de toerekening van salariskosten en inhuur aan de taakvelden “Ruimtelijke ordening” en “Wonen en bouwen”.

De afwijkingen bij “mutaties reserves” worden nader toegelicht bij hoofdstuk Reserves en Voorzieningen.

Analyse Rekeningresultaat 2021

Het meest in het oog springend in een jaarrekening is natuurlijk het resultaat. Wordt het jaar afgesloten met een overschot of hebben we een tekort? Het jaar 2021 laat een overschot zien van € 1.484.052.
Het rekeningresultaat is het uiteindelijke verschil tussen baten en lasten van de gemeente Voerendaal. De primitieve begroting 2021 toonde een tekort van € 41.000 (saldo primitieve begroting). Het verloop van het resultaat is onderhevig aan veranderingen die zich gedurende het boekjaar 2021 hebben voorgedaan. Het College heeft hierover tussentijds verantwoording aan de Raad afgelegd.

Onderstaand is het verloop van het resultaat samengevat weergegeven.

Rekeningresultaat 2021	mutaties	stand
Primitieve begroting 2021 (november 2020)		**-/- 41.000**
Raadsbesluiten december 2020 t/m mei 2021	99.000	
Mutaties voorjaarsrapportage 2021	-/- 75.000	
Saldo Voorjaarsrapportage 2021		**-/- 17.000**
Raadsbesluiten juni t/m november 2021	0	
Mutaties najaarsrapportage 2021	392.000	
Saldo Najaarsrapportage 2021		**375.000**
Raadsbesluiten december 2021	62.000	
Effecten bij het opmaken van de jaarrekening 2021	1.047.000	
Saldo jaarrekening 2021		**1.484.000**

Het genoemde resultaat is het resultaat vóór resultaatbestemming. Onder bestemming jaarrekeningsaldo wordt nader ingegaan op de resultaatbestemming. Hierin wordt voorgesteld om nog € 284.000 aan reserves en voorzieningen toe te voegen. De jaarrekening 2021 sluit dan uiteindelijk met een voordelig resultaat van € 1.200.000. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

In de analyse van de jaarrekening wordt uitgegaan van het resultaat vóór resultaatbestemming, zijnde € 1.488.000, omdat bestemming van het resultaat is voorbehouden aan de raad.

In de primitieve begroting 2021 werd een negatief saldo geraamd van € 41.000. Ten opzichte hiervan zijn vervolgens tot en met de raadsvergadering van december 2021 door de raad € 478.000 (saldo mutaties tot opmaken jaarrekening 2021) aan bijstellingen geautoriseerd. Hiermee sloot het begrotingsjaar 2021 met een positief saldo van € 437.000.

Het verschil ad € 1.047.000 met het uiteindelijk jaarrekeningresultaat heeft voornamelijk een incidenteel karakter dat met name veroorzaakt wordt door extra inkomsten (algemene uitkering, Rijkscompensatie COVID-19 pandemie, opbrengst bouwleges, verkoop grond Licom NV en vrijval voorziening dubieuze debiteuren) én lagere uitgaven (COVID-19 pandemie, jeugd, openbare verlichting en openbaar groen). Voor een gedetailleerd overzicht wordt verwezen naar de toelichting op de volgende pagina's.

In de volgende tabel wordt inzicht gegeven in de wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2021 die hebben geleid tot het uiteindelijke rekeningresultaat 2021. Deze bijstellingen zijn voor een groot deel reeds door de raad geautoriseerd (deel A) en voor een bepaald deel naar voren gekomen bij het opmaken van de jaarrekening (deel B). In onderstaande tabel wordt een nadelig effect met het “- teken” weergegeven.

Analyse rekeningresultaat 2021		**Effecten 2021**		**Saldo 2021**
		Lasten	**Baten**	
Primitieve begroting 2020				**-41.000**
A. Geautoriseerde bijstellingen (aan de hand van raadsvergaderingen in 2021)				
Stadsregio Parkstad Limburg (RB 2021/1/4)		-14.000		
Gegevenshuis, 1e begrotingswijziging 2021 (RB 2021/4/6)		-14.000		
Kompas, 1e begrotingswijziging 2021 (RB 2021/4/4)		117.000		
Omnibuzz, 1e begrotingswijziging 2021 (RB 2021/4/10)		10.000		
Uitzenden raadsvergaderingen	vjr	-8.000		
Recepties en bijeenkomsten / Facilitaire zaken	vjr	14.000		
IBA-bijdrage	vjr	-75.000		
Licentiekosten MOR-applicatie	vjr	-3.000		
Algemene uitkering gemeentefonds, mutaties sept./dec./mrt. circ. 2020-2021	vjr		362.000	
Toevoeging aan egalisastievoorziening afvalstoffenheffing	vjr	-20.000		
Toevoeging aan reserve Sociaal Domein, brede aanpak dak- en thuisloosheid	vjr	-32.000		
Toevoegiing aan algemene reserve (noodfonds COVID-19)	vjr	-189.000		
Gladheidbestrijding	vjr	-17.000		
Ondersteuning sportverenigingen	vjr	14.000		
TONK (cf maartcirculaire gem.fonds 2021)	vjr	-23.000		
Uitvoering Wet maatschappelijke ondersteuning	vjr	-8.000		
Huisvesting statushouders	vjr	55.000	-52.000	
Leefbaarheid/verenigingsondersteuner	vjr	-23.000		
Jeugdgezondheidszorg (actieprogramma Kansrijke Start)	vjr	-4.000		
RUD Zuid-Limburg	vjr	-7.000		
Regievoeringsfunctie milieu	vjr	-36.000		
Lokale versterking omgevingsveiligheid	vjr	-2.000		
Exploitatie pand Kerkplein 54	vjr		-9.000	
Herstel muur perceel Haspengouw 14	vjr	-7.000		
Chalet Haspengouw 6	vjr	3.000	-8.000	
Algemene uitkering gemeentefonds, mutaties mei/sept circ.	njr		656.000	
Gemeentefondsuitkering Sociaal Domein, mutaties mei/sept circ	njr		-41.000	
Toevoeging aan algemene reserve (noodfonds COVID-19)	njr	-30.000		
Stelpost loon- en prijsstijging, vrijval	njr	160.000		
Peuteropvang, huurovereenkomsten	njr		13.000	
TONK (cf sept circ)	njr	-71.000		
Wet maatschappelijke ondersteuning, versterking anti-discriminatie voorziening	njr	-5.000		
Jeugdzorg, voorzieningen natura (cf mei/sept circ gem fonds)	njr	-290.000		
WOZL / WSP Parkstad; 2e begr.wijz. 2021 (RB 2021/?/?)		62.000		

Analyse rekeningresultaat 2021	Effecten 2021		Saldo 2021
	Lasten	Baten	
Totaal geautoriseerde bijstellingen	**-443.000**	**921.000**	
Stand najaarsrapportage 2021 + raad december			**437.000**
B. Nog niet geautoriseerde bijstellingen (bij opmaken jaarrekening 2021)			
Hogere lasten raad en commissies	-11.000		
Lagere lasten IBA	5.000		
Lagere lasten branding	5.000		
Lagere lasten intergemeentelijke samenwerking	22.000		
Hogere lasten / hogere baten verkiezingen	-30.000	19.000	
Lagere baten huwelijksvoltrekkingen		-5.000	
Hogere lasten / baten reisdocumenten	-8.000	18.000	
Hogere baten gronden		27.000	
Lagere lasten informatievoorziening en automatisering	80.000		
Lagere lasten overige personeelskosten	5.000		
Hogere lasten voorlichting en communicatie	-7.000		
Lagere lasten burgeronderzoeken	5.000		
Hogere baten geldleningen		14.000	
Hogere baten aandelen en dividend		5.000	
Hogere lasten / baten onroerende zaakbelasting	-7.000	15.000	
Lagere lasten oninbare gemeentelijke belastingen	11.000		
Hogere baten algemene uitkering gemeentefonds	-95.000	327.000	
Hogere lasten crisisbeheersing en brandweer	-12.000		
Hogere lasten / hogere baten openbare orde en veiligheid	-69.000	37.000	
Hogere lasten wateroverlast	-179.000		
Lagere lasten onderhoud verhardingen	31.000		
Lagere lasten openbare verlichting	76.000		
Hogere baten zwerfvuil		28.000	
Hogere baten toeristenbelasting		15.000	
Lagere lasten pand Cortemich	24.000		
Lagere lasten voor- en vroegschoolse educatie	61.000		
Lagere lasten leerlingenvervoer	8.000		
Lagere lasten sportbeleid	11.000		
Lagere lasten ondersteuning sportverenigingen	15.000		
Lagere lasten schoolsportolympiade	6.000		
Hogere lasten sportcomplex de joffer	-4.000		
Lagere baten voetbalcomplexen / voetbalvelden		-21.000	
Lagere lasten cultureel erfgoed	7.000		
Lagere lasten bibliotheekwerk	5.000		
Lagere lasten openbaar groen	67.000		
Lagere lasten uitvoeringsprogramma groenstructuurplan	10.000		
Hogere lasten maaiwerkzaamheden	-18.000		
Lagere lasten landschapsprojecten	5.000		

Analyse rekeningresultaat 2021	Effecten 2021		Saldo 2021
	Lasten	Baten	
Hogere lasten waterlossingen en sloten	-18.000		
Lagere baten exploitatie pand de Borenburg		-15.000	
Lagere lasten Burgerijen	25.000		
Lagere lasten buurtbus	9.000		
Lagere lasten Wmo 2015, 1e lijnsloket	7.000		
Lagere lasten uitvoeringsprogramma sociaal domein	37.000		
Lagere lasten jeugdzorg, 1e lijnsloket	16.000		
Lagere lasten jeugdzorg, voorzieningen in natura	143.000		
Lagere lasten jeugdzorg, veiligheid/jeugdreclassering/opvang	17.000		
Lagere lasten gemeenschappelijke regeling Kompas	29.000		
Lagere lasten participatiebudgetten	25.000		
Lagere lasten bijzondere bijstand - TONK	83.000		
Hogere lasten / hogere baten BBZ – TOZO	-1.092.000	1.123.000	
Hogere lasten / hogere baten wet sociale werkvoorziening	-24.000	72.000	
Hogere lasten / lagere baten Wmo 2015	-134.000	-18.000	
Lagere lasten opvang- en beschermd wonen-voorziening	11.000		
Lagere lasten implementatie omgevingswet	26.000		
Hogere baten bouw- en woningtoezicht		205.000	
Hogere baten exploitatie chalets		34.000	
Kapitaallasten / renteresultaat	184.000		
Salarissen	-130.000		
Overige mutaties	-66.000		
Totaal nog niet geautoriseerde bijstellingen	**-833.000**	**1.880.000**	
Resultaat jaarrekening 2021			***1.484.000***

Uit bovenstaande tabel (onderdeel B) blijkt gedetailleerd hoe het verschil is ontstaan tussen het geraamde resultaat bij de najaarsrapportage en het uiteindelijke resultaat van de jaarrekening. Onderstaand worden de afwijkingen zowel positief als negatief toegelicht:

Hogere lasten raad en commissies (reserve overloop € 5.000)
De per saldo hogere lasten worden enerzijds veroorzaakt door uitzendingen raads- en commissievergaderingen (€ -6.000), een integriteitsonderzoek (€ -10.000). Daarnaast is het rekenkameronderzoek “aan-/verkoop vastgoed” nog niet afgerond. Voorgesteld wordt deze middelen (€ 5.000) via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Lagere lasten IBA (reserve overloop € 5.000)
De lagere lasten worden veroorzaakt doordat, mede door de COVID-19-pandemie, besloten is het expojaar uit te stellen naar 2021/2022. Voorgesteld wordt deze middelen (€ 5.000) via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Lagere lasten Branding (reserve overloop € 5.000)
De lagere lasten worden veroorzaakt doordat de beschildering van het spoorviaduct Molenbeekstraat nog niet heeft plaatsgevonden. Voorgesteld wordt deze middelen (€ 5.000) via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Lagere lasten intergemeentelijke samenwerking (reserve overloop € 22.000)
Betreft lagere lasten middengebied doordat projecten, mede als gevolg van de COVID-19-pandemie, nog niet in volle omvang zijn opgestart. Het betreft de realisatie van projecten binnen lijnen Landbouw/Landschap en Toerisme. Voorgesteld wordt deze middelen (€ 22.000) via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Hogere lasten / hogere baten verkiezingen
Hogere lasten (€ -30.000) t.b.v. de organisatie rondom de verkiezingen, zoals beschermingsmiddelen, haal- en brengservice briefstemmen en inzet burgerleden t.b.v. bezetting stembureaus. Deze worden deels (€ 19.000) gedekt door aanwending van de algemene reserve “noodfonds corona” betreffende de in de decembercirculaire toegekende middelen “extra kosten Tweede Kamerverkiezing”.

Lagere baten huwelijksvoltrekkingen
Het aantal huwelijksvoltrekkingen is lager uitgevallen dan begroot. De COVID-19-pandemie heeft hier waarschijnlijk een rol gespeeld.

Hogere lasten / hogere baten reisdocumenten
De hogere baten worden veroorzaakt doordat meer reisdocumenten zijn verstrekt. Als gevolg hiervan zijn de af te dragen rijksleges (=lasten) ook hoger uitgevallen.

Hogere baten gronden
De hogere baten worden veroorzaakt door de verkoop van het perceel Karstraat en de groenstrook Cortenbacherdreef die geen boekwaarde hadden en hogere pachtopbrengsten van met name telecomaanbieders.

Lagere lasten informatievoorziening en automatisering (reserve overloop € 45.000)
Betreft lagere kosten onderhoud software (€ 15.000), lagere kosten telefonie (€ 20.000) en daarnaast lagere lasten inzake de vertraging van de vernieuwing werkplekconcept en activiteitgericht werken (€ 45.000). Voorgesteld wordt de laatstgenoemde middelen (€ 45.000) via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Lagere lasten overige personeelskosten (reserve overloop € 5.000)
Lagere lasten doordat de doorontwikkeling van Motion, mede als gevolg van de COVID-19-pandemie, nog niet heeft plaatsgevonden. Voorgesteld wordt deze middelen via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Hogere lasten voorlichting en communicatie
De per saldo hogere lasten worden veroorzaakt door kosten vormgeving begroting 2023.

Lagere lasten burgeronderzoeken (reserve overloop € 5.000)
Lagere lasten doordat de het dienstverleningsonderzoek is uitgesteld naar 2022. Voorgesteld wordt deze middelen via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Hogere baten geldleningen
Voordeel door dat het kortlopende renteniveau zich ook in 2021 onder de 0% begaf, ofwel een negatieve rente. Voerendaal profiteert van deze situatie bij het opnemen van dag- en kasgeldleningen. Door de negatieve rente krijgt de gemeente namelijk geld toe als zij kortlopend leent.

Hogere baten aandelen en dividend
Het betreft hier een hogere dividenduitkering BNG.

Hogere lasten / baten onroerende zaakbelasting
De kosten BsGW vallen hoger uit dan geraamd. De hogere opbrengst OZB komt doordat de werkelijke WOZ-waarde hoger is dan waarmee bij de vaststelling van de tarieven rekening is gehouden.

Lagere lasten oninbare gemeentelijke belastingen
Lagere lasten als gevolg van een daling in de oninbaarheid van belastingvorderingen.

Hogere baten algemene uitkering gemeentefonds
De algemene uitkering is bijgesteld op basis van de decembercirculaire en actuele informatie betreffende de maatstaven (€ 200.000), toegekende compensatie middelen COVID-19-pandemie (€ 95.000) welke zijn toegevoegd aan de algemene reserve (€ 21.000), de reserve Sociaal domein (€ 42.000) en coronacompensatie exploitatietekorten WOZL (€ 32.000).
Daarnaast valt de algemene uitkering 2019 hoger uit (€ 32.000).

Hogere lasten crisisbeheersing en brandweer
Het betreft extra lasten als gevolg van opvang watersnoodramp en extra kosten i.v.m. onderzoek waterbuffer LLG.

Hogere lasten / hogere baten openbare orde en veiligheid
Betreft kosten opruimen drugsafval en daartegenover een hogere baten als gevolg van de ontvangen Provinciale subsidie illegale lozingen.

Hogere lasten wateroverlast
Hogere lasten als gevolg van wateroverlast door de extreme weersomstandigheden.

Lagere lasten onderhoud verhardingen
Lagere onderhoudslasten en containerwisselingen inclusief de stortkosten.

Lagere lasten openbare verlichting (reserve overloop € 76.000)
De planmatige vervanging van lichtmasten en armaturen was uitgesteld i.v.m. onderzoek naar de mogelijkheden rondom verledding in één keer. Uit dit onderzoek is gebleken dat de te behalen milieueffecten minimaal zijn. Deze vervanging wordt samen met de planmatige vervanging 2022 uitgevoerd.
Voorgesteld wordt deze middelen via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Hogere baten zwerfvuil
Hogere baten als gevolg van niet-geraamde vergoeding over 2021 en een afrekening van de vergoeding over de jaren 2018 t/m 2020.

Hogere baten toeristenbelasting
Hogere baten door forse toename overnachtingen.

Lagere lasten pand Cortemich
Lagere lasten doordat het beheer van het pand nog niet is overgedragen aan de gemeente.

Lagere lasten voor- en vroegschoolse educatie
Lagere lasten vanwege voortijdige beëindiging extra dagdeel in Ransdaal en positieve eindafrekening Stichting Peuteropvang Voerendaal. Daarnaast zijn de bij de jaarrekening 2020 gereserveerde middelen "educatieve agenda" niet besteed als gevolg van de beperkingen door de COVID-19-pandemie. Een deel van deze middelen blijft beschikbaar binnen de reserve overloop t.b.v. inhaaleffecten VVE-beleid.

Lagere lasten leerlingenvervoer
Lagere lasten door sluiting scholen en strengere quarantaineregels als gevolgd van de COVID-19-pandemie.

Lagere lasten sportbeleid
Lagere lasten door beperkingen in de uitvoering als gevolg van de COVID-19-pandemie.

Lagere lasten ondersteuning sportverenigingen
Lagere lasten als gevolg van terugloop ledenaantallen bij de verenigingen.

Lagere lasten schoolsportolympiade
Schoolsportolympiade heeft niet plaatsgevonden als gevolg van de COVID-19-pandemie.

Hogere lasten sportcomplex De Joffer
Hogere lasten verzorgen noodopvang watersnoodramp Valkenburg.

Lagere baten voetbalcomplexen / -velden
Door gewijzigde BTW regelgeving (sportbesluit) is een specifieke uitkering ingesteld. Over 2020 is een negatieve afrekening ontvangen. Over 2021 is geen specifieke uitkering ontvangen.

Lagere lasten cultureel erfgoed
Lagere lasten doordat geen publieksactiviteiten hebben plaatsgevonden als gevolg van de COVID-19-pandemie.

Lagere lasten bibliotheekwerk (reserve overloop € 5.000)
Bibliotheekwerk heeft nog geen aanspraak gemaakt op het budget voor aanvullende programmering. Voorgesteld wordt deze middelen via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Lagere lasten openbaar groen (reserve overloop € 65.000)
Ten gevolge van COVID-19-pandemie zijn de lasten voor inhuur SW-medewerkers lager uitgevallen (€ 102.000). Daartegenover staan hogere lasten (€ -50.000) voor de uitbesteding van onderhoud groen ten gevolge van het eerstgenoemde en onderhoud tenniscomplex Klimmen. Daarnaast is sprake van lagere lasten i.v.m. de vertraging in het opstellen van het groenbeheerplan (€ 15.000). Voorgesteld wordt € 50.000 voor het oplossen van achterstallig onderhoud en € 15.000 voor het opstellen van het groenstructuurplan via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Lagere lasten uitvoeringsprogramma groenstructuurplan (reserve overloop € 10.000)
Ten gevolge van COVID-19-pandemie is de samenwerking met de IVN uitgesteld. Voorgesteld wordt deze middelen via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Hogere lasten maaiwerkzaamheden
Hogere lasten maaibestek ten gevolge van afwijkende hoeveelheden alsook extra uitgaven inzake wateroverlast.

Lagere lasten landschapsprojecten (reserve overloop € 5.000)
De aankoop van 2 percelen Karstraat heeft nog niet plaatsgevonden. Voorgesteld wordt deze middelen via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Hogere lasten waterlossingen en sloten
Hogere lasten ten gevolge van wateroverlast (€ -29.000). Daar tegenover staan lagere lasten (€ 11.000) voor regulier onderhoud en inhuur materieel ten gevolg van de COVID-19-Pandemie.

Lagere baten exploitatie pand De Borenburg
In verband met de COVID-19-pandemie is als tegemoetkoming aan de exploitant 50% van de huur kwijtgescholden.

Lagere lasten burgerijen
De lasten vallen lager uit als gevolg van de COVID-19-pandemie.

Lagere lasten buurtbus
Lagere onderhoudslasten en lager brandstofverbruik als gevolg van COVID-19-pandemie.

Lagere lasten Wmo 2015, 1e lijnsloket
Lagere bijdrage aan Tafeltje-dek in verband met de positie van het eigen vermogen.

Lagere lasten uitvoeringsprogramma sociaal domein (reserve overloop € 5.000)
Lagere lasten als gevolg van COVID-19-pandemie. Voorgesteld wordt via resultaatbestemming een bedrag van € 5.000 toe te voegen aan de reserve overloop t.b.v. buurtbemiddeling.

Lagere lasten jeugdzorg, 1e lijnsloket
Ten aanzien van communicatie, opvoedondersteunende maatregelen en deskundigheidsbevordering hebben minder activiteiten plaatsgevonden dan vooraf verwacht. Enerzijds ten gevolge van COVID-19-pandemie en anderzijds ten gevolge van de onzekerheid rondom de overgang van de toegang naar JENS.

Lagere lasten jeugdzorg, voorzieningen in natura
De per saldo lagere lasten worden veroorzaakt door de in de mei- en septembercirculaire 2021 gemeentefonds extra toegekende middelen voor (acute) problematiek jeugdzorg (€ 260.000) en aanpakken wachttijden specialistische jeugdzorg (€ 30.000).

Ten opzichte van de regulier begrote middelen is sprake van een hogere last. Deze wordt veroorzaakt door meerkosten COVID-19-pandemie JENS (€ -150.000). De overige onderdelen binnen het budget jeugdzorg heffen elkaar op. Zo is op verblijfsvoorzieningen (via centrumgemeente Maastricht) voor Landelijke Transitiearrangementen (LTA) uitzonderlijke jeugdzorg sprake van een stijging, maar daartegenover staan

nagenoeg geen lasten voor jeugdzorgplus alsook niet bestede middelen voor innovatieve doeleinden mede als gevolg van COVID-19-pandemie.

De uitvoering van het transformatieplan jeugd Zuid-Limburg is vertraagd, hetgeen budgettair neutraal verloopt. Deze middelen (€ 25.000) blijven beschikbaar binnen de reserve Sociaal domein

Lagere lasten jeugdzorg, veiligheid/jeugdreclassering/opvang
De lagere lasten worden veroorzaakt door een éénmalige compensatiebijdrage Veilig Thuis vanuit de centrumgemeenten (€ 30.000). Daartegenover staan hogere lasten gedwongen kader (Bureau Jeugdzorg en William Schrikker Groep) (€ -13.000).

Lagere lasten gemeenschappelijke regeling KOMPAS
De lagere lasten worden veroorzaak door een positieve afwikkeling van de compensabele btw (€ 17.000) en lagere lasten reguliere uitvoering inkomensondersteuning door Kompas (€ 12.000). Voor verdere details wordt verwezen naar de jaarrekening 2021 van Kompas die in de vergadering van 2 juni 2022 ter kennisneming is aangeboden.

Lagere lasten Bijzondere bijstand
Van 1 januari 2021 tot en met 30 september 2021 bood het Rijk extra hulp met de regeling TONK (tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten). Via de algemene uitkering is door het Rijk € 95.000 toegekend. Deze middelen zijn specifiek voor dit doel gereserveerd. Conform de jaarrekening van Kompas bedragen de verstrekkingen o.b.v. de TONK € 12.000.

Hogere lasten / hogere baten BBZ
Per saldo nog te ontvangen van het Rijk € 31.000 betreffende afrekening specifieke uitkering TOZO. Dit wordt mede veroorzaakt door de (nog te ontvangen) forfaitaire vergoeding voor de uitvoeringskosten 2021.

Lagere lasten participatiebudgetten
De lagere lasten worden veroorzaakt doordat de gereserveerde middelen IU nieuwe wet Inburgering t.b.v. de pilot maatschappelijke begeleiding door Kompas in 2021 niet tot extra lasten hebben geleid.

Hogere lasten / hogere baten wet sociale werkvoorziening
De hogere lasten worden veroorzaakt door het gesaldeerde resultaat conform jaarrekening WOZL € -53.000 en WSP € 29.000. De hogere baten hebben betrekking op de verkoop van drie percelen grond te Kerkrade conform de met de curatoren van Licom N.V. gesloten vaststellingsovereenkomst. Met deze verkoop heeft WOZL de schuldbekentenis volledig ingelost.

Hogere lasten / lagere baten WMO 2015
De per saldo hogere lasten zijn als volgt opgebouwd:
- hogere lasten als gevolg van meer toegekende woningaanpassingen (€ -10.000);
- hogere lasten huishoudelijke zorg veroorzaakt door een stijging van het cliëntaantal (€ -85.000) en lagere baten CAK (€ -18.000);
- hogere lasten Wmo 2015 (voormalig AWBZ) door een stijging van het cliëntaantal (€ -49.000);
- hogere lasten hulpmiddelen (€ -37.000) door toename verstrekkingen in de vorm van een persoonsgebonden budget waarbij sprake is complexe hulpmiddelen buiten het kernassortiment om;
- lagere lasten persoonsgebonden budgetten PGB als gevolg van een daling van het cliëntaantal in het 1e kwartaal (€ 36.000);
- lagere lasten vervoersvoorzieningen als gevolg van COVID-19-pandemie (€ 11.000)

Lagere lasten opvang- en beschermd wonen-voorziening
De lagere lasten door het opschorten van de inloopfunctie in samenwerking met Cicero, Philadelphia, Mondriaan en de Burgerijen als gevolg van de COVID-19-pandemie.

Lagere lasten implementatie omgevingswet (reserve overloop € 26.000)
Betreft lagere lasten in verband met nog te ontvangen afrekening Provincie. Voorgesteld wordt deze middelen via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Hogere baten bouw- en woningtoezicht
Hogere baten legesopbrengsten als gevolg van projecten zoals o.a. hoek Houtstraat-Dr. Poelstraat (€ 91.000). Daarnaast een vrijval van de voorziening dubieuze debiteuren betreffende in voorgaande jaren opgelegde dwangsommen welke alsnog ontvangen zijn (€ 114.000).

Hogere baten exploitatie chalets

Hogere baten als gevolg van boekwinst op de verkoop van een chalet (€ 16.000), huuropbrengst 1e halfjaar chalet Haspengouw (€ 5.000) en vrijval voorziening dubieuze debiteuren betreffende een getroffen betalingsregeling i.v.m. huurachterstand welke alsnog ontvangen is (€ 13.000).

Kapitaallasten / renteresultaat
Doordat diverse investeringen later gerealiseerd worden dan oorspronkelijk gepland vallen de kapitaallasten lager uit. Het betreft met name de volgende investeringen: Vrijliggend fietspad Vrakelbergerweg, Wandelknooppunten netwerk, Rioolreconstructie diverse wegen Ransdaal en implementatie Omgevingswet. Daarnaast vallen de kapitaallasten lager uit door verkoop van gladheidsbestrijdingsmiddelen aan RD4 en gerealiseerd resultaat Kernplan fase II. Dit laatstgenoemde resultaat is toegevoegd aan de reserve Ruimtelijke ontwikkeling.

Salarissen
In 2021 heeft er een relatief groot verloop van personeel plaats gevonden en is er in enkele gevallen sprake geweest van langdurige uitval wegens ziekte. Beide items in combinatie met de extra inzet vanwege corona leiden tot een overbesteding op de inzet van personeel (inhuur en salarissen) van 2,1% (€ 130.000).

Wet normering topinkomens (Wnt)

Wet normering Topinkomens
Op grond van de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector is de gemeente verplicht tot jaarlijkse publicatie van financiële arbeidsvoorwaarden van topfunctionarissen van de gemeenten – de secretaris en de griffier – ongeacht of zij de norm overschrijden. Voor Voerendaal is het algemeen bezoldigingsmaximum van toepassing, welk voor 2021 is vastgesteld op € 209.000.

Bedragen x € 1	**C.J.H.M. Janssen**	**F.H.A. Meijerink**
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01 – 31-12	01-01 – 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,89
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	87.023	63.226
Beloningen betaalbaar op termijn	12.027	9.141
Subtotaal	99.050	72.367
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	186.010
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	**99.050**	**72.367**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2020		
bedragen x € 1	**C.J.H.M. Janssen**	**F.H.A. Meijerink**
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01-02 – 31-12	17-11 – 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,89
Dienstbetrekking?	Ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	102.108	10.018
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
Subtotaal	102.108	10.018
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	183.975	21.995
Totale bezoldiging	**102.108**	**10.018**

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2021 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden.

Categoriale rekening 2021

Naast een zicht op de lasten en de baten per programma kan de jaarrekening ook weergegeven worden middels een indeling in zogenaamde categorieën. Onderstaand overzicht geeft deze indeling weer.

Categoriale rekening 2021			Absoluut (bedragen)
Kostencategorie		**Batencategorie**	
Salarissen en sociale lasten	5.857.000		
Kapitaallasten (rente en afschrijving)	1.742.000		
Belastingen	137.000	Gemeentelijke belastingen	4.726.000
		Leges en andere rechten	1.963.000
Gronden	1.000	Gronden	21.000
Duurzame goederen	166.000	Duurzame goederen	16.000
Pachten	0	Pachten	27.000
		Huren	371.000
Sociale uitkeringen in natura	4.463.000	Eigen bijdragen en verhaal sociale uitkeringen in natura	109.000
Ingeleend personeel	1.223.000	Uitgeleend personeel	26.000
Goederen	261.000	Goederen	0
Diensten	4.158.000	Diensten	0
Sociale uitkeringen in geld	0	Verhaal sociale uitkeringen in geld	0
Subsidies[1)]	504.000		
Inkomensoverdrachten Rijk[2)]	48.000	Inkomensoverdrachten Rijk[2)]	22.023.000
Inkomensoverdrachten overheid niet Rijk[3)]	9.572.000	Inkomensoverdrachten overheid niet Rijk[3)]	558.000
Inkomensoverdrachten overig[4)]	319.000	Inkomensoverdrachten overig[4)]	139.000
Kapitaaloverdrachten Rijk	0	Kapitaaloverdrachten Rijk	0
Kapitaaloverdrachten overheid niet Rijk	0	Kapitaaloverdrachten overheid niet Rijk	0
Kapitaaloverdrachten overig	47.000	Kapitaaloverdrachten overig	0
Rente en dividend	464.000	Rente en dividend	215.000
Doorberekende rente	-386.000		
Mutaties reserves	529.000	Mutaties reserves	631.000
Mutaties voorzieningen	550.000	Mutaties voorzieningen	314.000
Subtotaal lasten	***29.655.000***		***31.139.000***
Rekeningsaldo	1.484.000		
Totaal lasten	**31.139.000**	**Totaal Baten**	**31.139.000**

1) Subsidies conform subsidieverordening
2) "Centrale overheid" (algemene uitkering)
3) Provincies, gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen.
4) (exploitatie)bijdragen aan derden

Realisatie in primitieve begroting opgenomen dekkingsplan

Bij de totstandkoming van de begroting 2021 zijn geen bezuinigingsmaatregelen voor 2021 genomen en ook geen belastingverhogende maatregelen. In tegendeel, de stijging van de onroerende zaak belasting woningen is voor 2021 verlaagd. Wel is de inzet van een 3-tal reserves geraamd, waarvan onderstaand de stand van zaken is aangegeven.

Dekkingsplan	Begroot	Realisatie
Incidentele inzet gemeentelijke reserves		
Innovatiereserve, incidentele kosten aankoop hardware.	30.000	Door de vertraging van de vernieuwing werkplekconcept en activiteitgericht werken zijn op dit gebied nog geen kosten gemaakt. Middelen blijven beschikbaar binnen de innovatiereserve.
Algemene reserve, bijdrage restauratie Laurentiuskerk Voerendaal	100.000	Door vertraging in het project is nog geen financiële bijdrage verstrekt. Middelen blijven beschikbaar binnen de algemene reserve.
Reserve ruimtelijke ontwikkeling, inventarisatie alle landschapselementen buitengebied	25.000	De inventarisatie van alle landschapselementen heeft nog niet plaatsgevonden. Middelen blijven beschikbaar binnen de reserve ruimtelijke ontwikkeling.
Totaal dekkingsplan	**155.000**	

Het dekkingsplan is incidenteel van aard en heeft geen budgettair effect naar de komende jaren.

Realisatie in primitieve begroting opgenomen p.m. posten

Naast eerder genoemd dekkingsplan, is in de begroting tevens gewezen op een aantal zogenaamde p.m.-posten. Bij deze posten kon bij het opstellen van de begroting niet concreet worden aangegeven wat de financiële impact ervan zou zijn. Voor deze posten werd derhalve geen bedrag geraamd. Wat dat betreft hielden deze posten een zodanig risico in, dat bij het oordeel omtrent de financiële positie hiermee rekening moest worden gehouden. In onderstaand overzicht blijkt in welke mate deze posten tot consequenties voor de jaarrekening 2021 hebben geleid.

In begroting voor 2021 opgenomen p.m.-posten	Actuele stand van zaken
Matige financiële impact: < € 50.000	
- Bestuurlijke aanpak	- De kosten zijn opgevangen binnen de totale exploitatie.
Grote financiële impact: > € 50.000	
- Omgevingswet - Wet arbeidsmarkt in balans	- De implementatie van de omgevingswet is binnen de totale exploitatie 2021 opgevangen. - Invoering wet per 1-1-2020 heeft vooralsnog geen financiële impact gehad.

Rekeningresultaat vóór en na reserveringen

De rekening 2021 sluit met een voordelig saldo van € 1.484.000.
Dit saldo is niet alleen het resultaat van het verschil van de baten en lasten. Wat hierin meespeelt zijn de onttrekkingen alsmede de toevoegingen aan de reserves.
Met andere woorden, het resultaat komt mede tot stand door aanwending of aanvulling van de "gemeentelijke spaarpotten".
Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) dient het totale begrotings- en jaarrekeningresultaat echter zowel inclusief als exclusief de onttrekkingen aan reserves inzichtelijk te worden gemaakt. Exclusief toevoegingen en onttrekkingen aan reserves is het jaarrekeningresultaat € 1.382.000.

Analyse rekeningresultaat vóór en ná reserveringen			
Programma-resultaten excl. Reserveringen	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Bestuur en ondersteuning	1.635.000	206.000	-1.429.000
Veiligheid	1.373.000	118.000	-1.255.000
Verkeer, vervoer en waterstaat	2.192.000	144.000	-2.048.000
Economie	293.000	32.000	-261.000
Onderwijs	906.000	180.000	-726.000
Sport, cultuur en recreatie	2.622.000	230.000	-2.392.000
Sociaal domein	11.896.000	3.136.000	-8.760.000
Volksgezondheid en milieu	3.546.000	3.738.000	192.000
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.037.000	433.000	-604.000
Subtotaal Programma's	25.500.000	8.217.000	-17.283.000
Algemene dekkingsmiddelen	199.000	22.263.000	22.064.000
Overhead	3.427.000	28.000	-3.399.000
Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0
Resultaat vóór reserveringen	**29.126.000**	**30.508.000**	**1.382.000**
Reserveringen per programma	**toevoegingen**	**onttrekkingen**	
Bestuur en ondersteuning:			
Mutatie balanspost jaarrekeningsaldo 2020		1.994.000	
Toevoeging algemene reserve, resultaat jaarrekening 2020	787.000		
Toevoeging reserve overloop, resultaat jaarrekening 2020	242.000		
Toevoeging reserve afschrijving, resultaat jaarrekening 2020	202.000		
Toevoeging reserve sociaal domein, resultaat jaarrekening 2020	763.000		
Toevoeging algemene reserve, compensatie middelen Rijk COVID-19 pandemie	240.000		
Toevoeging aan reserve Sociaal domein, Rijksmiddelen brede aanpak dak- en thuisloosheid	32.000		
Toevoeging aan reserve Sociaal domein, Rijksmiddelen meerkosten jeugd/WMO en continuïteit jeugdzorg	43.000		
Onttrekking reserve overloop, wegwerken achterstand archief		31.000	
Onttrekking reserve overloop, conversie Key2burgerzaken		20.000	
Onttrekking algemene reserve, conversie Key2burgerzaken		17.000	
Onttrekking algemene reserve, extra kosten 2e kamer verkiezingen i.h.k.v. COVID-19-pandemie		19.000	
Onttrekking reserve afschrijving activa met economisch nut, dekking afschrijvingslasten		92.000	
Veiligheid:			
-			
Verkeer, vervoer en waterstaat:			
Toevoeging aan reserve Ruimtelijke ontwikkeling, gerealiseerd resultaat Kernplan fase II	92.000		
Onttrekking reserve overloop, kosten weginspecties		10.000	
Economie:			
Onttrekking algemene reserve, verlaging tarief toeristenbelasting		11.000	

Analyse rekeningresultaat vóór en ná reserveringen			
Onttrekking algemene reserve, compensatie COVID-19 pandemie horeca ondernemers		9.000	
Onderwijs:			
Onttrekking reserve afschrijving activa met economisch nut, dekking afschrijvingslasten van o.a. brede school		119.000	
Onttrekking reserve overloop, overgangskosten peuteropvang / VVE training		40.000	
Sport, cultuur en recreatie:			
Toevoeging aan reserve afschrijving, inzet reserve duurzaamheid t.b.v. dakrenovatie kantine De Joffer	48.000		
Onttrekking reserve afschrijving, verbouwing bibliotheek Voerendaal		6.000	
Onttrekking reserve afschrijving, voetbalvelden vv Hellas		66.000	
Onttrekking reserve ruimtelijke ontwikkeling, afschrijvingslast Böschke an der Baneberg		7.000	
Onttrekking reserve overloop, ikgroenhet		10.000	
Onttrekking algemene reserve, in dienst treding Wajongeren		3.000	
Onttrekking algemene reserve, huur sportkantines t.b.v. medewerkers buitendienst i.v.m. COVID-19-pandemie		12.000	
Onttrekking algemene reserve, cultuurmiddelen COVID-19		5.000	
Onttrekking algemene reserve, kwijtschelding huur 1e kwt 2021 voetbalverenigingen i.h.k.v. COVID-19 pandemie		3.000	
Onttrekking reserve duurzaamheid, dotatie aan reserve afschrijving t.b.v. dakrenovatie kantine De Joffer		48.000	
Sociaal domein:			
Toevoeging reserve Sociaal Domein, 1e begrotingswijziging 2021 GR WOZL en GR WSP	58.000		
Onttrekking algemene reserve, compensatie COVID-19 pandemie gemeenschapshuizen		2.000	
Onttrekking algemene reserve, kwijtschelding huur De Borenburg i.h.k.v. COVID-19 pandemie		15.000	
Onttrekking reserve afschrijving, 't Wouves		8.000	
Onttrekking reserve afschrijving, MFC Ubachsberg		5.000	
Onttrekking reserve afschrijving, MFC Ubachsberg buitengebied		3.000	
Onttrekking reserve Sociaal Domein, MFC Ubachsberg keuken		3.000	
Onttrekking reserve Sociaal Domein, lumpsum jeugd		10.000	
Onttrekking reserve overloop, begeleidingscommissie en juridische advisering jeugdzorg		5.000	
Onttrekking reserve overloop, éénmalige ontvlechting ZorgNed		5.000	
Onttrekking reserve overloop, pilot maatschappelijke begeleiding		25.000	
Volksgezondheid en milieu:			
Onttrekking reserve reserve overloop, Gezond in de stad		5.000	
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing:			
Toevoeging reserve ruimtelijke ontwikkeling, boekwinst verkoop chalet Haspengouw	16.000		
Onttrekking reserve krimp, levensloop bestendig maken particuliere woningen		17.000	
Totaal reserveringen	2.523.000	2.625.000	

Analyse rekeningresultaat vóór en ná reserveringen			
Resultaat ná reserveringen	**31.649.000**	**33.133.000**	**1.484.000**

Reserves en voorzieningen

Voor een juist inzicht in de financiële positie dient de omvang van het eigen vermogen van de gemeente nader beschouwd te worden. Dit eigen vermogen wordt gevormd door de reserves. We onderscheiden daarbij de algemene reserve, die dienst doet als zogenaamde "buffer" voor toekomstige incidentele tegenvallers, enerzijds en de bestemmingsreserves, gelden die opzij gezet zijn voor specifieke bestemmingen, anderzijds. Verder is het ook van belang om oog te hebben voor de omvang en vooral de toereikendheid van de diverse voorzieningen waarmee toekomstige risico's en verplichtingen zoveel mogelijk dienen te worden afgedekt. In onderstaand overzicht wordt de omvang en het verloop van de diverse reserves en voorzieningen in 2021 ten opzichte van de begroting 2021 neergezet.

Verloop reserves/voorzieningen	Begroting 2021			Jaarrekening 2021		
bedragen * € 1.000	begin 2021	mutaties 2021	eind 2021	begin 2021	mutaties 2021	eind 2021
Algemene reserve	3.388	-103	3.285	4.340	932	5.272
Bestemmingsreserves	14.541	-409	14.132	14.328	959	15.287
totaal reserves	*17.929*	*-512*	*17.417*	*18.668*	*1.891*	*20.559*
totaal voorzieningen	*2.636*	*-304*	*2.332*	*2.843*	*-395*	*2.448*
Totaal reserves en voorzieningen	20.565	- 816	19.749	21.511	1.496	23.007

De afwijking in het beginsaldo tussen de jaarrekening en begroting wordt veroorzaakt door effecten vanuit besluiten die genomen zijn tussen de besluitvorming van de begroting 2021 (november 2020) en de jaarrekening 2020 (juli 2021).

Bij het opmaken van de jaarrekening 2020 bleek de reservepositie van de gemeente per eind 2020/begin 2021 € 739.000 positiever dan waarmee bij het samenstellen van de begroting 2021 is uitgegaan.
Dit is met name veroorzaakt doordat reserves minder zijn aangesproken dan waarmee bij de samenstelling van de begroting rekening is gehouden. Het gaat hierbij om de algemene reserve (€ 452.000), de reserve ruimtelijke ontwikkelingen (€ 156.000), de reserve krimp (€ 6.000), de reserve afschrijving (€ 6.000), de reserve overloop (€ 43.000), de reserve duurzaamheid (€ 29.000) en de reserve sociaal domein (€ 47.000).

De afwijking tussen de oorspronkelijk begrote en werkelijke mutaties in 2021 wordt onderstaand nader toegelicht.

Het verschil in de algemene reserve wordt met name veroorzaakt door de bestemming van het jaarrekening saldo 2020 (€ 787.000) en de toevoeging van rijks-compensatiemiddelen COVID-19 (€ 240.000). Daarnaast was er een lagere onttrekking t.b.v. bijdrage Laurentiuskerk Voerendaal (€ 100.000) en waren er hogere onttrekkingen t.b.v. conversie Key2burgerzaken (€ -17.000), extra kosten verkiezingen (€ -19.000), verlaging tarief toeristenbelasting (€ -11.000), compensatie maatregelen COVID-19 (€ -46.000).

Het verschil in de bestemmingsreserve wordt met name veroorzaakt door de bestemming van het jaarrekening saldo 2020 (reserve overloop € 242.000, reserve sociaal domein € 763.000 en reserve afschrijving € 202.000) en toevoegingen aan de reserve Sociaal domein i.v.m. ontvangen Rijksmiddelen brede aanpak dak- en thuisloosheid (€ 32.000), meerkosten jeugd / WMO en continuïteit jeugdzorg (€ 43.000) en 1e begrotingswijziging GR WOZL/WSP (€ 58.000) en toevoegingen aan de reserve ruimtelijke ontwikkelingen i.v.m. resultaat Kernplan fase II (€ 92.000) en i.v.m. verkoop chalet Haspengouw (€ 16.000). Verder lagere onttrekkingen bij de reserve ruimtelijke ontwikkeling (€ 25.000), de innovatiereserve (€ 30.000), de reserve duurzaamheid (€ 10.000) en de reserve afschrijving (€ 6.000). Daarnaast was er hogere onttrekking bij de reserve overloop (€ -151.000).

De voorzieningenpositie is per begin 2021 € 207.000 positiever gebleken bij het opstellen van de jaarrekening 2020, dan waarvan uitgegaan is bij het samenstellen van de begroting 2021. Dit wordt veroorzaakt door enerzijds een hogere dotatie aan de voorziening gemeentelijke gebouwen (€ 12.000) en anderzijds door lagere onttrekkingen aan de voorziening gemeentelijke gebouwen (€ 67.000), door hogere toevoeging aan de egalisatievoorziening riolering (€ 11.000) en een lagere onttrekking aan de voorziening vervanging sporttoestellen gymzalen (€ 20.000).

Verder is er een extra dotatie gedaan aan de voorziening personeel uit dienst gedaan (€ 98.000), waar

tegenover een hogere onttrekking staat (€ -1.000).

Voor de daadwerkelijke onttrekkingen aan de reserves in 2021 wordt verwezen naar het overzicht bij rekeningresultaat voor- en na reservering.

Investeringsprojecten

Naast de zogenoemde exploitatie, de jaarlijkse baten en lasten, zijn er nog diverse lopende investeringsprojecten. Dit betreffen eenmalige grote uitgaven, welke niet rechtstreeks in één keer in het resultaat van een boekjaar tot uitdrukking komen, maar waarbij over een langere periode de lasten via rente en afschrijving (kapitaallasten) worden toegerekend.
Onderstaand wordt de stand van de investeringsprojecten eind 2021 weergegeven:

Lopende investeringen					
	Gevoteerde krediet		Huidige stand van zaken		
	Raadsbesluit	Bedrag	Gerealiseerd	Restant	Gereed
Herontwikkeling locatie Raadhuisplein 3	Najaarsrapp 2017	45.000	84.000	- 39.000	2022
Motion 2e fase (digitalisering personeelsdossiers)	Begroting 2019	21.000	0	21.000	2022
Raadhuisplein-Schilsstraat					2022
– verharding	Begroting 2015 Begroting 2018	120.000 149.000	55.000	214.000	
– afkoppelen hemelwater	Begroting 2015 Begroting 2018 Rb. 01-10-2020	200.000 83.000 238.000	24.000	497.000	
		790.000	79.000	711.000	
Daelsweg, fietspad bubeko wegdeel	Rb. 06-07-2017 Rb. 29-05-2019	760.000 - 23.000 737.000	31.000	706.000	2022
Daelsweg, aanleg fietspad bubeko	Rb. 29-05-2019	732.000	1.453.000	- 721.000	2022
Mingersborg, aanbrengen fietsstroken	Begroting 2017	50.000	0	50.000	2023
Vrakelbergerweg-Vijfbunderweg, fietspad bubeko wegdeel	Rb. 06-07-2017 Begroting 2019 Rb. 29-05-2019	150.000 650.000 292.000 1.072.000	40.000	1.032.000	2022
Vrakelbergerweg-Vijfbunderweg, aanleg fietspad	Rb. 29-05-2019	622.000	471.000	151.000	2022
Heerlerweg, renovatie bestaande verharding	Rb. 01-10-2020 (Strip 2.0)	494.000	0	494.000	2022
Verkeersstromenplan	Begroting 2021 Rb. 08-07-2021	300.000 200.000 500.000	0	500.000	2021 – 2025
Keermuur Jeustraat	Begroting 2022	50.000	59.000	-9.000	Gereed
GVVP maatregelen 2017-2018	Begroting 2016	200.000	181.000	19.000	2022
GVVP maatregelen 2019	Begroting 2016	100.000	0	100.000	2022
Herontwikkeling locatie voormalige standplaatsen Lindelaufer Gewande		0	435.000	- 435.000	2022
Natuurtransferium Kunradersteengroeve	Rb. 04-04-2019	450.000	432.000	18.000	2022
Transferium Mingersborg	Begroting 2019	300.000	90.000	210.000	2022
Upgrade vijfsprong Mingersborg	Begroting 2019	50.000	0	50.000	2022
Wandelknooppunten netwerk Zuid Limburg	Begroting 2019 Voorj.rapp. 2020	50.000 6.000 56.000	0	56.000	2022
Ontwikkeling school Ransdaal	Begroting 2021	750.000	54.000	696.000	2023
Constructieve wijzigingen dak kantine De Joffer	Voorj.rapp. 2021	47.662	64.000	- 16.338	2022
Voetbalvelden vv Hellas	Rb. 08-06-2017	1.636.500	1.554.000	82.500	2022

Lopende investeringen					
	Gevoteerde krediet		Huidige stand van zaken		
	Raadsbesluit	Bedrag	Gerealiseerd	Restant	Gereed
Miljoen bomenplan - aankoop grond - bomen	Begroting 2021	 100.000 100.000 200.000	 0 0 0	 100.000 100.000 200.000	2022
Open club Klimmen	Begroting 2014 Rb. 08-06-2017 Rb. 04-06-2020 voetbalvelden	500.000 9.862.000 2.985.000 - 1.636.500 11.710.500	927.000	10.783.500	2023
Rioolreconstructie diverse wegen Ransdaal	Rb. 01-10-2015 Rb. 04-04-2019	1.392.000 1.085.000 2.477.000	2.133.000	344.000	2022
Vrijverval riool Opscheumer	Begroting 2019	34.000	29.000	5.000	Gereed
Bereikbaar maken blinde putten	Begroting 2012 Begroting 2017	218.000 200.000 418.000	29.000	389.000	Afgerond
Rioolmaatregelen Winthagen	Voorj.rapp. 2016	25.000	0	25.000	2022
Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater	Rb. 04-04-2019	91.000	79.000	12.000	2022
Rioolreliningswerkzaamheden 2020	Begroting 2019	317.500	281.000	36.500	2021
Klimaatmaatregelen: - Koekoeksweg - Veldweg Ransdaal - Opscheumer / Langs de Ling - Nader te bepalen maatregelen	Rb. 12-12-2019 (watertakenplan)	 12.000 38.000 17.000 883.050 950.050	 6.000 52.000 0 0 58.000	 6.000 - 14.000 17.000 883.050 892.500	
Implementatie omgevingswet	Voorj.rapp. 2020	132.000	30.000	102.000	2022
Herontwikkeling locatie gymzaal/school Ubachsberg	Begroting 2021	1.700.000	54.000	1.646.000	2027

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de meeste projecten binnen de beschikbare middelen gerealiseerd zijn/worden. Bij enkele investeringsprojecten is sprake van een overschrijding van het beschikbare krediet. Onderstaand hierover een beknopte toelichting:

Herontwikkeling locatie Raadhuisplein 3

Op basis van stedenbouwkundig onderzoek en marktverkenning is deze locatie geschikt geacht om hierop zes levensloopbestendige woningen te realiseren. Om het perceel bouwrijp te kunnen aanbieden voor de markt, zijn onderzoeks-, sloop-, en ambtelijke kosten gemaakt. De gemaakte kosten worden naderhand verrekend met de verkoopopbrengst. Op basis van een selectieproces heeft gunning aan een projectontwikkelaar plaatsgevonden. De projectontwikkelaar is bezig geweest met de voorbereidingen om te komen tot bestemmingsplan en aanvraag Omgevingsvergunning. (zie ook de raadsinformatiebrief van 09-10-2020). Het bestemmingsplan is vastgesteld en de Omgevingsvergunning is begin maart 2022 verleend. De voorbereiding van de start bouw is inmiddels gaande en verwacht wordt dat feitelijke bouw in juni 2022 start. In de loop van 2023 zal de oplevering verwacht mogen worden.

Herontwikkeling locatie voormalige standplaatsen Lindelaufer Gewande

Het betreft hier de gemaakte kosten voor de verwerving van het bedrijfsperceel gelegen naast de voormalige standplaatsen, de herinrichting van het gehele terrein en het afboeken van boekwaarden voormalige standplaatsen. Ook de kosten voor het laten opstellen van bestemmingsplan en de voorbereiding van de verkoop, komen ten laste van dit project.
De percelen bij de entree Lindelaufer Gewande zijn in 2021 in de verkoop gegaan. Momenteel lopen gesprekken met twee potentiële kopers die een omgevingsvergunning hebben aangevraagd om nieuwbouw te realiseren. Bij het verlenen van de vergunning zal de verkoop worden gerealiseerd.
Met de verwachte verkoop opbrengst (afgerond € 390.000) zullen niet alle gemaakte kosten financieel afgedekt worden. Het tekort komt ten laste van de reserve ruimtelijke ontwikkeling. Zodra dit project geheel afgewikkeld kan worden zal de gemeenteraad hierin meegenomen worden.

Constructieve wijzigingen dak kantine De Joffer
De hogere kosten zijn een gevolg van niet geraamde inhuur bouwbegeleiding en versteviging balklagen kleedlokalen.

Bestemming jaarrekeningsaldo

Met het vaststellen van de jaarrekening 2021 verleent de gemeenteraad het college van burgemeester en wethouders decharge over het gevoerde beleid van 2021. Daarnaast wordt de raad gevraagd in te stemmen met de bestemming van het positief jaarrekeningresultaat van € 1.484.052.

Voorgesteld wordt:

1. € 1.200.052 toevoegen aan de algemene reserve.

2. € 284.000 toe te voegen aan de reserve overloop, bestaande uit:
   - € 5.000 restant budget t.b.v. rekenkameronderzoek “aan-/verkoop vastgoed”;
   - € 5.000 restant budget t.b.v. verschuiving IBA expojaar 2021/2022;
   - € 5.000 restant budget t.b.v. kunstwerk spoorviaduct Molenbeekstraat;
   - € 22.000 restant budget t.b.v. projecten middengebied;
   - € 45.000 restant budget t.b.v. nieuw werkplekconcept;
   - € 5.000 restant budget t.b.v. doorontwikkeling Motion;
   - € 5.000 restant budget t.b.v. dienstverleningsonderzoek;
   - € 76.000 restant budget t.b.v. planmatige vervanging lichtmasten en armaturen;
   - € 5.000 restant budget t.b.v. aanvullende programmering bibliotheekwerk;
   - € 50.000 restant budget t.b.v. achterstallig onderhoud openbaar groen;
   - € 15.000 restant budget t.b.v. opstellen groenbeheerplan;
   - € 10.000 restant budget t.b.v. uitvoeringsmiddelen groenstructuurplan;
   - € 5.000 restant budget t.b.v. aankoop 2 percelen Karstraat;
   - € 5.000 restant budget t.b.v. buurtbemiddeling;
   - € 26.000 restant budget t.b.v. afrekening Provincie implementatie omgevingswet.

BALANS

Balans 2021

Balans per 31-12-2021 (bedragen in euro's)

ACTIVA	2020	2021	PASSIVA	2020	2021
VASTE ACTIVA			**VASTE PASSIVA**		
Materiële vaste activa	**39.580.575**	**38.656.815**	**Eigen vermogen**	**18.667.570**	**20.559.192**
Economisch nut	17.551.170	16.349.297	Algemene reserve	4.339.978	5.271.781
Economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	15.538.546	15.498.631	Bestemmingsreserves	14.327.592	15.287.411
Maatschappelijk nut	6.490.859	6.808.887	**Rekeningresultaat**	**1.993.924**	**1.484.052**
Financiële vaste activa	**2.536.630**	**2.579.748**	**Voorzieningen**	**2.341.136**	**2.145.482**
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	316.061	316.061			
Kapitaalverstrekking aan gemeenschappelijke regelingen	5.391	5.391			
Leningen aan woningbouw coöperaties	0	0			
Leningen aan deelnemingen	0	0	**Langlopende schulden**	**17.993.899**	**16.854.652**
Overige langlopende leningen	2.215.178	2.258.296	Vaste geldleningen	17.974.812	16.839.124
Bijdrage aan activa derden	0	0	Waarborgsommen ontvangen	19.087	15.528
Totaal vaste activa	***42.117.205***	***41.236.563***	***Totaal vaste passiva***	***40.996.529***	***41.043.378***
VLOTTENDE ACTIVA			**VLOTTENDE PASSIVA**		
Voorraden	**6.636**	**5.648**			
Onderhanden werk en bouwgrond in exploitatie					
Werkvoorraad documenten	6.636	5.648			
Vorderingen	**4.707.961**	**6.984.641**	**Vlottende schulden**	**6.455.233**	**4.653.094**
Vorderingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	841.756	1.638.531			
Vorderingen op openbare lichamen	3.624.939	4.615.107			
Verstrekte kasgeldleningen	0	0			
Overige vorderingen	241.266	731.003			
Liquide middelen	**1.482.939**	**311.191**	**Schulden aan kredietinstellingen**	**0**	**0**
Overlopende activa	**1.088.095**	**154.347**	**Overlopende passiva**	**1.951.074**	**2.995.918**
Totaal vlottende activa	***7.285.631***	***7.455.827***	***Totaal vlottende passiva***	***8.406.307***	***7.649.012***
Totaal activa	**49.402.836**	**48.692.390**		**49.402.836**	**48.692.390**

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met in achtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.
De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Alle lasten en baten, die betrekking hebben op het boekjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend zijn geworden, zijn in het betreffende verslagjaar verwerkt.
In artikel 24 van het BBV is opgenomen, dat de balans en toelichting verplichte onderdelen zijn van de jaarrekening. Ook moet in de jaarrekening worden uitgelegd op welke manier het resultaat is bepaald en via welke methode de boekwaarde van de bezittingen en schulden wordt bepaald. In deze paragraaf zal hier nader op worden ingegaan.

Grondslagen van de waardering van activa (bezittingen).
Activa worden, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs - of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs wordt ook wel de historische kostprijs genoemd. Deze is opgebouwd uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de grond- en hulpstoffen die zijn gebruikt om het goed te vervaardigen. Daarbij komen nog bijkomende kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Ook kunnen een redelijk deel van de indirecte kosten worden meegenomen in de vervaardigingsprijs. Op de vaste activa wordt jaarlijks lineair afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. De afschrijvingstermijnen per investering (actief) zijn opgenomen in de Financiële verordening 2017 (raadsbesluit 22 december 2016). Als sprake is van een investering tijdens het boekjaar, wordt pas afgeschreven in het daaropvolgende boekjaar.

Soort activa	Waarderingsgrondslag
Materiële vaste activa	Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Bij investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut worden ook eventuele beschikkingen over reserves in mindering gebracht. Ook bijdragen van derden worden in mindering gebracht. Om te komen tot een uniform afschrijvingsbeleid zijn de afschrijvingstermijnen in de Financiële verordening 2017 herzien.
Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekking en deelnemingen, leningen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met aflossingen. Onder uitzettingen worden aandelen, obligaties, maar ook leningen en vorderingen verstaan. Uitgezette gelden met een looptijd langer dan één jaar worden onder de financiële vaste activa opgenomen. Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden onder de vorderingen (vlottende activa) opgenomen.
Voorraden	Voorraden worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs. Voorraden en deelnemingen moeten tegen de marktwaarde worden gewaardeerd, indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (artikel 65 BBV).
Vorderingen	De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Liquide middelen	De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Overlopende activa	De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor de waardering van passiva (schulden)
Passiva worden, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Soort passiva	Waarderingsgrondslag
Eigen vermogen	Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming, volgend uit de programmarekening. De balans toont de financiële positie na aanwendingen en toevoegingen aan reserves.
Voorzieningen	Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van: – verliezen of risico's van bepaalde te verwachten verplichtingen, waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is. Er wordt een inschatting gemaakt van het risico en dit wordt afgedekt door het vormen van een voorziening; – kosten die een volgend begrotingsjaar worden gemaakt en die hun oorsprong vinden in het begrotingsjaar. Het doel van deze voorziening is dan ook om de kosten gelijkmatig te verdelen over een aantal jaren.
Langlopende schulden	Langlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Verplichtingen	Verplichtingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Overlopende passiva	Overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen resultaatbepaling
Bij het opstellen van de jaarrekening is het baten- en lastenstelsel gehanteerd. Dit houdt in, dat de opbrengsten (baten) en de kosten (lasten) zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Alleen die baten en lasten zijn meegenomen, die op het moment van het opmaken van de jaarrekening bekend waren. Dit betekent in de praktijk dat alle financiële informatie over 2021 is meegenomen tot en met begin mei 2022.

Toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa
Volgens de balans-indeling worden de materiële vaste activa als volgt onderverdeeld:
- economisch nut;
- economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- maatschappelijk nut.

Materiële vaste activa	2020	2021
Investeringen met een economisch nut	17.551.170	16.349.297
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	15.538.546	15.498.631
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	6.490.859	6.808.887
Totaal materiële vaste activa	**39.580.575**	**38.656.815**

In onderstaande tabellen worden de investeringen met economisch nut, investering met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven en de investeringen met maatschappelijk nut gespecificeerd. In de productenrekening, welke ter inzage ligt, is een compleet overzicht opgenomen van de materiële vaste activa (staat van geactiveerde kapitaaluitgaven).
Investeringen hebben een economisch nut als ze verhandelbaar zijn of als ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

Investeringen met economisch nut	2020	2021
Gronden en terreinen	3.670.725	3.603.347
Woonruimten	50.170	0
Bedrijfsgebouwen	12.710.273	11.803.986
Vervoermiddelen	151.438	84.419
Machines, apparaten en installaties	746.233	627.089
Overige materiële vaste activa	222.331	230.456
Totaal investeringen met economisch nut	**17.551.170**	**16.349.297**

De boekwaarde van de investeringen met economisch nut is in 2021 met € 1.201.873 afgenomen ten opzichte van 2020.

Verloop investeringen met economisch nut	2020	2021
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 1 januari	24.951.104	24.270.046
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	-713.334	-452.404
Investeringen in het boekjaar	32.276	232.701
Bijdrage uit exploitatie	0	0
Bijdrage van derden	0	-770.068
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 31 december	24.270.046	23.280.275
Afschrijvingen en aflossingen tot en met vorig boekjaar	-6.768.133	-6.718.876
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	713.334	452.404
Afschrijvingen en aflossingen in boekjaar	-664.077	-664.506
Boekwaarde investeringen met economisch nut	**17.551.170**	**16.349.297**

De mutaties hebben onder andere betrekking op de in onderstaande tabel opgenomen investeringen:

Investeringen 2021 met economisch nut (bedragen x € 1.000)	vermeerdering	vermindering
Herontwikkeling locatie voormalige standplaatsen Lindelaufer Gew	1	
Bouwrijpmaken locatie Raadhuisplein 3	1	
Open Club Klimmen, aanleg voetbalvelden	7	
Ontwikkeling locatie Bergseweg 109	40	
Herontwikkeling locatie gymzaal Ubachsberg	23	
Herontwikkeling hoek Houtstraat-Dr.Poelsstraat	1	
Open Club Klimmen, woningbouw	11	
Verkoop chalet Haspengouw		50
Open Club Klimmen, voorbereiding		686
Herontwikkeling Kerkplein 54-56	1	
Verduurzamen De Joffer	64	
Ontwikkeling school Ransdaal	54	
Verkoop natstrooi inrichting gladheidbestrijding		18
Verkoop fietspadstrooier		16
Implementatie omgevingswet	30	

Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	2020	2021
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15.538.546	15.498.631
Totaal investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	**15.538.546**	**15.498.631**

De boekwaarde van de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven is in 2021 met € 19.199 toegenomen ten opzichte van 2020.

Verloop investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	2020	2021
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 1 januari	18.874.167	20.686.828
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	-72.418	0
Investeringen in het boekjaar	1.885.079	416.768
Bijdrage uit exploitatie	0	0
Bijdrage van derden	0	-0
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 31 december	20.686.828	21.103.596
Afschrijvingen en aflossingen tot en met vorig boekjaar	-4.806.491	-5.148.282
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	72.418	0
Afschrijvingen en aflossingen in boekjaar	-414.209	-456.683
Boekwaarde investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	**15.538.546**	**15.498.631**

De mutaties hebben onder andere betrekking op de in onderstaande tabel opgenomen investeringen:

Investeringen 2021 met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven (bedragen x € 1.000)	vermeerdering	vermindering
Bereikbaar maken blinde putten	4	
Raadhuisplein-Schilsstraat, afkoppelen hemelwater	3	
Rioolreconstructie diverse wegen Ransdaal	294	
Aanleg veldweg Ransdaal	52	
Stimuleringsmaatregeling afkoppelen regenwater	1	
Koekoeksweg, water en erosieknelpunt	6	
Vrijverval riool Opscheumer	29	
Rioolreliningswerkzaamheden 2020	27	

Investeringen met maatschappelijk nut betreffen investeringen in de openbare ruimte (b.v. wegen, bruggen, rotondes e.d.).

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	2020	2021
Gronden en terreinen	36.276	36.276
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.454.583	6.772.611
Overige materiële vaste activa	0	0
Totaal investeringen met maatschappelijk nut	**6.490.859**	**6.808.887**

De boekwaarde van de investeringen met maatschappelijk nut is in 2021 toegenomen met € 318.028 ten opzichte van 2020.

Verloop investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	2020	2021
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 1 januari	8.133.270	8.320.891
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	-59.675	0
Investeringen in het boekjaar	522.661	1.495.968
Bijdrage uit exploitatie	0	
Onttrekking aan voorziening	0	
Bijdrage van derden	-275.365	-948.390
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 31 december	8.320.891	8.868.469
Afschrijvingen en aflossingen tot en met vorig boekjaar	-1.579.124	-1.830.032
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	59.675	0
Afschrijvingen en aflossingen in boekjaar	-310.583	-229.550
Boekwaarde investeringen met maatschappelijk nut	**6.490.859**	**6.808.887**

De mutaties hebben onder andere betrekking op de in onderstaande tabel opgenomen investeringen:

Investeringen 2021 in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut (bedragen x € 1.000)	vermeerdering	vermindering
Raadhuisplein-Schilsstraat, verharding	33	
Kernplan fase II		92
Daelsweg, aanleg vrijliggend fietspad	1.215	733
Vrakelbergerweg, aanleg vrijliggend fietspad		98
GVVP 2017-2018	53	
Keermuur Kerkplein	59	
Natuurtransferium Kunradersteengroeve	136	13
Transferium Mingersborg		12

Financiële vaste activa

Volgens de balans-indeling zijn de financiële vaste activa als volgt onderverdeeld:
- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen;
- kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen;
- leningen aan woningcorporaties;
- leningen aan deelnemingen;
- overige langlopende leningen;
- bijdrage aan activa in eigendom van derden.

Financiële vaste activa	2020	2021
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	316.061	316.061
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen	5.391	5.391
Overige langlopende leningen	2.215.178	2.258.296
Totaal financiële vaste activa	**2.536.630**	**2.579.748**

Per onderdeel worden de belangrijkste gegevens op een rijtje gezet.

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

De aandelen zijn gewaardeerd tegen de marktwaarde, indien deze lager is dan de verkrijgingsprijs.
De gemeente heeft de volgende aandelen in haar bezit.

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	2020	2021	Dividend
NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML)	18.152	18.152	0
Enexis Holding NV	263.250	263.250	132.330
CSV Amsterdam BV	0	0	0
Verkoop Vennootschap BV	0	0	0
Vordering op Enexis BV	0	0	0
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	28.078	28.078	20.330
NV Sturing Afvalverwijdering Limburg (AVL)	5.586	5.586	0
Woonwijzerwinkel	995	995	0
Totaal kapitaalverstrekkingen deelnemingen	**316.061**	**316.061**	**152.660**

Dividend-opbrengsten van deelnemingen worden volgens de geldende voorschriften verantwoord in het jaar waarin het recht op ontvangst ontstaat (het jaar waarin de aandeelhoudersvergadering plaats vindt).

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen

De aandelen zijn gewaardeerd tegen de marktwaarde, indien deze lager is dan de verkrijgingsprijs.

Kapitaalverstrekkingen gemeenschappelijke regelingen	2020	2021	Dividend
NV Reinigingsdiensten Rd-4	5.391	5.391	7.703
Totaal kapitaalverstrekkingen gemeensch. regelingen	**5.391**	**5.391**	**7.703**

Overige langlopende leningen
Aan de stichting MFC Ubachsberg is een renteloze lening verstrekt ad € 12.500 welke in 10 jaar wordt afgelost.
Aan Enexis is een converteerbare hybride lening verstrekt voor de financiering van investeringen ten behoeve van de energie-transitie. Deze hybride lening wordt voor 50% gerekend tot het eigen vermogen van Enexis, waardoor verdere financiering op de kapitaalmarkt beter mogelijk wordt. Enexis heeft de keuze deze lening op termijn af te lossen of om te zetten in aandelenkapitaal.
In het kader van Zonnepanelenproject Parkstad wordt aan deelnemers een lening verstrekt voor het plaatsen van zonnepanelen. Deze leningen worden in 15 jaar afgelost.
Voor de aankoop van chalet Haspengouw is aan bewoner een hypothecaire lening verstrekt welke op basis van een annuïtaire lening wordt afgelost in 10 jaar.

Overige langlopende leningen	Boekwaarde 31-12-2020	Verstrekt in 2021	Aflossing 2021	Boekwaarde 31-12-2021	Rente-vergoeding
Lening Stg. MFC Ubachsberg	10.000	0	2.500	7.500	0
Converteerbare hybride lening Enexis BV	879.363	0	0	879.363	12.482
Woonwijzerwinkel	18.005	13.000	0	31.005	1.240
Zonnepanelenproject	1.307.810	120.375	155.583	1.272.602	19.463
Hypothecaire lening Haspengouw	0	70.000	2.174	67.826	369
Totaal overige langlopende leningen	**2.215.178**	**203.375**	**160.257**	**2.258.296**	**33.554**

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

De voorraden betreft de werkvoorraad van documenten met waarde (VVV-bonnen, trouwboekjes en eigen verklaringen voor de aanvraag van een rijbewijs).

Voorraden	Boekwaarde 31-12-2020	Vermeerdering 2021	Vermindering 2021	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2021
Werkvoorraad documenten	6.636	6.877	7.865	0	5.648
Totaal voorraden	**6.636**	**6.877**	**7.865**	**0**	**5.648**

Vorderingen

Kortlopende vorderingen	2020	2021
Schatkistbankieren	841.756	1.638.531
Totaal vorderingen op openbare lichamen	**841.756**	**1.638.531**

De BNG is gemachtigd om tegoeden welke het drempelbedrag (van € 250.000) overschrijden, automatisch af te dragen aan de schatkist.

De gemiddelde overschrijding van dit drempelbedrag bedraagt:

Gemiddelde overschrijding drempelbedrag schatkistbankieren 2021	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Saldo BNG-bank	159	134	141	99
Saldo Rabobank	3	6	6	44
drempel	250	250	250	250
overschrijding	-88	-110	-103	-107

Vorderingen op openbare lichamen	2020	2021
Vorderingen op openbare lichamen	3.622.728	4.607.429
Rekeningcourant GBRD / BSGW	2.211	7.678
Totaal vorderingen op openbare lichamen	**3.624.939**	**4.615.107**

De openstaande vorderingen hebben een normaal verloop. Een specificatie van openstaande vorderingen is aanwezig op de administratie. Tot de vorderingen op openbare lichamen behoren ook de nog terug te ontvangen BTW (met name de compensabele BTW, welke slechts 1 keer per jaar wordt verrekend).

Vorderingen	2020	2021
Overige vorderingen	743.236	1.033.246
Voorziening dubieuze debiteuren	-501.970	-302.243
Totaal overige vorderingen	**241.266**	**731.003**

Liquide Middelen

Liquide Middelen	2020	2021
Bank voor Nederlandse Gemeenten	1.470.631	249.871
Rabobank	1.026	56.364
Kasgeld	11.282	4.956
Totaal liquide middelen	**1.482.939**	**311.191**

De stand van de liquide middelen betreft een momentopname per 31 december van het jaar. Het kan daarom zijn dat per jaar de stand van de liquide middelen sterk verschilt.
Voor de financieringsbehoefte kan de gemeente gebruik maken van een kortlopende kredietfaciliteit (veelal bij de BNG). De hoogte van deze faciliteit is onderdeel van de treasuryfunctie, waarover u meer leest in de paragraaf financiering.

Overlopende activa

Overlopende activa	2020	2021
Vooruitbetaalde bedragen	1.088.095	154.347
Totaal overlopende activa	**1.088.095**	**154.347**

De overlopende activa betreffen vooruitbetaalde bedragen voor het volgende dienstjaar. Het betreft ontvangen facturen betrekking hebbende op het volgende dienstjaar, maar betaald moeten worden vóór 31 december.

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Eigen vermogen	2020	2021
Algemene reserve	4.339.978	5.271.781
Bestemmingsreserves	14.327.592	15.287.411
Totaal eigen vermogen	**18.667.570**	**20.559.192**

Het verloop in 2021 wordt hieronder per reserve weergegeven:

Eigen vermogen	boekwaarde 31-12-2020	resultaat bestemming vorig jaar	toevoeging dienstjaar	onttrekking dienstjaar	onttrekking i.v.m. afschrijving	boekwaarde 31-12-2021
Algemene reserve	4.339.978	787.024	240.051	95.272	0	5.271.781
Bestemmingsreserves:						
Reserve ruimtelijke ontwikkeling	292.860	0	108.156	0	6.759	394.257
Reserve krimpgelden	60.128	0	0	17.215	0	42.913
Reserve afschrijving	12.737.633	201.900	47.662	0	300.440	12.686.755
Reserve sociaal domein	569.035	763.000	132.932	10.000	2.600	1.452.367
Innovatiereserve	236.363	0	0	0	0	236.363
Reserve duurzaamheid	388.996	0	0	0	47.662	341.334
Reserve overloop	42.577	242.000	0	151.155	0	133.422
Totaal eigen vermogen	**18.667.570**	**1.993.924**	**528.801**	**273.642**	**357.461**	**20.559.192**

De raad heeft in haar vergadering van 13 december 2018 de “Nota Reserves en Voorzieningen 2019” vastgesteld, waarin beleidsafspraken over reserves en voorzieningen zijn vastgelegd.

Onderstaand een toelichting per reserve.

Algemene reserve: De Algemene Reserve vormt het weerstandsvermogen (de buffer) voor het incidenteel opvangen van mogelijke risico's en toekomstige financiële tegenvallers, waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen bestaan, zodat de continuïteit van de gemeentelijke taken niet in gevaar komt. Daarnaast kan de algemene reserve uiteraard aangewend worden voor het uitvoeren van beleid.
Toevoeging(en): bestemming jaarrekeningsaldo 2020 en compensatie middelen Rijk COVID-19-pandemie.
Onttrekking(en): verlaging tarief toeristenbelasting (€ 10.500), conversie Key2Burgerzaken (€ 16.408), kosten COVID-19-pandemie (€ 65.364) en in dienst treding Wajongeren (€ 3.000).

Reserve Ruimtelijke ontwikkeling: Doelstelling van deze reserve is de inzet van middelen voor projecten in het kader van het volkshuisvestingsbeleid of de herstructurering, zoals het verbeteren van de fysieke woon- en leefomgeving, het treffen van maatregelen voor kwaliteitsverbetering van de bestaande woningvoorraad, nieuwbouw of herstructurering van overtollig bedrijfsvastgoed waarbij knelpunten opgelost worden en transformatie naar de gewenste functies plaatsvindt. Aanwending voor strategische (grond) aankopen en uitgaven ter verbetering van de fysieke woon-/leefomgeving. Looptijd is t/m 2022.
Toevoeging(en): boekwinst verkoop chalet Haspengouw (€ 15.830) en resultaat Kernplan fase II (€ 92.326).
Onttrekking(en): dekking afschrijvingslast Böschke an dur Baneberg (€ 6.759).

Reserve krimpgelden: Conform het gestelde in het Lokaal Volkshuisvestingsplan, door uw raad vastgesteld op 28 juni 2012, worden de zgn. krimpgelden (eindigend in 2015) ingezet voor het levensloop bestendig maken van particuliere woningen middels het beschikbaar stellen van een stimuleringsbijdrage ad € 9.000 per woning. Looptijd van deze reserve is t/m 2022. Daarom is de onttrekking niet na 2022 doorgetrokken.
Onttrekking(en): levensloopbestendig maken particuliere woningen (€ 17.215).

Reserve afschrijving: Deze reserve is ontstaan door samenvoeging van de reserve afschrijving activa met maatschappelijk nut, de reserve afschrijving activa met economisch nut en de reserve leefbaarheid. Deze reserve wordt ingezet ter dekking van meerjarig afschrijvingslasten.
Toevoeging(en): bestemming jaarrekeningsaldo 2020 en dotatie vanuit reserve Duurzaamheid.
Onttrekking(en): financiële dekking afschrijvingslasten diverse investeringen.

Reserve sociaal domein: Binnen het sociale domein zijn gemeenten voor verschillende wet en regelgeving op het gebied van Jeugd, Participatie en Wmo verantwoordelijk. De uitvoering is op onderdelen een open-eindregeling. Deze reserve heeft daarom als doel om risico's en fluctuaties binnen deze domeinen op te vangen. Verder kan deze reserve worden ingezet voor pilots in het kader van transformatie en innovatie in de ruimste zin des woords. Looptijd is t/m 2022. Aan deze reserve is de reserve WSW toegevoegd.
Toevoeging(en): bestemming jaarrekeningsaldo 2020, extra middelen decentralisatie uitkering brede aanpak dak- en thuisloosheid, extra middelen inhaalzorg jeugd/wmo en extra middelen continuïteit cruciale jeugdzorg.
Onttrekking(en): afschrijvingslast keuken MFC Ubachsberg, lumpsum jeugd.

Innovatiereserve: Het mogelijk maken van nieuwe visies en/of ontwikkelingen en te komen tot verantwoorde innovatieve investeringen op het fysieke en sociale domein. Looptijd is t/m 2022.
Toevoeging(en): -.
Onttrekking(en): -.

Reserve duurzaamheid: Conform "Raadsakkoord 2018-2022" is dit duurzaamheidsfonds ingesteld. In de regio werken wij samen om de energieambities van Palet vorm te geven met zo min mogelijk landschappelijke ingrepen in kwetsbare natuurgebieden. Het streven is om tot en met 2020 de eerste 8% van de ambitie "Voerendaal 2040 energieneutraal" voor zowel energiebesparing als energieopwekking in te vullen met concrete onderzoekslijnen en met projectvoorstellen. Daarbij ervaren wij de energietransitie als een kans voor nieuwe beroepen in de arbeidsmarkt: ook hiervoor zetten wij ons in om toekomstige technische beroepen te koppelen aan het arbeidspotentieel van Voerendaal.
Het duurzaamheidsfonds is ondersteunend aan de acties die vanuit Parkstad Limburg worden geïnitieerd, zoals het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed of het actieplan duurzame mobiliteit. De hiervoor benodigde (extra) personele capaciteit wordt mede uit dit fonds gedekt. Daarnaast zullen uit het fonds projecten worden gefinancierd om particulieren, bedrijven en verenigingen te stimuleren hun vastgoed te verduurzamen. Looptijd is t/m 2022.
Toevoeging(en): -
Onttrekking(en): dotatie aan reserve afschrijving t.b.v. renovatie De Joffer.

Reserve overloop: Deze reserve wordt gevormd door nog niet ingezette budgetten van een afgesloten dienstjaar (T). Deze budgetten dienen beschikbaar te blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in het daaropvolgende jaar (T+1).
Toevoeging(en): bestemming jaarrekeningsaldo 2020.
Onttrekking(en): bij jaarrekening 2018, 2019 en 2020 in deze reserve gereserveerde budgetten.

Rekeningresultaat

Rekeningresultaat	2020	2021
Rekeningresultaat na toevoeging/onttrekking reserves	1.993.924	1.484.052
Totaal rekeningresultaat	**1.993.924**	**1.484.052**

Het rekeningresultaat is het zogenaamde “resultaat na bestemming”. Dit wil zeggen na toevoegingen / onttrekkingen aan reserves. Hierbij is nog geen rekening gehouden met voorstellen die gedaan worden met betrekking tot bestemming van dit rekeningresultaat.

Voorzieningen

Voorzieningen	boekwaarde 31-12-2020	toevoeging	onttrekking	vrijval t.g.v. exploitatie	boekwaarde 31-12-2021
Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	650.613	480.132	389.338	0	741.407
Voorziening verplichtingen personeel uit dienst	1.071.792	16.600	37.335	0	1.051.057
Voorziening vervanging sporttoestellen gymzaal	3.174	12.000	5.142	0	10.032
Voorziening egalisatie rioolheffing	615.558	0	313.749	0	301.809
Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing	0	41.177	0	0	41.177
Totaal voorzieningen	**2.341.137**	**549.909**	**745.564**	**0**	**2.145.482**

In bovenstaand overzicht van voorzieningen is de voorziening dubieuze debiteuren niet opgenomen. Op basis van de voorschriften (Besluit Begroting en Verantwoording) moeten voorzieningen wegens oninbaarheid worden verrekend met de nominale waarde van leningen en vorderingen. Op de balans is deze voorziening dus onder de activa opgenomen (vorderingen).

Onderstaand een toelichting per voorziening.

Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen: De voorziening is bedoeld ter egalisatie van de jaarlijks sterk fluctuerende kosten voor onderhoud van gemeentelijke gebouwen e.e.a. gericht op de instandhouding van gebouwen.
Toevoeging(en): gemiddeld bedrag benodigd voor onderhoud in de komende 10 jaar op basis van het door de raad vastgestelde meerjaren onderhoudsprogramma (€ 471.914), bedrag voor onderhoud pand Kerkplein 54 en 56 (€ 8.500), lagere SPUK uitkering gymzaal ’t Wouves (-€ 282).
Onttrekking(en): onderhoud gemeentelijke gebouwen op basis meerjaren onderhoudsprogramma (€ 389.016) en onderhoud pand Kerkplein 54 en 56 (€ 322).

Voorziening verplichtingen personeel uit dienst: Deze voorziening dient ter dekking van toekomstige verplichtingen i.v.m. pensioenbetalingen en wachtgeld aan gewezen wethouders, en voor het afdekken van financiële aanspraken die ontstaan als gevolg van het feit dat medewerkers, hun relatie en/of dienstverband met de gemeente hebben beëindigd. De voorziening dient voldoende middelen te bevatten om aan toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen.
Toevoeging(en): jaarlijks ingehouden APPA-premie (€ 16.600).
Onttrekking(en): verplichting afvloeiingsregelingen personeel (€ 37.335).

Voorziening vervanging sporttoestellen gymzaal: De voorziening is bedoeld ter egalisatie van de jaarlijks sterk fluctuerende kosten voor onderhoud/vervanging van sporttoestellen in gymzalen.
Toevoeging(en): gemiddeld bedrag benodigd voor onderhoud/vervanging in de komende 10 jaar op basis van meerjaren onderhoudsprogramma.
Onttrekking(en): onderhoud/vervanging sporttoestellen gymzalen “De Joffer”, “’t Wouves” en “MFC Ubachsberg”.

Voorziening egalisatie rioolheffing: Deze voorziening is bedoeld voor het opvangen van fluctuaties in de tarieven rioolheffing en te voorzien in voldoende middelen voor dekking van de onderhoudskosten en investeringslasten als gevolg van de wettelijke zorgplicht op het gebied van riolering. De voorziening zorgt voor een gelijkmatig verloop van de betreffende lasten en baten in de exploitatie.
Toevoeging(en): -.
Onttrekking(en): saldo van lasten en baten aan riolen toe te rekenen kosten in de exploitatie 2021.

Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing: Deze voorziening is bedoeld voor het opvangen van fluctuaties in de tarieven afvalstoffenheffing.
Toevoeging(en): via algemene uitkering gemeentefonds ontvangen compensatie COVID-19 (€ 20.082) en resultaat inzameling huishoudelijk afval 2021 (€ 21.095).
Onttrekking(en): -.

Langlopende schulden

Langlopende schulden	Schuldrestant 31-12-2020	Opgenomen in 2021	Aflossing 2021	Schuldrestant 31-12-2021
Langlopende geldleningen	17.974.812	0	1.135.688	16.839.124
Waarborgsommen	19.087	0	3.559	15.528
Totaal langlopende schulden	**17.993.899**	**0**	**1.139.247**	**16.854.652**

Een specificatie van de langlopende geldleningen is opgenomen in de uitvoeringsinformatie welke ter inzage ligt. De waarborgsommen hebben met name betrekking op 3 bouwkavels Overheek (€ 9.000) en De Borenburg (€ 6.550).
De totale rentelast voor het jaar 2021 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 457.183,93.

Vlottende schulden

Vlottende schulden	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2021
Crediteuren	1.098.868	2.262.060
Afdracht loonheffing	287.307	311.340
Afdracht pensioenpremies	69.058	79.694
Opgenomen kasgeldlening	5.000.000	2.000.000
Totaal vlottende schulden	**6.455.233**	**4.653.094**

Onder kortlopende schulden worden schulden verstaan met een looptijd van kleiner dan 1 jaar. De openstaande crediteuren hebben een normaal verloop. Een specificatie is aanwezig op de administratie. Voor de financieringsbehoefte kan de gemeente gebruik maken van een kortlopende kredietfaciliteit (veelal bij de BNG). De hoogte van deze faciliteit is onderdeel van de treasuryfunctie, waarover u meer leest in de paragraaf financiering.

Overlopende passiva

Verplichtingen	2020	2021
Verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.845.775	1.095.468
Totaal verplichtingen	**1.845.775**	**1.095.468**

Het betreft verantwoorde kosten van uitgevoerde werkzaamheden en diensten, waarvoor in het dienstjaar nog geen factuur is ontvangen. Ontvangst van deze facturen vindt plaats in de eerste maanden van het nieuwe jaar.

Vooruit ontvangen subsidies	Saldo 31-12-2020	ontvangen	vrijgevallen of terugbetaald	Saldo 31-12-2021
Vooruit ontvangen subsidies overheden	105.299	1.900.450	105.299	1.900.450
Totaal vooruit ontvangen subsidies	**105.299**	**1.900.450**	**105.299**	**1.900.450**

Betreft ontvangen (provinciale) subsidies waartegenover nog geen kosten staan. Dit betreft met name subsidies voor aanleg vrij liggend fietspad Vrakelbergerweg.

Niet uit de balans blijkende verlichtingen

In dit hoofdstuk zijn de verplichtingen opgenomen, die niet uit de balans zijn te herleiden. Dit kunnen verplichtingen zijn in de vorm van borg en garantstellingen aan natuurlijke en rechtspersonen.

COVID-19
COVID-19 (coronavirus) heeft geen negatieve financiële gevolgen gehad voor de jaarrekening 2021. Hoe groot de financiële impact in de nabije toekomst zal zijn is onzeker. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren. Om de eventuele financiële effecten te kunnen opvangen heeft de raad op 6 mei 2020 een noodfonds ingericht ter hoogte van € 200.000. Daarnaast zijn door het Rijk compensatie middelen beschikbaar gesteld.

Gewaarborgde leningen.
Met ingang van 1 januari 1995 zijn alle bestaande risico's ten aanzien van verleende gemeentegaranties voor eigen woningen en gemeenteleningen (particuliere woningbouw) afgekocht en overgedragen aan de Stichting Waarborgfonds eigen woningen. De gemeentegarantie met rijksdeelneming is met ingang van 1 januari 1995 vervangen door de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Met ingang van 1 januari 2012 staat het rijk voor nieuwe leningen die onder de NHG vallen voor 100% garant.

Door de gemeente zijn per balansdatum nog de volgende geldleningen gewaarborgd:

Gewaarborgde geldleningen	Oorspronkelijk bedrag gewaarborgde lening	% borg-stelling	Restant bedrag 31-12-2020	Restant bedrag 31-12-2021
Leningen verstrekt aan particulieren (NHG)			140.446	28.006
Achtergestelde leningen woningstichting	40.335.000		29.315.655	25.032.764
Totaal gewaarborgde geldleningen	**0**		**29.456.101**	**25.060.770**

Voor de leningen verstrekt aan particulieren loopt de gemeente geen risico, de totale WOZ-waarde van de woningen waarop hypotheek verstrekt is hoger dan het restant leningenbedrag.

Bij achterborgstelling is de gemeente indirect blootgesteld aan risico's, omdat de garantieverplichtingen in dat geval niet worden afgegeven door de gemeente, maar door een stichting. De gemeente wordt pas aangesproken wanneer de stichting niet aan haar verplichtingen kan voldoen.

BIJLAGEN

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zijn als baten opgenomen onder het programma “Bestuur & Dienstverlening”. Inzicht in de algemene dekkingsmiddelen is echter essentieel. Daarom is een toelichting op de volgende onderdelen verplicht voorgeschreven in het Besluit begroting en verantwoording (BBV):

- lokale lasten, waarvan de besteding niet gebonden is;
- algemene uitkeringen;
- dividend;
- saldo van de financieringsfunctie;
- overige algemene dekkingsmiddelen.

Lokale lasten, waarvan de besteding niet gebonden is.
Voorbeelden van lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is zijn de OZB, de hondenbelasting en toeristenbelasting. Voor de gemeente Voerendaal bedraagt het totaal van deze heffingen in 2021 € 3.004.618.
Voorbeelden van lokale heffingen, waarvan de besteding wel is gebonden zijn het rioolrecht en de afvalstoffenheffing. Dergelijke heffingen dienen op de desbetreffende programma’s te worden verantwoord. Een gespecificeerde toelichting op de lokale heffingen is eveneens te vinden in de paragraaf “lokale heffingen”.

Algemene uitkering 2021
Aan de hand van de decembercirculaire 2021 is de uitkering uit het gemeentefonds voor 2021 herberekend. De algemene uitkering Voerendaal 2021 is becijferd op totaal € 18.976.745. Hierin begrepen is de Rijkscompensatie in het kader van de COVID-19-pandemie voor een totaal bedrag van € 240.053, welk bedrag vooralsnog is/wordt toegevoegd aan de algemene reserve (noodfonds COVID-19).

Dividend 2021
Van onderstaande deelnemingen heeft Voerendaal daadwerkelijk aandelenbezit en ontvangen wij dividend:

Omschrijving deelneming	Aantal aandelen	Boekwaarde 31-12-2021	dividend
NV Bank Nederlandse Gemeenten	11.232	28.078	20.330
Enexis Holding	263.250	263.250	132.330
NV Reinigingsdienst RD4	1.188	5.391	7.703
Totaal		**296.719**	**160.363**

Incidentele baten en lasten en bedrag voor onvoorzien

Overzicht incidentele lasten en baten		(Bedragen × € 1.000)
	Last	Baat
Programma Bestuur en ondersteuning		
Uitzending raadsvergadering i.v.m. COVID-19-pandemie	15	
Aan- en verkoop gronden		21
Implementatie Key2burgerzaken incl. e-diensten *	46	
Implementatie software Reppido	7	
Facilitaire kosten COVID-19 pandemie gerelateerd	8	
Wegwerken achterstand archief *	31	
Algemene uitkering gemeentefonds, compensatie Covid-19 pandemie		417
Boeking bestemming jaarrekeningsaldo 2020	1.994	1.994
Toevoeging algemene reserve compensatiemiddelen COVID-19-pandemie	240	
Toevoeging reserve sociaal domein compensatiemiddelen COVID-19 pandemie	31	
Aanwending algemene reserve t.b.v. implementatie Key2burgerzaken		16
Aanwending algemene reserve t.b.v. COVID-19 compensatie horeca ondernemers		9
Aanwending algemene reserve t.b.v. tijdelijke verblijfsvoorzieningen buitendienst		12
Aanwending reserve overloop t.b.v. implementatieplan Key2burgerzaken		20
Aanwending reserve overloop t.b.v. wegwerken achterstand archief		31
Aanwending reserve overloop t.b.v. overgangskosten peuteropvang		40
Aanwending reserve overloop t.b.v. eenmalige ontvlechting ZorgNed		5
Aanwending reserve overloop t.b.v. pilot maatschappelijke begeleiding		25
Aanwending reserve overloop t.b.v. “gezond in de stad”		5
Aanwending reserve overloop t.b.v. beplanting Parallelweg (ikgroenhet)		10
Toevoeging reserve ruimtelijke ontwikkeling gerealiseerd resultaat Kernplan fase II	92	
Toevoeging reserve ruimtelijke ontwikkeling boekwinst verkoop chalet	16	
Toevoeging reserve sociaal domein decentralisatie uitkering brede aanpak dak- en thuisloosheid	32	
Aanwending reserve sociaal domein t.b.v. lumpsum jeugd		10
Toevoeging reserve afschrijving t.b.v. renovatie kantine De Joffer	48	
Aanwending reserve afschrijving t.b.v. afboeken boekwaarden voetbalvelden Hellas i.z. Open Club		19
Aanwending reserve duurzaamheid dotatie aan reserve afschrijving t.b.v. renovatie kantine De Joffer		48
Programma Veiligheid		
Opvang i.h.k.v. watersnoodramp	12	
Drugsdumpingen	40	37
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat		
Kosten herstel verhardingen gerelateerd aan watersnoodramp	179	
Bijdrage Velocitie	15	
Aankoop verkeerssnelheidsmeters	8	
Gerealiseerd resultaat Kernplan fase II *	-92	
Programma Economie		
Compensatie horeca ondernemers i.h.k.v. COVID-19	9	
Programma Onderwijs		
-		

Overzicht incidentele lasten en baten		(Bedragen × € 1.000)
	Last	Baat
Programma Sport, cultuur en recreatie		
Afboeken boekwaarden voetbalvelden Hellas i.z. Open Club *	19	
Tijdelijke verblijfsvoorzieningen medewerkers buitendienst *	12	
Beplanting Parallelweg (ikgroenhet)	17	
Kosten waterlossingen en sloten gerelateerd aan watersnoodramp	29	
Programma Sociaal domein		
Lumpsum Jeugd *	10	
Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK)	12	
Vergoeding uitvoeringskosten TOZO regeling		94
Eenmalige ontvlechting ZorgNed	5	
Afrekening verkoop 3 percelen grond conform vaststellingsovereenkomst Licom		72
Doorbetaling rijkscompensatie COVID-19-pandemie Wet Sociale Werkvoorziening	32	
Programma Volksgezondheid en milieu		
Gezond in de stad	5	
Kosten onderhoud rioleringen gerelateerd aan watersnoodramp	139	
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		
Proces versnelling procesafwikkeling	40	40
Vrijval voorziening dubieuze debiteuren i.v.m. alsnog ontvangen dwangsommen		114
Vrijval voorziening dubieuze debiteuren i.v.m. alsnog ontvangen huurachterstand		13
Boekwinst verkoop chalet Haspengouw *		16
Totaal	**3.051**	**3.068**

* dekking vindt plaats door onttrekking uit c.q. toevoeging aan reserve.

In bovenstaand overzicht zijn incidentele baten en lasten van materiële omvang opgenomen (bedrag gelijk aan of hoger dan € 5.000).

Onvoorzien
De stelpost onvoorzien is in 2021 ingezet ter dekking kosten gerelateerd aan de wateroverlast (zie najaarsrapportage 2021).

Verplichte beleidsindicatoren

Wettelijke indicator	Eenheid	Bron	Voerendaal	Limburg
Formatie	FTE per 1.000 inwoners		7 fte	n.v.t.
Bezetting	FTE per 1.000 inwoners		7 fte	n.v.t.
Apparaatskosten	Kosten per inwoner		€ 575	n.v.t.
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen		13,64%	n.v.t.
Overhead	% van totale lasten		10,86%	n.v.t.
Veiligheid:				
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren van 12 tot 18 jaar	Bureau Halt (2020)	10	14
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS (2021)	0,4	1,5
Gewelds misdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS (2021)	1,2	4,1
Diefstal uit woningen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS (2021)	0,8	1,4
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte	Aantal per 1.000 inwoners	CBS (2021)	4,0	5,4
Economie:				
Functiemenging	De verhouding tussen banen en woningen (bij 50% zijn er evenveel woningen als banen)	CBS/BAG/LISA (2020)	32,3%	50,5%
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA (2020)	155,5	141,8
Onderwijs:				
Absoluut verzuim	Per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado (2020)	0,0	2,2
Relatief verzuim	Per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado (2019)	24	25
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	% leerlingen (12-23 jaar) aan het VO en MBO onderwijs	DUO/Ingrado (2020)	2,1%	2,0%
Sport, cultuur en recreatie:				
Niet sporters	Het % inwoners (van 19 jaar en ouder) dat niet wekelijks sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners (van 19 jaar en ouder)	Gezondheidsmonitor volwassenen (GGD-CBS-RIVM) 2020	49,3%	53,5%
Sociaal domein:				
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA (2020)	374,6	768,5
Jongeren met een delict voor de rechter	Percentage jongeren van 12 t/m 21 jaar	CBS-jeugd (2015)	0%	1%
Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar	CBS-jeugd (2015)	4%	7%
Netto arbeidsparticipatie	Percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking	CBS (2020)	67,8%	65,1%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen die als werkzoekende staan ingeschreven bij UWV	CBS-jeugd (2015)	0%	2%
Personen met bijstandsuitkeringen	Aantal personen met een uitkering o.b.v. WWB en de participatiewet per 10.000 inwoners	CBS (2021)	197,7	381,7
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal re-integratie-voorzieningen per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	CBS (2020)	378,7	165,6
Jongeren met jeugdhulp	% jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar	CBS-jeugd (2021)	6,7	12,6
Jongeren met jeugdbescherming	% jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming t.o.v. van alle jongeren tot 18 jaar	CBS-jeugd (2021)	0,7%	1,5%
Jongeren met jeugdreclassering	% jongeren van 12 tot 23 jaar met een jeugdreclasserings-	CBS-jeugd (2019)	n.b.	n.b.

Wettelijke indicator	Eenheid	Bron	Voerendaal	Limburg
	maatregel t.o.v. alle jongeren van 12 tot 23 jaar.			
Cliënten met maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	CBS-Monitor Sociaal Domein WMO (2021)	660	743
Volksgezondheid en Milieu:				
Omvang huishoudelijk restafval	De hoeveelheid niet gescheiden huishoudelijk afval in kg per inwoner per jaar.	CBS (2019)	113	123
Hernieuwbare elektriciteit	Het aandeel nieuwe energie als percentage van het totale energieverbruik in de gemeente.	Klimaatmonitor-RWS (2019)	n.b.	6,5%
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing:				
Gemiddelde woz-waarde	De gemiddelde WOZ waarde van woningen maal duizend euro	CBS – WOZ (2021)	264	231
Nieuw gebouwde woningen	Het aantal nieuwbouw-woningen per 1.000 woningen	BAG / ABF (2021)	0,5	6,6
Demografische druk *	Het aantal personen van 0-20 jaar en 65 jaar en ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.	CBS (2021)	86,4%	73,7%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's aan woonlasten per jaar.	COELO (2021)	€ 943	€ 766
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag In euro's aan woonlasten per jaar.	COELO (2021)	€ 996	€ 834

Sisa bijlage

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A7	**Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving** Gemeenten	Besteding (jaar T-1, 15-31 december 2020) *Aard controle R* *Indicator: A7/01*	Besteding (jaar T, 1 januari-30 september 2021) *Aard controle R* *Indicator: A7/02*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/03*	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/04*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/05*	
			€ 753	€ 62.518	Ja	Ja		
JenV	A12B	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A12B/02*	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/05*	
			Veiligheidsregio Zuid-Limburg	€ 11.354	Ja	€ 11.354	Ja	
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020 *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/02*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/03*	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B2/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			€ 0	13	13	€ 0	€ 0	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*			
			Ja	Ja	Nee			
			Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle D2* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/12*		
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/14*				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/20*
			€ 4.940	€ 4.940	€ 10.404	€ 10.404		
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t* *Indicator: B2/22*				
BZK	C41B	**Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/01*	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise *Aard controle R* *Indicator: C41B/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/03*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C41B/04*	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/05*	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/06*
		1	030011 Provincie Limburg	€ 40.000	€ 40.000	€ 99.994	27	27
		2						
		3						
		4						
		5						
			Kopie provinciecode *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/07*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/09*			
		1	030011 Provincie Limburg	109	Ja			
		2						
		3						
		4						
		5						

BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslag enaffaire**	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2) *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Berekening bedrag uitvoeringskosten *Aard controle R* *Indicator: C62/02*	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*		
			4	€ 600	€ 0	Nee		
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*		
			€ 92.515	€ 0	€ 15.200	€ 0		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*		
		1						
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/08*		
		1						
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Nee				
SZW	**G2A**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2020** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/01*	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/02*	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/03*	Besteding (jaar T-1) **IOAW** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/04*	Baten (jaar T-1) **IOAW** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/05*	Besteding (jaar T-1) **IOAZ** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/06*
		1	060986 Gemeente Voerendaal	€ 1.546.773	€ 26.809	€ 57.067	€ 712	€ 16.919
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/07*	Baten (jaar T-1) **IOAZ** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/08*	Besteding (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/09*	Baten (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/10*	Baten (jaar T-1) **WWIK** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/11*	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/12*
		1	060986 Gemeente Voerendaal	€ 0	€ 0	€ 348	€ 0	€ 78.934

			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/13*	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/14*				
			1 060986 Gemeente Voerendaal	€ 916				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZW	**G3A**	**Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2020** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/01*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/03*	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/04*	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/05*	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/06*
			1 060986 Gemeente Voerendaal	€ 0	€ 0	€ 3.090	€ 0	€ 0
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/07*	Besteding (jaar T-1) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/08*				
			1 060986 Gemeente Voerendaal	€ 0				
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
			Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/11*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo *Aard controle D2* *Indicator: G4/12*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*			
			€ 0	€ 0	€ 0			

				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/14*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/18*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	**G4A**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _Totalen 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/01*	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/02*	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4A/03*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4A/04*	Baten (jaar T-1) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4A/05*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4A/06*
			1	060986 Gemeente Voerendaal	Tozo1	€ 853.434	€ 10.000	€ 6.339	€ 0
			2	060986 Gemeente Voerendaal	Tozo2	€ 163.466	€ 135.513	€ 0	€ 10.000
			3	060986 Gemeente Voerendaal	Tozo3	€ 148.837	€ 0	€ 0	€ 0
				Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/07*	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, en 3) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/08*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4A/09*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: G4A/10*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: G4A/11*	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T-1) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020) *Aard controle R* *Indicator: G4A/12*
			1	060986 Gemeente Voerendaal	Tozo1	€ 0	232	2	€ 265.300
			2	060986 Gemeente Voerendaal	Tozo2	€ 592	15	0	€ 0
			3	060986 Gemeente Voerendaal	Tozo3	€ 0	42	5	€ 0
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
				€ 0	€ 0	4			
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten		Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
				€ 0	€ 0				
				Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
			1	0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**		Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
			1	1033487	€ 42.571	€ 0	€ 8.211	€ 8.575	€ 21.443
			2	1012747	€ 25.000				
				Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*				
			1	1033487	Nee				
			2	1012747	Nee				
VWS	**H12**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**		Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/02*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*			
				€ 4.000	Ja	Nee			
VWS	**H16**	**Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden**		Betreft jaar *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/01*	Beschikkingsnummer / naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/02*	Totale besteding *Aard controle R* *Indicator: H16/03*			
			1	2020	SPUKIJZ21123	€ 143.159			
			2	2021	SPUKIJZ21R2233	€ 110.850			
				Naam locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/04*	Totale toezegging per locatie *Aard controle R* *Indicator: H16/05*	Besteding per locatie *Aard controle R* *Indicator: H16/06*	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend) *Aard controle n.v.t* *Indicator: H16/07*	Betreft jaar? *Aard controle R* *Indicator: H16/08*	
			1	De Joffer	€ 143.159	€ 143.159	€ 0	2020	
			2	De Joffer	€ 110.850	€ 110.850	€ 0	2021	

RAADSBESLUIT

\ gemeente
voerendaal

Voerendaal, 2021/..... Vaststellen Jaarrekening 2021

De raad van de gemeente Voerendaal, gelet op artikel 190 en 191 van de gemeentewet, besluit:

1. De inhoudelijke programmaverantwoording 2021, zoals verwoord in deel 1 van deze jaarrekening 2021, vast te stellen;
2. De jaarrekening van de gemeente Voerendaal voor het jaar 2021 vast te stellen inclusief een voordelig saldo van € 1.484.000, welk bedrag als volgt wordt bestemd:
   a) € 1.200.000 toe te voegen aan de algemene reserve;
   b) € 284.000 toe te voegen aan de reserve overloop bestaande uit:
      - € 5.000 restant budget t.b.v. rekenkameronderzoek aan-/verkoop vastgoed;
      - € 5.000 restant budget t.b.v. verschuiving IBA expojaar 2021/2022;
      - € 5.000 restant budget t.b.v. kunstwerk spoorviaduct Molenbeekstraat;
      - € 22.000 restant budget t.b.v. projecten Middengebied;
      - € 45.000 restant budget t.b.v. nieuw werkplekconcept;
      - € 5.000 restant budget t.b.v. doorontwikkeling Motion;
      - € 5.000 restant budget t.b.v. dienstverleningsonderzoek;
      - € 76.000 restant budget t.b.v. planmatige vervanging lichtmasten en armaturen;
      - € 5.000 restant budget t.b.v. aanvullende programmering bibliotheekwerk;
      - € 50.000 restant budget t.b.v. achterstallig onderhoud openbaar groen;
      - € 15.000 restant budget t.b.v. opstellen groenbeheerplan;
      - € 10.000 restant budget t.b.v. uitvoeringsmiddelen groenstructuurplan;
      - € 5.000 restant budget t.b.v. aankoop percelen Karstraat;
      - € 5.000 restant budget t.b.v. buurtbemiddeling;
      - € 26.000 restant budget t.b.v. afrekening Provincie implementatie Omgevingswet;

3. De raad verleent het college decharge voor het uitgevoerd beleid.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 7 juli 2022.

de griffier, de voorzitter,

F.H.A. Meijerink W. Houben

Controleverklaring